BOT
พระสยาม MAGAZINE

ฉบับที่ 2 เดือนมีนาคม - เมษายน 2558

“การขับเคลื่อนประเทศไทยไปข้างหน้าได้นั้น ต้องเริ่มจากความคิดว่า เราอยากเห็นอนาคตประเทศเป็นอย่างไร ซึ่งข้อมูลเวิร์กช็อปของสภาพัฒน์ ระบุว่า วิสัยทัศน์ของประเทศใน 10-15 ปีข้างหน้า คือ การขับเคลื่อน ให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากกับดักของประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการยกระดับประเทศ”

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
จากหนังสือ ‘72 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย’
10 ธันวาคม 2557

Editor’s Welcome

เจ้าของ :
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ :
ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ที่ปรึกษา :
ไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน, สาทร โตโพธิ์ไทย
บรรณาธิการ :
จิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
กองบรรณาธิการ :
นันทวัฒน์ สังข์หล่อ, ประกอบ ตอสุวพรรณ, กาบเงิน เศรษฐจินดา, ศุลีพร โชควิวัฒน, สุรพล ฟักทอง, พิทักษ์ บุณฑริก, พิมพ์วรีย์ กิตติสารกุล, วีรมลล์ พันธุ์พานิช, นฤพนธ์ รักษ์พงษ์, ศรุต รัตนวิจิตร
ออกแบบและจัดทำ :
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย จำกัด (มหาชน)

‘BOT พระสยาม MAGAZINE’ ฉบับที่ 2 ขอนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดพิมพ์เพื่อร่วมแสดงความจงรักภักดีถวายเป็นราชสักการะและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ถือเป็นสิริมงคลสูงสุดยิ่งของกองบรรณาธิการ ‘BOT พระสยาม MAGAZINE’

ในช่วงเวลานี้ที่มีการกล่าวถึงมากเกี่ยวกับแนวทางการดูแลเศรษฐกิจไทยที่ฟื้นตัวค่อนข้างช้า ‘Cover Story’ ขอนำเสนอระบบการทำงานของสายนโยบายการเงิน ธปท. ที่ติดตาม และรวบรวมประเด็นอย่างครบด้าน เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) พิจารณากลั่นกรองกำหนดทิศทางของนโยบายการเงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์เศรษฐกิจ อีกทั้งขอเชิญท่านผู้อ่านมาเจาะลึกกับบทบาทของ ธปท. ในการมีส่วนร่วมปฏิรูปประเทศผ่านคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) หรือ Super Board ได้ใน ‘จดหมายจากผู้ว่าการถึงอาจารย์ป๋วย’ รวมทั้งแนวความคิดที่ตกผลึกแบบสบาย ๆ ของคุณบรรยง พงษ์พานิช หนึ่งในคณะกรรมการ คนร. ได้ในคอลัมน์ ‘Relax @ Reun Pae’

คอลัมน์ ‘The Knowledge’ ขอร่วมแสดงความยินดีกับสายออกบัตรธนาคารที่ได้พิชิตรางวัล Thailand Quality Class (TQC) ประจำปี 2557 สำหรับคอลัมน์ ‘Alumni’s Wisdom’ จะนำท่านไปพบกับคุณจุมพล ศานติพงศ์ อดีตผู้อำนวยการโรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส และอดีตคณะกรรมการสายออกบัตรธนาคาร ผู้มีวิสัยทัศน์ที่ได้นำระบบ Total Quality Management (TQM) มาวางรากฐานการบริหารจัดการธนบัตรอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เราจะพาท่านไปสัมผัสบรรยากาศกีฬาสี ธปท. ประจำปี 2558 อีกทั้งพบกับ Gen Y ของ ธปท. ในคอลัมน์ ‘Smart Generations’

ท้ายที่สุด ‘BOT พระสยาม MAGAZINE’ ฉบับนี้ ขอนำทุกท่านไปรับรู้ถึงแก่นแท้ของความเก่ง ความดี ความงาม อันยิ่งใหญ่ของ อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เพื่อเข้า ‘สู่ 100 ปี ชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์’ ในคอลัมน์ที่ชื่อเดียวกันนี้ และขอเชิญชวนผู้อ่านร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่จะรำลึกถึงคุณความดีของท่านที่มีต่อประเทศชาติ ด้วยการส่งข้อความที่แสดงความรู้สึกที่มีต่ออาจารย์ป๋วย ในแง่มุมต่าง ๆ ความยาวประมาณ 3 - 5 บรรทัด มายังทีมกลยุทธ์การสื่อสาร ฝบร. หรือที่อีเมล CCD-CSTeam2@bot.or.th เนื่องในโอกาสที่จะครบ 100 ปี ชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ในวันที่ 9 มีนาคม 2559 ข้อความที่ได้รับคัดเลือก จะเผยแพร่ใน ‘BOT พระสยาม MAGAZINE’ ฉบับต่อ ๆ ไป

Contents

BOT พระสยาม MAGAZINE

3 Our Pride & Heritage
- The Treasure : รั้วรอบแห่งความทรงจำ
- The Collections : ความปรารถนา
- Library & Archives : Innovation : Reshaping Our World

8 The Mentor
- จดหมายจากผู้ว่าการ ถึง อาจารย์ป๋วย

14 Alumni's Wisdom
- **จุมพล ศานติพงศ์**
  ผู้ร่วมบุกเบิก 'โรงพิมพ์ธนบัตร'

17 The Knowledge
- **'สาทร โตโพธิ์ไทย'**
  กับภารกิจการดูแลงานด้านกฎหมาย ธปท.
- **ธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติ**
  สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558
- **ทำความรู้จักธนบัตรแบบใหม่**
  ชนิดราคา 100 บาท แบบ 16
- **สายออกบัตรธนาคาร ธปท.**
  พร้อมก้าวสู่การเป็น World Class Organization ในด้านการผลิตและบริหารจัดการธนบัตร

24 Payment Systems
- ระบบการชำระเงิน
  กลจักรสำคัญสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

26 Financial Wisdom
- We Share : สถิติการให้ความรู้ทางการเงิน ปี 2557
- We Care : 5 ความเชื่อผิด ๆ ที่ทำให้ชีวิตการเงินไม่ก้าวหน้า

30 Cover Story
- ปฏิรูปการทำงาน วางรากฐานสู่อนาคต

36 Relax @ Reun Pae
- เคล็ดลับ คือ 'ความไม่ลับ' ของ 'บรรยง พงษ์พานิช'

40 Special Scoop
- ความภูมิใจ ไม่รู้จบ

46 Smart Generations
- Work Hard, Play Hard(er)

52 Bestination
- Gastro & Journey : Bangkok's Best Retro-Getaways
- Gadget : Work Smarter
- Health : ปฏิรูปสุขภาพด้วย 2Es (Eat Clean & Exercise)

58 สู่ 100 ปี ชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์
- พิธีมอบรางวัลธรรมาภิบาล

60 Signboard
- Money Expo 2015
- BOT Photo Exhibition

รั้วรอบแห่งความทรงจำ

ครั้งหนึ่งวังบางขุนพรหมเคยได้ชื่อว่าเป็นที่ประทับของเจ้าฟ้าที่ใหญ่โตโอ่อ่า และทันสมัยที่สุดในพระนคร
คนที่เคยอาศัยในวังแห่งนี้ต่างเล่าขานถึงความยิ่งใหญ่ เต็มไปด้วยความสนุก และสุขสบาย
จนสร้างความประทับใจให้ผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ทุกความทรงจำเกิดขึ้นด้านหลังประตูทางเข้าวัง
ซึ่งประดับด้วยปูนปั้นลายอ่อนช้อย นอกจากวังบางขุนพรหมอันงดงามแล้ว ประตูวังสีควันบุหรี่บานนี้
ยังได้ชื่อว่าเป็นประตูวังเก่าแก่ที่สวยสง่าที่สุดเท่าที่เหลืออยู่ในประเทศไทย

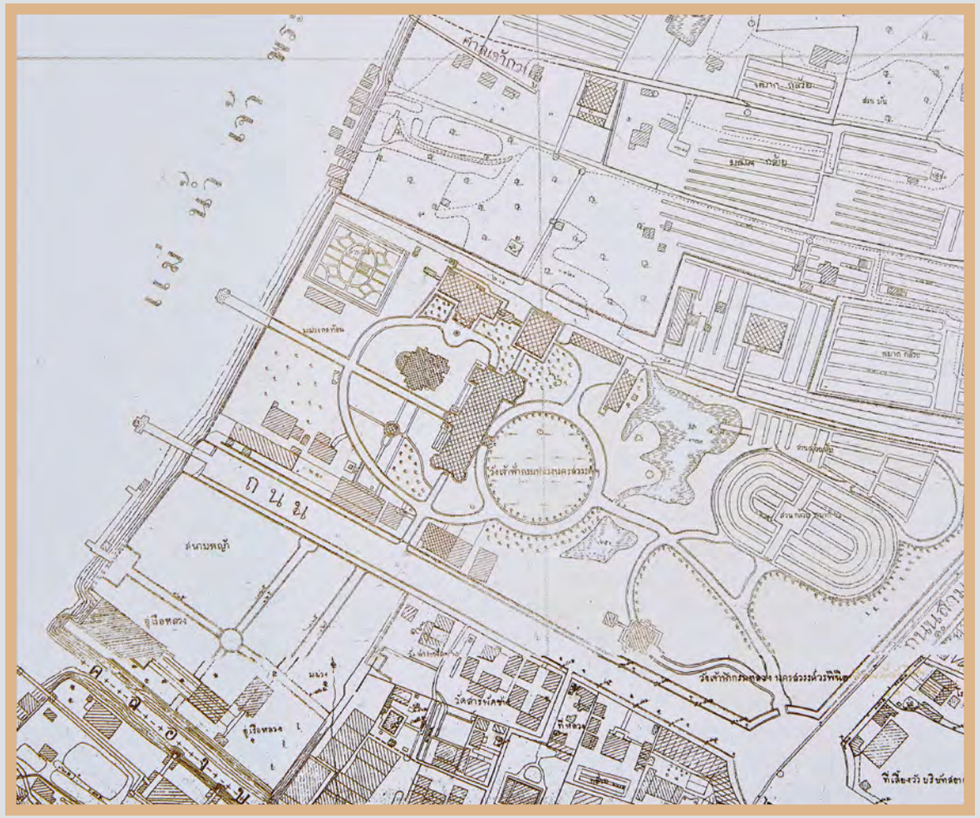

เมื่อวันที่2 พฤษภาคม พ.ศ.2442 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่5) โปรดเกล้าฯ พระราชทานที่ดินในตำบลบางขุนพรหม เนื้อที่ประมาณ 30 ไร่ ให้แก่พระราชโอรสองค์ที่ 33 จอมพล สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต (ทูลกระหม่อมบริพัตร) ก่อนมีรับสั่งให้มีการออกแบบและสร้างวังในอีก 2 ปีถัดมา ค่าออกแบบและค่าก่อสร้างรวมทั้งสิ้น 249,572 บาท เฉพาะรั้วและประตูวังคิดเป็นเงิน 23,992 บาท

สันนิษฐานว่ากระทรวงโยธาธิการได้ว่าจ้างนายคาร์ล ซานเดรคซกี (Mr. Carl Sandreckzki) นายเปาโล เรเมดี (Mr. Paolo Remedi) และนายมาริโอ ตามาญโญ (Mr. Mario Tamagno) เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการรวมทั้งประตูใหญ่ทางเข้าวังด้วย การออกแบบเป็นสไตล์ 'Rococo' ซึ่งได้รับความนิยมในยุโรปช่วงศตวรรษที่ 18 ประตูทำด้วยท่อเหล็ก มีลักษณะเด่นที่การประดับตกแต่งด้วยลายปูนปั้นที่มีความซับซ้อนอ่อนช้อยเลียนแบบความโค้งมนที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการสรรสร้างของธรรมชาติ อาทิ ลายคลื่น ลายเปลือกหอย ลายผลไม้ และใบไม้

ประตูใหญ่ของวัง วางตำแหน่งในแนวทแยงกับถนนสามเสนตามความตั้งใจของสถาปนิก เพราะการวางผังพื้นเช่นนี้ ได้รับการยกย่องว่าเป็นการแสดงถึงความสง่างามของสถาปัตยกรรมยุค 'ฟื้นฟูศิลปวิทยา' หรือที่คุ้นหูมากกว่าในชื่อ 'Renaissance'

สมัยที่ทูลกระหม่อมบริพัตรประทับอยู่นั้น ได้ใช้ประตูใหญ่ที่สี่แยกบางขุนพรหมเป็นทางเข้า - ออกเพียงทางเดียว และมีทหารรักษาการที่ปากทางเพียง 1 คนเท่านั้น มีผู้คนเล่าขานว่า *"เมื่อก้าวผ่านประตูใหญ่วังบางขุนพรหมแล้วเหมือนกับได้เปิดเข้าไปในวังยุโรปมากกว่าจะเป็นวังในประเทศไทย"*

วันนี้ วังบางขุนพรหมยังคงได้รับการดูแลรักษาเป็นอย่างดีเหมือนกับเมื่อร้อยปีที่ผ่านมา ซุ้มประตูใหญ่ยังยืนหยัดอย่างแข็งแกร่งผ่านกาลเวลาและภัยธรรมชาติคู่กับวังมานานกว่าศตวรรษ แต่เพื่อรองรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในเวลาอันใกล้ ประตูบานนี้กำลังจะถูกรื้อถอนเพื่อเปิดทางให้การก่อสร้างสถานีรถไฟฟ้ามหานครเส้นทางสายสีม่วง สถานี 'บางขุนพรหม' ซึ่งคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ในปี 2562

การรื้อถอนจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่ใช้ความระมัดระวังสูง ตามแผนงานที่ฝ่ายธุรการและบริหารอาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทยได้วางไว้ เมื่อการสร้างสถานีรถไฟฟ้าเสร็จสิ้นลง ธนาคารแห่งประเทศไทยก็จะนำมรดกทางสถาปัตยกรรมของชาตินี้กลับมาติดตั้งใกล้เคียงกับตำแหน่งเดิม เพื่อคงแนวคิดแรกเริ่มของสถาปนิก คงไว้ซึ่งความสง่างามและพระเกียรติยศของท่านเจ้าของวัง

การดูแลทรัพย์สมบัติของชาติให้คงความสมบูรณ์ นับเป็นอีกหนึ่งหน้าที่ที่ ธปท. ให้ความสำคัญ เพื่อบันทึกความทรงจำทางประวัติศาสตร์อันล้ำค่า และถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นสืบไป

ข้อมูลอ้างอิง
กิตติพงษ์ วิโรจน์ธรรมากูร. **ชีวิตในวังบางขุนพรหม.** ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า, 2545.
ธนาคารแห่งประเทศไทย. **๑๐๐ ปี วังบางขุนพรหม.** กรุงเทพฯ: พลัสเพรส, 2549.
ธนาคารแห่งประเทศไทย. **วังบางขุนพรหม.** กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊พ, 2535

ชื่อผลงาน : ความปรารถนา 1
เทคนิค : สำริด
แนวคิด : เป็นงานที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยอาศัยรูปทรงของผู้หญิงเปลือยเป็นข้อมูลในการศึกษา เพื่อให้เข้าใจเรื่องของปริมาตร รูปทรง โครงสร้าง กิริยาอาการ การเคลื่อนไหว จากนั้นลดความเป็นคนออกไป เหลือไว้แต่รูปทรงที่สื่อความหมายในความรู้สึกของมนุษย์ที่ทุกคนต้องอยู่ร่วมกัน ต้องผูกพันกัน เพราะไม่มีใครอยู่ได้คนเดียว
ขนาด : 102 x 65 x 35 (กว้าง x ยาว x สูง / ซม.)
สถานที่จัดแสดง : สำนักงานใหญ่ อาคาร 1 ชั้น 1 โซน 2
หรือเข้าชมได้ที่ www.bot.or.th/App/VirtualArtsMuseum/Intro.html

ความปรารถนา

นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ประจำปี พ.ศ. 2549 ประติมากรผู้ที่ได้รับรางวัลการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติหลายครั้ง และเป็นศิลปินผู้ประสบความสำเร็จในวงการประติมากรรมสมัยใหม่ นอกจากนั้นยังดำรงตำแหน่งทางการบริหารในสถาบันการศึกษาด้านศิลปะชั้นนำของประเทศมากมาย จนได้รับการยอมรับในฐานะศิลปินผู้ทรงคุณูปการแก่วงการประติมากรรมของประเทศไทย

ผลงานด้านประติมากรรมของท่าน แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบ รูปแบบแรก คือรูปการสร้างสรรค์จากความพอใจส่วนตัว รูปแบบที่สอง เป็นการสร้างสรรค์จากความพอใจส่วนตัว มาสู่ความเป็นเหตุและผลที่ผูกพันกันและรูปแบบสุดท้าย คือการพัฒนาสู่เนื้อหาสาระของการแสดงออก

นนทิวรรธน์ จันทนะผะลิน
(2489 - ปัจจุบัน)
เกิด
16 ตุลาคม 2489

การศึกษา

ประกาศนียบัตร	โรงเรียนช่างศิลป์ กรมศิลปากร
ปริญญาตรี	ศิลปบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาโท	ศิลปมหาบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประกาศนียบัตร	DIP I.P.S.I.A.M (CARRA), Italy
ประกาศนียบัตร	Observer Art in U.S.A.

รางวัลและเกียรติยศ

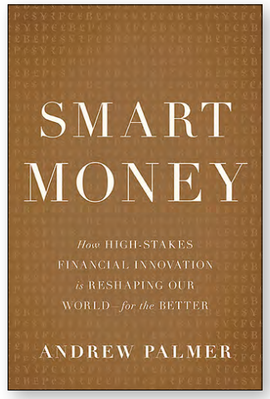
พ.ศ. 2513	รางวัลที่ 2 ประเภทประติมากรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 19
พ.ศ. 2514	รางวัลที่ 2 ประเภทประติมากรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 20
พ.ศ. 2515	รางวัลที่ 2 ประเภทประติมากรรม จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 21
พ.ศ. 2539	ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการออกแบบ และปั้นต้นแบบเหรียญพระมหาชนก เนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงครองราชย์เป็นปีที่ 50 รางวัลเกียรตินิยม อันดับ 1 เหรียญทอง
พ.ศ. 2546	ได้รับเกียรติให้เป็น 'ศาสตรเมธี' ทางด้านประติมากรรม ของมูลนิธิหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
พ.ศ. 2549	ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ชั้นทวีติยาภรณ์ช้างเผือก

Innovation : Reshaping Our World

นวัตกรรมใหม่ ๆ ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการกำเนิดผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการใหม่ การปรับปรุงเทคโนโลยี และการแพร่กระจายเทคโนโลยี 'BOT พระสยาม MAGAZINE' ขอแนะนำหนังสือน่าสนใจ 2 เล่ม นำเสนอเรื่องของนวัตกรรมที่มีบทบาทต่อการเปลี่ยนโฉมหน้าเศรษฐกิจโลก ซึ่งนำไปสู่การเปิดตัวธุรกิจใหม่ ๆ และการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ

Smart Money :

How High-Stakes Financial Innovation is Reshaping Our World-For the Better

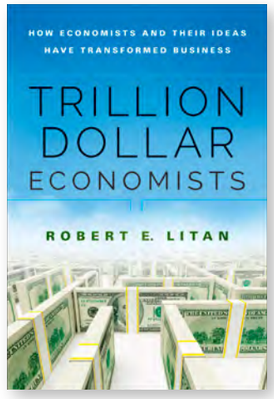

จากวิกฤติการณ์ทางการเงินปี ค.ศ. 2008 จนถึงปัจจุบัน นักการเงินต่างก็ยังถูกมองว่าเป็นผู้ร้ายในทัศนคติของประชาชน อย่างไรก็ตาม Andrew Palmer ผู้สื่อข่าวของ The Economist ได้โต้แย้งไว้ใน Smart Money : How High-Stakes Financial Innovation is Reshaping Our World-For the Better ว่า ภัยคุกคามต่อเสถียรภาพทางการเงินไม่ได้มาจากนวัตกรรมทางการเงิน แต่มาจากรูปแบบการตลาด และให้ความเห็นว่านวัตกรรมทางการเงินสามารถช่วยแก้ปัญหาสังคมที่ควบคุมได้ยาก ทั้งในด้านของสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และการศึกษา และยังสามารถทำให้วิกฤติทางการเงินเกิดขึ้นน้อยลง หรือไม่เพิ่มขึ้นได้ เช่น อินเทอร์เน็ตที่ช่วยให้การเข้าถึงบริการทางการเงินสะดวกขึ้น การเข้าถึงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำ และทำให้นักลงทุนได้รับเงินทุนผ่านทาง Crowd Funding ด้วย รวมทั้งข้อมูลของกองทุนการเงินที่มีอิทธิพลต่อสังคม และแนวคิดข้อตกลงในเรื่องทุนมนุษย์

หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับผู้ทำนโยบายที่ต้องการความเข้าใจบทบาทของนวัตกรรมการเงินที่เปรียบเสมือนเครื่องจักรที่ช่วยในการเจริญเติบโต นำเสนอมุมมองที่ดลใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการเงินยุคใหม่ที่จะให้ประโยชน์แก่พวกเราทุกคน

Trillion Dollar Economists :

How Economists and Their Ideas Have Transformed Business

หนังสือ 'Trillion Dollar Economists' ซึ่งเขียนโดย Robert E. Litan อดีต Director of Economic Research at Bloomberg Government, the Kauffman Foundation and the Brookings Institution นำเสนอแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ที่ได้รับรางวัลโนเบล หรือ Clark Medal บทสัมภาษณ์นักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำ และผู้นำในภาคอุตสาหกรรม เกี่ยวกับแนวคิดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ รูปแบบจำลองทางธุรกิจ และนโยบายของรัฐบาล ซึ่งแนวคิดเหล่านี้ได้ขยายบทบาทของนักเศรษฐศาสตร์จากผู้ที่คาดการณ์เศรษฐกิจไปสู่ผู้ริเริ่มนวัตกรรมใหม่ ๆ

เนื้อหาในเล่มอธิบายถึงวิธีการที่นักเศรษฐศาสตร์คิดเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนวัตกรรมของโลกในอนาคต ข้อจำกัดของการตลาด และข้อสนับสนุนของนักเศรษฐศาสตร์ต่อนโยบายธุรกิจทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ผู้อ่านจะได้ทบทวนพื้นฐานของเศรษฐกิจและนวัตกรรมของนักเศรษฐศาสตร์ ความล้มเหลวของตลาด และความแตกต่างของ Macro-Micro การค้นพบพลังที่แท้จริงของความคิดทางเศรษฐกิจเมื่อนำมาใช้โดยตรงในธุรกิจ อย่างที่ Priceline และ Google นำไปใช้ เรียนรู้วิธีที่นักเศรษฐศาสตร์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการขนส่ง พลังงาน การสื่อสารโทรคมนาคม ฯลฯ ผู้อ่านยังจะได้ร่วมสำรวจเศรษฐกิจในอนาคต ความท้าทาย และผลกระทบ แล้วจะพบว่านักเศรษฐศาสตร์ได้ช่วยให้มีการเปิดตัวธุรกิจใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ ในการสร้างรายได้ รวมไปถึงการปรับรูปแบบนโยบายของรัฐบาลที่สร้างโอกาสใหม่ ๆ และภูมิทัศน์ใหม่ในการแข่งขันทางธุรกิจ

จดหมายจากผู้ว่าการ ถึง อาจารย์ป๋วย

เรียน อาจารย์ป๋วยที่เคารพ

เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง สภาปฏิรูปแห่งชาติ เชิญผมไปร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประเด็นที่หารือเกี่ยวข้องกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และแนวการปฏิรูปที่กำลังเกิดขึ้นในประเทศของเรา ในจดหมายฉบับนี้ ผมจึงขออนุญาตเล่าให้อาจารย์ฟังถึงสาระสำคัญของการประชุมในวันนั้น

ในภาพรวมของประเทศ ผมได้ให้ความเห็นไว้ว่าประเทศไทยในปัจจุบันเผชิญปัญหาเศรษฐกิจเชิงโครงสร้างในหลายด้าน แต่ในระยะปานกลางมีหลายโจทย์สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไข ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ลดลง การดำเนินนโยบายประชานิยมที่ไม่รับผิดชอบ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในระยะต่อไป รวมถึงปัญหาคอร์รัปชั่น ปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จะฉุดรั้งการพัฒนาและจะกระทบต่อคุณภาพความเป็นอยู่ของคนในประเทศในระยะต่อไป

ในส่วนของ ธปท. มาตรการที่เราได้ดำเนินการและอยู่ระหว่างการผลักดัน ซึ่งเป็นส่วนที่เราเห็นว่าอยู่ในวิสัยที่พอจะทำให้เห็นผลจริงตามกำลังความสามารถและทรัพยากรที่มี แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนสำคัญ กล่าวคือ 1. **การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของประเทศ** และ 2. **การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ** มาตรการเหล่านี้จะมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาเชิงโครงสร้างที่กล่าวมาข้างต้นในบางเรื่อง

ส่วนที่ 1 การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของประเทศ

(1) ด้านนโยบายการเงิน

อาจารย์ครับ ผมเล่าให้ผู้ทรงคุณวุฒิในที่ประชุมวันนั้นฟังว่า จุดหักเหที่สำคัญซึ่งถือเป็นการปฏิรูป ธปท. เกิดขึ้นปี พ.ศ. 2551 เมื่อมีการปรับปรุง พ.ร.บ. ธปท. สาระสำคัญ คือ การทำให้ ธปท. ในฐานะธนาคารกลางมีอิสระในการดำเนินนโยบายการเงินมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็กำหนดให้มี '**กลไกถ่วงดุล**' และ '**สร้างความรับผิดชอบ**' ที่เหมาะสมควบคู่กันไป เช่น กระบวนการตัดสินใจเรื่องนโยบายที่สำคัญทั้งด้านนโยบายการเงินและสถาบันการเงินจะใช้ '**ระบบคณะกรรมการ**' เพื่อให้มีการถ่วงดุล (Checks and Balances) ซึ่งก่อนหน้านั้นการตัดสินใจอยู่ที่ผู้ว่าการคนเดียว องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดให้มี '**กรรมการจากภายนอก**' มากกว่า '**กรรมการจากภายใน**' เช่น คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) 7 ท่าน ประกอบด้วยกรรมการจากภายนอก 4 ท่าน และกรรมการจากภายใน 3 ท่าน สำหรับ '**เป้าหมายนโยบายการเงิน**' ในแต่ละปีกำหนดให้มีการตกลงร่วมกันระหว่าง กนง. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังก่อนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี (ครม.) เพื่ออนุมัติ อีกทั้งยังกำหนดให้เป็นหน้าที่ของ กนง. ต้องรายงานผลการดำเนินงานต่อ ครม. ทุก 6 เดือน

อาจารย์ครับ เนื่องจากมีข้อเสนอให้ระบุความเป็นอิสระของธนาคารกลางไว้ในรัฐธรรมนูญ ในเรื่องนี้ผมได้แสดงความเห็นดังนี้ ความเป็นอิสระของธนาคารกลางที่ถูกต้องน่าจะหมายถึง 'ความเป็นอิสระในการดำเนินนโยบาย' กล่าวคือ รัฐบาลยังมีอำนาจในการกำหนดเป้าหมาย เพราะเป็นฝ่ายที่ได้รับฉันทามติโดยตรงจากประชาชน แต่ธนาคารกลางควรมีอิสระในการดำเนินนโยบายและสามารถเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ถูกแทรกแซง (Operational Independence) และในหลายประเทศ เช่น Switzerland, Germany, Philippines, Russia, Chile มีการระบุหลักการดังกล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญ

"ธนาคารกลางควรมีอิสระในการดำเนินนโยบาย และสามารถเลือกใช้เครื่องมือต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ไม่ถูกแทรกแซง"

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ ก็เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ความเป็นอิสระของธนาคารกลางมีความสำคัญด้วยเหตุผลอย่างน้อย 3 ข้อ กล่าวคือ (1) ต้องแยก '**คนพิมพ์แบงก์**' ให้ไกลมือ '**คนใช้เงิน**' (2) การกระตุ้นเศรษฐกิจให้เฟื่องฟู '**ระยะสั้น**' อาจสร้างความเสียหาย '**ระยะยาว**' และ (3) ธนาคารกลางมักต้องทำ '**นโยบายที่ไม่ Popular**' เพื่อเป็นการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจกับสาธารณชน (Public Trust) เราจึงเห็นผู้นำฝ่ายบริหารของบางประเทศได้ออกมาตอกย้ำความสำคัญของหลักการเรื่องนี้ในหลายวาระ เช่น ในสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดี Clinton (2000) กล่าวไว้ว่า "One of the hallmarks of our economic strategy has been a respect for the independence and the integrity of the Federal Reserve." และประธานาธิบดี Obama (2009) กล่าวไว้ว่า "We will continue to maintain a strong and independent Federal Reserve."

ผมได้ให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ความเป็นอิสระของธนาคารกลางจะดำรงอยู่ได้หรือไม่ต้องอาศัย 3 ปัจจัยดังต่อไปนี้ ได้แก่ (1) **ข้อกฎหมาย** (2) **กลไกการตรวจสอบถ่วงดุลจากสาธารณะ** และ (3) **หลักจริยธรรมและคุณธรรมของผู้บริหาร** ในอดีตการที่ ธปท. สามารถดำรงความเป็นอิสระในการดำเนินนโยบายได้แม้จะไม่มีบทบัญญัติในกฎหมาย ปัจจัยส่วนที่ 2 และ 3 มีความสำคัญยิ่ง จริยธรรม ความโปร่งใส และธรรมาภิบาลของอดีตผู้บริหารที่ผ่านมาทำให้ประชาชนเกิด '**ความไว้เนื้อเชื่อใจ**' ครั้งใดที่การเมืองพยายามแทรกแซง ภาคประชาชน ผู้ร่วมตลาดการเงิน นักวิชาการ ตลอดจนสื่อมวลชน ก็จะเข้ามาทัดทานและช่วยตรวจสอบ

(2) ด้านระบบสถาบันการเงิน

อาจารย์ครับ ผมได้ชี้แจงว่า สถาบันการเงินมีความสำคัญเพราะเป็นข้อต่อการส่งผ่านนโยบายระหว่างธนาคารกลางกับประชาชน นโยบายการเงินจะไม่มีประสิทธิผลเลย ถ้าไม่สามารถส่งผ่านไปยังประชาชนได้จริง ประชาชนไม่ได้สัมผัส '**ดอกเบี้ยนโยบาย**' โดยตรง แต่จะสัมผัส '**ดอกเบี้ยเงินฝาก-เงินกู้**' ของธนาคารพาณิชย์ ที่ผ่านมา ธปท. พยายามปรับปรุงพัฒนาระบบสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 กำหนดแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ 1 และ 2 ซึ่งส่งผลให้ระบบสถาบันการเงินโดยรวมมีเสถียรภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น มีการปรับปรุงกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล และมีส่วนช่วยให้ประชาชนและภาคธุรกิจเข้าถึงบริการทางการเงินดีขึ้นในระดับหนึ่ง

ปัจจุบัน ธปท. อยู่ระหว่างจัดทำ '**แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3**' (ปี พ.ศ. 2558-2563) ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการรับฟังข้อคิดเห็นจาก Stakeholders ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ทั้งจากประชาชนผู้ใช้บริการสถาบันการเงิน ภาครัฐ นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศ เพื่อปรับปรุงให้สามารถตอบโจทย์ผู้ที่เกี่ยวข้องให้ได้มากที่สุด ซึ่งคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์และสามารถนำเสนอ ครม. ภายในกลางปีนี้ เบื้องต้นแผนระยะที่ 3 มุ่งที่การพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยให้สามารถแข่งขันและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่หลากหลายขึ้น โดยเฉพาะประชาชนของประเทศในระดับฐานราก รวมทั้งสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนในภูมิภาค โดยดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน กล่าวสั้น ๆ คือ การพัฒนาในระยะต่อไปจะมุ่งให้สถาบันการเงิน '**แข่งได้ เข้าถึง เชื่อมโยง ยั่งยืน**'

4-5 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยเผชิญกับ Shocks หลายด้าน ทั้งจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก ปัญหามหาอุทกภัยครั้งใหญ่ รวมทั้งปัญหาความไม่สงบทางการเมือง การดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบ Flexible Inflation Targeting ที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนให้สอดรับกับภาวะที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที และระบบสถาบันการเงินที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ ถือเป็นภูมิคุ้มกันสำคัญที่ช่วยให้เศรษฐกิจไทยสามารถปรับตัวผ่านวิกฤติหลายครั้งในอดีตได้อย่างค่อนข้างราบรื่น

(3) ด้านระบบการชำระเงิน

ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของระบบการเงิน ที่ผ่านมา ธปท. มุ่งที่จะปรับปรุงระบบการชำระเงินของประเทศให้ '**ถูก ดี ปลอดภัย**' เพื่อสนับสนุนธุรกรรมการค้าและการเงินให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว คล่องตัว มองไปข้างหน้าแผนงานที่สำคัญจะมีอยู่ 3 ด้าน (1) **เพิ่มการบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์** (e-Payment) ให้ครอบคลุมมากขึ้นทั้งภาครัฐภาคเอกชน แผนงานที่สำคัญเรื่องนี้ ได้แก่ การผลักดันให้มีการจัดตั้ง Payment Systems Office (PSO) โดยใช้ภาคเอกชนเป็นตัวขับเคลื่อนก่อน เป้าหมายคือภายในปี พ.ศ. 2563 ธุรกรรมผ่านระบบ e-Payment จะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 150 รายการต่อคนต่อปี จาก 31 รายการต่อปีต่อคนในปี 2556 (2) **การพัฒนากำกับดูแลระบบการชำระเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล** โดยส่วนที่สำคัญคือการยกร่างกฎหมายกำกับดูแลระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) ซึ่งถือเป็นการแก้ไขกฎหมายครั้งสำคัญ เพื่อลดความซ้ำซ้อนจากเดิมที่มีกฎหมายเกี่ยวข้องอยู่หลายฉบับ และเพิ่มข้อกฎหมายบางข้อที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี และ (3) **การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินกับต่างประเทศ** ให้สามารถเชื่อมต่อในลักษณะ Real Time ได้มากขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจผันผวน

ส่วนที่ 2 การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ

อาจารย์ครับ นอกจากงานในส่วนที่ 1 ข้างต้นซึ่งถือเป็นภารกิจหลักตามกฎหมายของ ธปท. ยังมีงานอีกส่วน ได้แก่ '**การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ**' ซึ่งเราเห็นว่ามีความสำคัญและได้เข้าไปมีส่วนผลักดัน ในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐวิสาหกิจของไทยเติบโตและมีบทบาทต่อเศรษฐกิจมากขึ้น ถ้าดูในมิติของทรัพย์สินรัฐวิสาหกิจโดยรวมมีมูลค่าประมาณ 12 ล้านล้านบาท (ใกล้เคียงกับ GDP ของประเทศ) ด้านงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปีเกือบ 5 ล้านล้านบาท (ประมาณ 2 เท่าของงบประมาณของรัฐบาล) มีการจ้างงานปีละกว่า 4 แสนคน ในตลาดหลักทรัพย์บริษัทจดทะเบียนที่เป็นรัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนมูลค่าประมาณ 1 ใน 5 นอกจากนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่ง ปัจจุบันมีขนาดใหญ่โตขึ้นมากและมีความสำคัญต่อระบบการเงิน

อย่างไรก็ดี '**ขนาด**' ของภาครัฐวิสาหกิจที่ใหญ่ขึ้นไม่ได้หมายถึง '**ประสิทธิภาพ**' ของการบริหารจัดการที่ดี ที่ผ่านมารัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีผลประกอบการอยู่ในระดับต่ำเมื่อเทียบกับเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจสาขาเดียวกันในต่างประเทศ **รัฐวิสาหกิจที่ยังสามารถทำกำไรส่วนใหญ่ผูกขาด ส่วนรัฐวิสาหกิจที่ต้องแข่งขันส่วนใหญ่ขาดทุน** ในภาคสถาบันการเงินอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อสินเชื่อรวมของ SFIs สูงกว่าธนาคารพาณิชย์อย่างมีนัยสำคัญ อาการเหล่านี้สะท้อนการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ ทำได้ต่ำกว่าศักยภาพที่มีและไม่สามารถบรรลุพันธกิจอย่างที่ประชาชนคาดหวัง ไม่ว่าจะในแง่การให้บริการที่มีคุณภาพหรือการบริหารจัดการสินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทนที่คุ้มค่า นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจยังเป็นผู้ครอบครอง 'Strategic Assets' สำคัญของประเทศที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็น สนามบิน ระบบราง ท่าเรือ ทางพิเศษ คลื่นความถี่ การบริหารจัดการทรัพยากรที่เป็นหัวใจที่ขาดประสิทธิภาพเท่ากับเป็น '**การเสียโอกาสการพัฒนาของประเทศ**' และ '**ต้นทุนที่แพงขึ้น**' ของประชาชนทุกคน

เมื่อเดือนกรกฎาคมปีที่ผ่านมา ผมได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกำกับดูแลและระบบบรรษัทภิบาลรัฐวิสาหกิจ ผมและคณะอนุกรรมการฯ ที่ร่วมกันทำงานนี้ได้ปรึกษาหารือกันรวมนับสิบครั้งเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและเสนอแนวทางการปฏิรูป เราพบว่าปัญหาของรัฐวิสาหกิจเกิดจาก **รูปแบบกำกับดูแลที่มีความซับซ้อน ขาดเอกภาพและมีปัญหาเชิงโครงสร้างในหลายด้าน** อาทิ การแทรกแซงจากการเมือง การมีเป้าหมายหลายอันทั้งด้านสังคมและธุรกิจ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องขาดความชัดเจนในการแยกแยะบทบาทที่สำคัญ (ฝ่ายนโยบาย ฝ่ายกำกับดูแล และผู้ทำหน้าที่คล้ายเจ้าของ) รวมถึงปัญหาการแข่งขันที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างรัฐและเอกชน ซึ่งทำให้รัฐวิสาหกิจขาดแรงผลักดันในการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านต่าง ๆ คณะทำงานได้นำเสนอมาตรการปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจหลายเรื่อง แต่ส่วนที่สำคัญและเป็นเรื่องที่ยากในการแก้ไขได้ในช่วงรัฐบาลปกติมีอยู่ 3 เรื่อง

เรื่องที่ 1 การปรับปรุงกฎเกณฑ์ด้านการคลังเพื่อลดโอกาสที่รัฐวิสาหกิจจะถูกใช้ทำนโยบายประชานิยมที่ไม่รับผิดชอบ

กฎเกณฑ์ด้านการคลังในปัจจุบันกำหนดให้รัฐวิสาหกิจสามารถกู้เงินโดยรัฐบาลค้ำประกันได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของงบประมาณรายจ่ายรัฐบาลแต่ละปี แม้เงินกู้ส่วนที่รัฐบาลค้ำประกันจะถูกนับเป็นหนี้สาธารณะทันที แต่ขั้นตอนอนุมัติไม่ต้องผ่านวิธีการงบประมาณที่ตรวจสอบโดยรัฐสภาเหมือนการใช้เงินงบประมาณประเภทอื่น เจตนารมณ์ที่กำหนดไว้เช่นนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการเกิดความคล่องตัว อีกทั้งเห็นว่าการลงทุนของรัฐวิสาหกิจที่ดีคุ้มค่าก็จะทำให้สามารถนำเงินกู้มาคืน เงินกู้ที่รัฐบาลค้ำประกันเมื่อจ่ายคืนหมดก็จะไม่กลายเป็นหนี้สาธารณะ

หลายปีที่ผ่านมาพบว่าการเมืองมักใช้ช่องโหว่ด้านการคลังนี้ ใช้รัฐวิสาหกิจกู้เงินมาดำเนินนโยบายประชานิยมที่ไม่รับผิดชอบ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจน คือ **กรณีโครงการรับจำนำข้าว** ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2555-2557 รัฐบาลใช้งบประมาณในโครงการนี้รวมกว่า 8 แสนล้านบาท แต่งบประมาณที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภามีเพียงไม่ถึง 2 แสนล้านบาท ที่เหลือส่วนใหญ่ รัฐบาลใช้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกู้เงินโดยรัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกันประมาณ 5 แสนล้าน ในการดำเนินการรัฐบาลตั้งราคารับจำนำข้าวตันละ 15,000 บาท ขณะที่ราคาจริงในตลาดอยู่ที่ประมาณเพียงครึ่งเดียว ซึ่งเมื่อถึงเวลาขายจริงก็จะขาดทุน และท้ายที่สุดภาระที่รัฐบาลค้ำประกันบางส่วนก็จะกลายมาเป็นหนี้สาธารณะอย่างแท้จริง คณะทำงานเห็นว่าเรื่องนี้มีความสำคัญต่อการรักษาวินัยด้านการเงินการคลังในระยะต่อไป จึงได้เสนอแนวทางการแก้ไข ดังนี้

(1) กำหนดให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินต้องทำผ่านวิธีการงบประมาณที่พิจารณาโดยรัฐสภา

(2) กรณีที่ฝ่ายนโยบายให้รัฐวิสาหกิจทำนโยบายที่ไม่คุ้มค่าเชิงธุรกิจ ต้องคำนวณงบประมาณที่ใช้และจัดทำบัญชีสาธารณะ (PSA/PSO) ให้ชัดเจน รวมทั้งต้องมีการจัดสรรงบประมาณชดเชยโดยเร็ว

"ผู้ใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบที่จะจัดระบบเศรษฐกิจและสังคมเหลือไว้ให้อนุชนมีปัญหาน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่ออำนวยให้เยาวชนได้เติบโตและดำรงสัมมาชีวะอยู่ในสังคมซึ่งเจริญด้วยสมรรถภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรม และความเมตตาปรานี"

เรื่องที่ 2 การปฏิรูปการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs)

อาจารย์ครับ หลายปีที่ผ่านมา SFIs เป็นรัฐวิสาหกิจอีกกลุ่มหนึ่งที่เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เงินฝากของ SFIs ปัจจุบันมีเกือบ 4 ล้านล้านบาท หรือประมาณ 1 ใน 4 ของเงินฝากทั้งระบบ นอกจากนั้น SFIs ยังเกี่ยวข้องกับผู้ฝากเงินกว่า 50 ล้านบัญชี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ฝากรายย่อยในระดับฐานราก ในด้านหนึ่ง SFIs เป็นเครื่องมือที่สำคัญของภาครัฐในการช่วยผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินและมีบทบาทช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในยามจำเป็น แต่ในอีกด้านหนึ่งพบว่า SFIs มักถูกใช้ให้ทำนโยบายประชานิยมที่ไม่รับผิดชอบ และ SFIs บางแห่งขยายการดำเนินการมากกว่าพันธกิจหลักที่กำหนดไว้เดิมมาก ธนาคารโลกและสถาบันจัดอันดับได้เตือนถึงปัญหาของ SFIs ว่าหากไม่ได้รับการแก้ไขอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจการเงิน ทั้งจากมิติ '**ภาระด้านการคลังแอบแฝง**' ที่จะสูงขึ้น รวมถึง '**ความบิดเบือนในระบบการเงิน**' ที่อาจจะเกิดขึ้นจากข้อได้เปรียบที่ SFIs มี เมื่อเทียบกับธนาคารพาณิชย์ เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2556 ธปท. ได้จัดทำ White Paper ส่งไปที่กระทรวงการคลัง แสดงถึงข้อห่วงใยในประเด็นเดียวกัน

ที่ผ่านมากระทรวงการคลังเข้าใจปัญหาและได้กำหนดแนวทางปรับปรุงไว้ระดับหนึ่ง แต่ปัญหายังมีอยู่ การดำเนินการของ SFIs บางแห่งประสบปัญหาขาดทุนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้รัฐบาลต้องเข้าไปเพิ่มทุนหลายรอบ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2557 SFIs บางแห่งมีหนี้เสียสูงเกือบร้อยละ 40 ในเรื่องนี้คณะทำงานเห็นว่าถ้าปล่อยปัญหานี้ไว้โดยไม่แก้ไขจะเป็นความเสี่ยงสำคัญต่อระบบการเงินในภาพรวมของประเทศ จึงเสนอให้มีการปรับปรุงการกำกับดูแลของ SFIs ดังนี้

(1) แยกบทบาทผู้กำหนดนโยบาย (Policy-maker) และผู้กำกับดูแล (Regulator) ออกจากกัน เพื่อแก้ปัญหาการทับซ้อนและขัดกันของบทบาทหน้าที่ (ที่ผ่านมากระทรวงการคลังทำทั้ง 2 อย่าง) และ (2) เพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพ ผู้กำกับดูแล (Regulator) ต้องสามารถทำบทบาทสำคัญทั้ง 4 เรื่อง กล่าวคือ การตรวจสอบความเหมาะสมของผู้บริหาร (Fit and Proper) การออกเกณฑ์กำกับดูแล การติดตาม/ตรวจสอบ และการแก้ไขปัญหา (Resolution)

เรื่องที่ 3 การปฏิรูปการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ โดยให้มีการจัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่ 'เจ้าของ'

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของระบบรัฐวิสาหกิจในปัจจุบัน คือ การขาด '**ผู้ที่ทำหน้าที่เจ้าของ**' หรือ '**ผู้ที่จะทำหน้าที่ทวงแทน**' เป็นห่วงเป็นใยถึงฐานะการเงินและความยั่งยืนของรัฐวิสาหกิจอย่างแท้จริง คล้าย ๆ กับผู้ถือหุ้นของบริษัทนั่นเอง ในปัจจุบันอำนาจการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจกระจายอยู่ที่กระทรวงเจ้าสังกัด ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ประสานงานให้คำแนะนำ ทำให้ที่ผ่านมารัฐวิสาหกิจถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ทั้งเรื่องการแต่งตั้งกรรมการและผู้บริหารที่มีลักษณะต่างตอบแทนมากกว่าตามความรู้ความสามารถ การอนุมัติโครงการลงทุนบางครั้งไม่คำนึงถึงความคุ้มค่าและเป็นเหตุให้รัฐวิสาหกิจหลายแห่งถูกใช้ให้ดำเนินการออกนอกพันธกิจเพื่อผลความนิยมทางการเมืองโดยไม่คำนึงถึงความยั่งยืนทางการเงินขององค์กร ซึ่งส่งผลให้ท้ายที่สุดรัฐวิสาหกิจหลายแห่งต้องประสบปัญหาการขาดทุนบักโกรก

จริง ๆ ปัญหานี้เป็นปัญหาที่รัฐวิสาหกิจในต่างประเทศประสบเช่นเดียวกัน คณะทำงานจึงได้ปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศหลายแห่งถึงแนวทางแก้ไขซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากล และได้เสนอให้มีการจัดตั้ง '**บรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ**' เพื่อเป็นหน่วยงานเจ้าของในลักษณะรวมศูนย์ (Centralized) เพื่อจะดูแลรัฐวิสาหกิจให้สามารถทำพันธกิจหลักที่ควรทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ โปร่งใส ไม่รั่วไหล โดยคำนึงถึงความยั่งยืนขององค์กร นอกจากนี้ องค์กรเจ้าของจะทำหน้าที่บริหารทรัพย์สินของชาติให้เพิ่มมูลค่าและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม อย่างไรก็ดี องค์กรเจ้าของนี้จะต้องมีกระบวนการทำงานที่โปร่งใส มีกลไกรับผิดชอบที่ดี สามารถถูกตรวจสอบได้

ที่ผมเล่าให้อาจารย์ฟังข้างต้นเป็นแนวคิดที่เราได้เสนอและที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) เห็นชอบแล้ว อย่างไรก็ดี ผมคิดว่าความท้าทายที่สำคัญในระยะต่อไป คือ **ทำอย่างไรจะสามารถผลักดันให้แนวคิดดังกล่าวเกิดได้จริง** ปัจจุบันคณะทำงานอยู่ระหว่างจัดทำร่างกฎหมายกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจและการจัดตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ เพื่อให้มั่นใจว่าข้อเสนอต่าง ๆ จะถูกพัฒนาและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยในกฎหมายดังกล่าวจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ ส่วนแรกพูดถึงการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในภาพรวม ซึ่งจะบรรจุข้อเสนอของคณะทำงานเกี่ยวกับการปรับปรุง Good Governance ของรัฐวิสาหกิจในด้านต่าง ๆ อาทิ การสรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจตามหลักความรู้ความสามารถ การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส การตรวจสอบ การประเมินผล และหลักการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน เป็นต้น สำหรับส่วนที่สองจะเกี่ยวข้องกับการตั้งบรรษัทวิสาหกิจแห่งชาติ

อาจารย์ครับ ก่อนจบการหารือในวันนั้น ผมเรียนที่ประชุมว่านอกจากมาร่วมหารือและให้ข้อมูลแล้ว ผมตั้งใจที่จะมาให้ '**กำลังใจ**' ท่านทั้งหลายที่เป็นผู้หวังดีต่อบ้านเมืองที่อุตส่าห์เสียสละเวลามาทำงานนี้ เพราะตระหนักดีว่าการปฏิรูปไม่ใช่เรื่องง่าย คงมีอุปสรรคมากมาย มีฝ่ายที่คิดต่างไม่เห็นด้วย แม้เรื่องที่ ธปท. พยายามผลักดัน ผมไม่มั่นใจว่าท้ายที่สุดแล้วจะสำเร็จแค่ไหน แต่คิดว่าเป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคนที่ต้องอดทน ไม่ท้อถอย และพยายามผลักดันแก้ปัญหาที่มีอยู่ให้ได้มากที่สุดตามกำลังความรู้ความสามารถ รวมทั้งต้องพยายามอธิบายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจเห็นประโยชน์และคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง เปรียบกับสมัยที่อาจารย์ปฏิรูปประเทศก็คงพบปัญหาและอุปสรรคมากมาย กว่าจะสามารถวางรากฐานเรื่องสำคัญไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้สำเร็จ ตรงนี้ทำให้ผมสำนึกถึงบุญคุณของอาจารย์และผู้หลักผู้ใหญ่ในอดีต และทำให้ผมระลึกถึงข้อคิดที่อาจารย์พูดไว้เรื่องบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่ว่า "**ผู้ใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบที่จะจัดระบบเศรษฐกิจและสังคมเหลือไว้ให้อนุชนมีปัญหาน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่ออำนวยให้เยาวชนได้เติบโตและดำรงสัมมาชีวะอยู่ในสังคมซึ่งเจริญด้วยสมรรถภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรม และความเมตตาปรานี**"

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

จุมพล ศานติพงศ์

ผู้ร่วมบุกเบิก 'โรงพิมพ์ธนบัตร'

ตลอด 46 ปีในการทำหน้าที่ผลิตธนบัตรให้ได้มาตรฐาน ป้องกันการปลอมแปลง และในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้งาน โรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ไม่เพียงทำหน้าที่อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง แต่ยังมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงพิมพ์ธนบัตรและธนบัตรไทยได้มาตรฐานในระดับ 'ชั้นนำ' ของโลก ซึ่งถือเป็นปณิธานตั้งแต่แรกเริ่มของคณะทำงาน 'รุ่นบุกเบิก' โรงพิมพ์ธนบัตรของ ธปท.

'BOT พระสยาม MAGAZINE' ได้รับเกียรติจาก คุณจุมพล ศานติพงศ์ อดีตผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส (ตำแหน่งในขณะนั้น) และเป็นหนึ่งในพนักงานรุ่นแรกของโรงพิมพ์ธนบัตรของ ธปท. มาบอกเล่าประสบการณ์ และมุมมองที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อ ธปท. และพนักงานรุ่นหลัง

กำเนิดโรงพิมพ์ธนบัตร ธปท.

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 รัฐบาลไทยในยุคนั้นมีความพยายามจัดตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรใช้เองอยู่หลายครั้ง ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาความขาดแคลนธนบัตรและปัญหาการปลอมแปลงธนบัตรจากกลุ่มคอมมิวนิสต์ ความพยายามครั้งหนึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2499 โดยกระทรวงการคลังดำริจะตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรโดยให้โรงงานยาสูบเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากมีความชำนาญในการพิมพ์ที่ต้องใช้เทคนิคขั้นสูงเพื่อผลิตอากรแสตมป์อยู่แล้ว

หลังจากมีการสั่งเครื่องพิมพ์ธนบัตรเข้ามาและส่งคนไปฝึกงานด้านการพิมพ์สิ่งพิมพ์มีค่ายังต่างประเทศแล้ว ปรากฏว่ารัฐบาลสมัยนั้นได้ยุติบทบาทโรงพิมพ์ธนบัตรของโรงงานยาสูบลง ต่อมารัฐบาลใหม่ภายใต้การนำของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เห็นความสำคัญของการจัดตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรในประเทศ จึงได้ส่งคณะกรรมการไปดูงานพิมพ์ธนบัตรในต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยผู้ชำนาญการพิมพ์ของกองทัพบก กองทัพเรือ และผู้แทนของ ธปท.

ภายหลังที่คณะกรรมการชุดนั้นรายงานต่อรัฐบาล จึงมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2504 ให้ ธปท. เป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งโรงพิมพ์ธนบัตร โดยมองว่าการมีโรงพิมพ์ธนบัตรในประเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยทางเศรษฐกิจ อีกทั้งยังให้ผลคุ้มค่าในระยะยาว กล่าวคือ ทำให้สามารถควบคุมได้ทั้งปริมาณและคุณภาพของธนบัตร ช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศ และยังมีส่วนช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศได้อีกด้วย

โรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตรงข้ามสำนักงานใหญ่ ธปท. แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2512 โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2512 ต่อมาด้วยข้อจำกัดด้านสถานที่ที่ไม่อาจขยายและปรับปรุงให้รองรับการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ธปท. จึงอนุมัติให้ก่อสร้างโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งใหม่บนเนื้อที่กว่า 151 ไร่ในเขตอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

เมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จ ธปท. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาเป็นประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2550

จาก 'นายช่าง' โรงงานยาสูบ สู่ ธปท.

"โรงงานยาสูบมีประสบการณ์งานพิมพ์สิ่งพิมพ์มีค่าที่ต้องมีเทคนิคและความปลอดภัยขั้นสูง เพราะต้องพิมพ์อากรแสตมป์ลรรพสามิตเพื่อติดซองบุหรี่และฝาสุราอยู่แล้ว ก็เลยมีความชำนาญการพิมพ์ในลักษณะแบบนี้ บริษัทต่างประเทศผู้ผลิตเครื่องพิมพ์เองก็ทราบดี จึงแนะนำคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อการตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรว่าโรงงานยาสูบมีบุคลากรที่ทำด้านนี้ได้ บวกกับทั้ง ธปท. และโรงงานยาสูบต่างก็เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง จึงมีการติดต่อทาบทามเพื่อโอนคนมาช่วยเริ่มต้นโรงพิมพ์ธนบัตรที่ ธปท." คุณจุมพลย้อนความหลัง

ในวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2506 มีวิศวกรรุ่นที่ 1 จากโรงงานยาสูบ 6 คนที่โอนย้ายมาอยู่ ธปท. โดยหนึ่งในนั้นคือคุณจุมพล ซึ่งเป็นนายช่างผู้ดูแลและซ่อมบำรุงเครื่องพิมพ์ โดยหลังจากย้ายมา ธปท. ได้ส่งวิศวกรรุ่นบุกเบิกนี้ไปดูงานและฝึกงานอย่างเข้มข้นในหลายประเทศที่มาตรฐานการพิมพ์อยู่แถวหน้าของโลก เช่น อิตาลี เยอรมนี และเบลเยียม

"ผมเป็นนายช่างที่เด็กที่สุดในรุ่นแรก ด้วยความเป็นเด็กและใช้ง่ายก็ถูกใช้สารพัดทั้งงานด้านวิศวกรรมและด้านอื่น เช่น ต้อนรับและประสานงานกับนายช่างจากต่างประเทศที่มาติดตั้งเครื่อง ฯลฯ และระหว่างที่ยังไม่เริ่มการผลิตธนบัตรอย่างเป็นทางการ ได้มีโอกาสไปควบคุมงานก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่ของ ธปท. อยู่ประมาณ 5 ปี ก่อนจะกลับมาอยู่ฝั่งโรงพิมพ์ธนบัตรอีกครั้ง และได้ผ่านสารพัดส่วนงาน ทั้งด้านช่าง ด้านธุรการ ด้านการผลิต และด้านควบคุมทั่วไป จนสุดท้ายได้เป็นผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส จนเกษียณอายุ ซึ่งผมถือเป็นผู้อำนวยการที่อยู่นานที่สุดถึง 7 ปีกว่า" คุณจุมพลกล่าวอย่างภูมิใจ จากวันแรกของการทำงานที่โรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. จนถึงวันเกษียณ นับเป็นระยะเวลานานถึง 34 ปี ที่คุณจุมพลทุ่มเทให้กับโรงพิมพ์ธนบัตรและ ธปท. โดยหลังจากเกษียณก็ยังนั่งเป็นกรรมการโรงพิมพ์ธนบัตรอีกถึง 6 ปี คุณจุมพลจึงถือเป็นผู้ที่ทุ่มเทและอุทิศตนให้กับกิจการโรงพิมพ์ธนบัตรมาอย่างยาวนานที่สุดคนหนึ่ง

วางรากฐานโรงพิมพ์ธนบัตรด้วย TQM

"เนื่องด้วย Concept ของการผลิตธนบัตรเน้นเรื่องคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญที่สุด กล่าวคือ ธนบัตรที่ผลิตออกมาจะต้องมีคุณภาพเป็น Zero Defect อย่างแท้จริง ฉะนั้น การใส่ใจเรื่องคุณภาพจึงเป็นภารกิจอันดับแรกของโรงพิมพ์ธนบัตร ที่ต้องอาศัยศิลปศาสตร์ด้าน TQM ซึ่งเป็นการบริหารจัดการเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ได้ซึ่งงานหรือบริการที่มีคุณภาพสูงสุดเข้ามาช่วย"

คุณจุมพลเล่าว่า สมัยที่เรียนวิศวกรรมอุตสาหการ ต้องเรียน 'วิชาที่เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตและควบคุมคุณภาพ' จึงคุ้นเคยและเข้าใจหลักการของ TQM (Total Quality Management) เป็นอย่างดีว่า 'หัวใจ' ความสำเร็จของ TQM ที่สำคัญที่สุดคือ ผู้นำองค์กรต้องเห็นความสำคัญและเป็นผู้ริเริ่มผลักดันแนวคิดให้พนักงานทุกระดับมีส่วนร่วมและเข้าใจใน Concept ของ TQM อย่างแท้จริง สำหรับ ธปท. ผู้ว่าการทุกท่านเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรเพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน จึงได้ให้การสนับสนุนงบประมาณด้านการฝึกอบรมอย่างเต็มที่ ซึ่งคุณจุมพลในฐานะผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส ถือเป็นผู้นำของส่วนงานท่านหนึ่งที่มีแนวคิดเช่นเดียวกัน และได้นำมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

กว่า 7 ปีในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส คุณจุมพลให้ความสำคัญกับการวางรากฐานเรื่อง TQM มาโดยตลอด จนก่อนเกษียณอายุการทำงาน จึงได้ทำการยื่นขอการรับรองมาตรฐานสากล (ISO) ซึ่งหลังจากนั้น โรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. ก็ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านคุณภาพ ISO 9001 : 2000 ด้านสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย TIS/OHSAS 18001 และการจัดการแบบบูรณาการ (IMS) มาจนปัจจุบัน

"ธปท. เป็นสถาบัน เมื่อคนข้างนอกให้ความศรัทธาต่อสถาบันเรา เขาก็มีความคาดหวังกับเราว่า คน ธปท. ต้องมีบุคลิกดี มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้น เราจึงควรต้องระวังความประพฤติและวางตัวให้ดี"

ความภูมิใจของอดีต ผอ. โรงพิมพ์ธนบัตร

คุณจุมพลเล่าถึงความประทับใจ 2 เรื่อง ในขณะที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโส เรื่องแรก ได้แก่ ความสำเร็จในการพิมพ์ธนบัตรชนิดราคา 1000 บาท ออกใช้เป็นครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2535 ท่ามกลางกระแสสังคมที่มีทั้งฝ่ายที่ต่อต้านและฝ่ายสนับสนุน

"กลุ่มที่ต่อต้าน ส่วนใหญ่กังวลว่าธนบัตรมีราคาสูงเกินไป อาจทำให้เกิดเงินเฟ้อได้ แต่เราก็ตัดสินใจออกใช้ และต้องถือว่าเป็นความสำเร็จ เพราะจะเห็นว่าขณะนี้ธนบัตร 1000 บาทเป็นที่นิยม และมีส่วนช่วยเหลือเศรษฐกิจพอสมควร เพราะลดการพิมพ์ธนบัตร 500 บาท และ 100 บาท ลงได้ไม่น้อย"

อีกความภาคภูมิใจเกิดจากการออกธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติชนิดราคา 500 บาท และธนบัตรชนิดราคา 50 บาท แบบพิเศษพิมพ์ด้วยวัสดุพอลิเมอร์ เมื่อปี พ.ศ. 2539 ซึ่งถือเป็นการพัฒนาทางเทคโนโลยีการพิมพ์ธนบัตรครั้งใหญ่ (Breakthrough) ครั้งหนึ่งของโรงพิมพ์ธนบัตร ธปท.

"เหตุผลหลักที่ทดลองนำธนบัตรพอลิเมอร์มาใช้ คือข้อดีเรื่องความสะอาดที่มีผลต่อสุขอนามัย แต่ข้อด้อยที่ยังไม่เป็นที่นิยมเพราะคนไทยนิยมพับธนบัตร ซึ่งธนบัตรพอลิเมอร์พับไม่ได้ดีเท่าที่ควร แต่โดยส่วนตัว เชื่อว่า ไม่ช้าก็เร็วประเทศไทยอาจต้องทยอยเปลี่ยนมาใช้ธนบัตรพอลิเมอร์แทนกระดาษอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะธนบัตรชนิดราคาต่ำ เนื่องจากมีความนิยมเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในกลุ่มผู้พิมพ์ธนบัตร" คุณจุมพลมั่นใจ

ความใฝ่ฝันที่อยากให้ 'รุ่นหลัง' สานต่อ

"ปณิธานของคน 'รุ่นแรก' คือ อยากเห็นโรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. มีกิจการครบวงจร กล่าวคือ มีโรงหมึกพิมพ์ มีโรงกระดาษ และมีศูนย์ฝึกอบรมด้านงานพิมพ์ธนบัตร ปัจจุบันเรามีเพียงโรงหมึกพิมพ์ ส่วนโรงกระดาษ ผลของการศึกษาความคุ้มค่ายังต้องรอไปอีกระยะหนึ่งจนกว่าความต้องการธนบัตรจะเพิ่มมากกว่าปัจจุบัน หรืออาจต้องเลิกแนวคิดนี้หากมีการใช้ธนบัตรพอลิเมอร์แทนแต่เรื่องศูนย์ฝึกอบรมฯ ผมมองว่า ธปท. ควรทำอย่างยิ่ง เพราะโรงพิมพ์ธนบัตรของเรามีคนเก่งเยอะ และมีสถานที่และเครื่องจักรอำนวยให้อยู่แล้ว"

นอกจากวิสัยทัศน์อันยาวไกลของ 'รุ่นบุกเบิก' โดยส่วนตัว คุณจุมพลมองว่า เนื่องจากกิจการโรงพิมพ์ธนบัตรก็มีเวทีการประชุมระดับนานาชาติ ที่ผู้บริหารสูงสุดของโรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. ต้องเข้าร่วมแสดงความเห็นและวิสัยทัศน์แข่งกันในที ดังนั้น เพื่อเป็นหน้าเป็นตาให้กับ ธปท. และประเทศชาติ ผอ. โรงพิมพ์ธนบัตร ธปท. ทุกคนควรเป็นผู้มีความรู้ในด้านการผลิตครบทุกด้านอย่างถ่องแท้ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและกว้างไกล

ทิ้งท้ายจาก 'รุ่นพี่' ถึง 'รุ่นน้อง' ธปท.

คุณจุมพลให้คำแนะนำถึงความสำเร็จในการทำงานแก่ 'น้อง ๆ ธปท.' เอาไว้ว่า ตลอดเวลาที่ทำงานที่ ธปท. ปรัชญาการทำงานที่เขายึดถือ ได้แก่ พยายามทำงานยากให้ง่าย มองคนและมองโลกในแง่ดี และยึดหลัก 'Synergy concept' กล่าวคือ การทำงานแบบร่วมด้วยช่วยกัน โดยที่ต้องมี 'ความขยัน' และ 'สุขภาพดี' เป็นคุณสมบัติพื้นฐาน รวมถึงต้องรู้จักวิเคราะห์จุดอ่อน-จุดแข็ง (SWOT Analysis) ของตัวเองและทำตัวให้เป็นคนไร้ปัญหาต่อส่วนรวม

ในฐานะ 'ศิษย์เก่า ธปท.' คุณจุมพลยังได้ฝากข้อคิดไปยังพนักงาน ธปท. ทุกคนว่า นอกจากการยึดหลักค่านิยม 4 ประการของ ธปท. อันได้แก่ 'ยืนตรง มองไกล ยื่นมือติดดิน' อย่างเคร่งครัด อีกสิ่งหนึ่งที่ขาว ธปท. ควรมีเพิ่มเติมคือ 'รู้จักวางตัวให้ดีให้เป็นที่น่าเชื่อถือและน่านับถือแก่คนทั่วไป'

"ธปท. เป็นสถาบัน เมื่อคนข้างนอกให้ความศรัทธาต่อสถาบันเรา เขาก็มีความคาดหวังกับเราว่า คน ธปท. ต้องมีบุคลิกดี มีความน่าเชื่อถือ ดังนั้น เราจึงควรต้องระวังความประพฤติและวางตัวให้ดี หลีกเลี่ยงการแต่งกายและการปฏิบัติที่ไม่สุภาพโดยเฉพาะเวลาที่อยู่ในหน้าที่และต้องพบเจอกับคนภายนอก" อดีตผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตรอาวุโสฝากทิ้งท้าย

'สาทร โตโพธิ์ไทย'

กับภารกิจการดูแลงานด้านกฎหมาย ธปท.

เพื่อเตรียมตัวรับมือกับความท้าทายทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ และเพื่อให้สอดรับกับการปฏิรูปประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) จึงมีความจำเป็นต้อง 'ปฏิรูป' บทบาทหน้าที่ให้เหมาะสม ซึ่งการปฏิรูปดังกล่าวย่อมส่งผลต่อการดำเนินงานของสายงานและฝ่ายงานต่าง ๆ ของ ธปท. โดยเฉพาะฝ่ายกฎหมายและคดี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สนับสนุนสายงานต่าง ๆ ในประเด็นที่เกี่ยวกับข้อกฎหมาย

'BOT พระสยาม MAGAZINE' ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก 'คุณสาทร โตโพธิ์ไทย' ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร ธปท. อดีตผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี ผู้มีส่วนสำคัญในการดูแลงานด้านกฎหมายของ ธปท. เพื่อให้ข้อกฎหมายที่ออกหรือแก้ไขโดย ธปท. ถูกต้อง ชัดเจน และเป็นไปตามหลักการและเหตุผลที่แต่ละสายงานต้องการ รวมถึงสามารถบังคับใช้ได้จริง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง

บทบาทในการดูแลงานด้านกฎหมายของ ธปท.

"ในสายช่วยงานบริหาร มีทั้งฝ่ายรักษาความปลอดภัย ฝ่ายธุรการและบริหารอาคาร ฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร รวมถึงฝ่ายกฎหมายและคดี ในฐานะอดีตผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี ผมถือว่าโชคดีอย่างหนึ่งคือ เนื่องจากฝ่ายกฎหมายและคดีมีหน้าที่สนับสนุนงานของทุกสายงานใน ธปท. ฉะนั้นเราจะพอรู้การทำงานของทุกสายงาน และพอเห็นภาพรวมว่าแต่ละสายงานมีปัญหาอะไร มีประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายอย่างไร และมีอะไรที่เราต้องทำเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสายงานนั้นและต่อ ธปท." คุณสาทรกล่าว

คุณสาทรอธิบายถึงขอบเขตการทำงานของฝ่ายกฎหมายและคดีว่านอกจากจะมีหน้าที่ให้ข้อวินิจฉัยและคำแนะนำในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับประเด็นกฎหมายของฝ่ายงานต่าง ๆ อีกหน้าที่สำคัญคืองานเกี่ยวกับการร่างกฎหมายหรือแก้กฎหมายของ ธปท. รวมถึงการออกประกาศหลักเกณฑ์หรือกฎเกณฑ์ในการกำกับดูแลเรื่องต่าง ๆ ของ ธปท.

"เป้าหมายในการออกกฎหมายของผม คืออยากให้กฎหมายที่ออกมาชัดเจน ถูกต้อง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เป็นกฎหมายที่มีผู้กำกับดูแลชัดเจน เพื่อให้การกำกับดูแลมีความชัดเจน และที่สำคัญคือ เป็นกฎหมายที่ประชาชนเข้าถึงง่าย เข้าใจง่าย และประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง"

"จริง ๆ หลักการและเหตุผลของข้อกฎหมายจะมาจากสายงานต่าง ๆ ซึ่งเขาจะมีแผนแม่บทของเขา เป็นการยกร่างมาคร่าว ๆ ส่วนฝ่ายกฎหมายมีหน้าที่ดูว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นไปได้หรือไม่ตามระบบกฎหมายสากล ต้องใช้ถ้อยคำแบบไหน ต้องแก้หรือปรับกฎหมายมาตราใดบ้าง เพื่อทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สายงานนั้น ๆ ต้องการ และสามารถบังคับใช้ได้จริง"

หลังจากร่างกฎหมายดังกล่าวออกจาก ธปท. ไปยังกระทรวงการคลังจนกระทั่งถึงคณะกรรมการกฤษฎีกาตลอดจนเข้าพิจารณาในสภาฯ ฝ่ายกฎหมายก็ยังมีหน้าที่ประสานงานและดูแลให้กฎหมายดังกล่าวยังคงเป็นไปในแนวทางที่ ธปท. วางไว้

ความสำคัญของ 'ธรรมาภิบาล' ต่องานด้านกฎหมาย

ปัจจุบัน หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ไม่ได้เป็นแค่เพียงคุณลักษณะพิเศษ แต่ถือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องมี โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของประเทศชาติ อย่างเช่น ธปท.

"สำหรับผม ธรรมาภิบาลก็คือคำสองคำนี้ '**เป็นธรรม**' และ '**ถูกต้อง**' ซึ่งต้องว่ากันไปตามกฎเกณฑ์ ในการทำงานหรือการทำหน้าที่ใด ๆ ก็ตาม ถ้ามีความเป็นธรรมและมีความถูกต้องตามกฎเกณฑ์ องค์กรย่อมจะไม่เกิดปัญหา เพราะทุกคนรู้สึกว่าตัวเองได้รับความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียม งานทุกอย่างย่อมไปได้ด้วยดี องค์กรก็จะไปได้ดี"

อดีตผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี ย้ำถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลที่มีต่อการทำงานด้านกฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายในการกำกับดูและระบบการเงิน ว่าเนื่องจากธุรกิจเป็นเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์สูงสุด แต่ ธปท. ในฐานะผู้กำกับดูแลจึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลที่โปร่งใสและมีระบบที่มั่นคงในการปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนไม่ให้ถูกเอาเปรียบ

"สิ่งสำคัญของ ธปท. คือเรื่องความเชื่อมั่นของประชาชน ถ้าประชาชนเชื่อมั่นว่า เราทำทุกอย่างบนจุดยืนที่อยู่บนหลักการที่ถูกต้องและเป็นธรรม คือยึดหลักธรรมาภิบาล การดำเนินงานหลาย ๆ อย่างของ ธปท. ก็จะได้รับความร่วมมือและความเข้าใจจากทั้งสถาบันการเงินและผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ งานก็จะประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น" คุณสาทรสรุป

พ.ร.บ. ธปท. กับการสรรหาผู้ว่าการ และบอร์ด ธปท.

เนื่องจาก ผู้ว่าการประสาร ไตรรัตน์วรกุล กำลังจะครบวาระในวันที่ 30 กันยายน 2558 นี้ ด้วยเหตุนี้จึงต้องมีการสรรหาผู้ว่าการ ธปท. คนใหม่ ซึ่งตามกฎหมาย ธปท. ระบุว่า ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหาที่ รมต. คลังแต่งตั้งจะต้องดำเนินการและต้องได้รายชื่อผู้ที่เหมาะสมจำนวนไม่น้อยกว่า 2 คน เสนอ รมต. คลังไม่เกินวันที่ 2 กรกฎาคม 2558 หลังจากนั้น รมต. เสนอ ครม. พิจารณาผู้เหมาะสมเป็นผู้ว่าการ ก่อนเสนอพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ว่าการต่อไป

"ขณะนี้ รมต. คลังได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา เพื่อจะทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่เหมาะสมมารับตำแหน่งผู้ว่าการ ธปท. คนใหม่แล้ว รวมถึง รมต. คลังก็ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาบุคคลที่จะมานั่งในบอร์ด ธปท. ทั้ง 3 ตำแหน่ง

ได้แก่ ตำแหน่งประธานบอร์ด และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ตำแหน่ง ด้วยแล้ว โดยประธานและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะครบวาระวันที่ 31 พฤษภาคม 2558" คุณสาทรอธิบาย ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการ ธปท. และเลขานุการคณะกรรมการคัดเลือกประธานและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

การปรับตัวเพื่ออนาคตของฝ่ายกฎหมาย

"ที่ผ่านมา ฝ่ายกฎหมายและคดี (ฝกด.) ต้องรับผิดชอบงานในประเทศและระหว่างประเทศมากขึ้น ในด้านบุคลากรก็ควรต้องมีการสานต่องานอย่างต่อเนื่อง แต่เนื่องจากเกิดวิกฤติเศรษฐกิจครั้งใหญ่เมื่อปี พ.ศ. 2540 ไม่มี 'เลือดใหม่' เข้ามาทำงานนานมากแล้ว ดังนั้นในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ฝกด. ได้รับพนักงานใหม่ที่มีทั้งความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้นเพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถรองรับงานของ ธปท. ที่เพิ่มมากขึ้นทั้งปัจจุบันและในระยะยาว ทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ ซึ่งพนักงานใหม่ที่รับเข้ามา เราเน้นคุณภาพมาก"

คุณสาทรขยายความว่า 'เลือดใหม่' ในฝ่ายกฎหมายและคดี จะเป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเกือบทั้งหมดสอบได้เนติบัณฑิตแล้ว นอกจากนี้ยังมีนักเรียนทุนทางด้านกฎหมายของ ธปท. ที่จะกลายมาเป็นนักกฎหมายรุ่นใหม่ที่จะเข้ามาช่วยขับเคลื่อนการทำงานด้านกฎหมายของ ธปท. ให้ถูกต้อง ชอบธรรม และเป็นประโยชน์ต่องานธนาคารแห่งประเทศไทย

"เป้าหมายในการออกกฎหมายของผม คืออยากให้กฎหมายที่ออกมาชัดเจน ถูกต้อง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ เป็นกฎหมายที่มีผู้กำกับดูแลชัดเจน เพื่อให้การกำกับดูแลมีความชัดเจน และที่สำคัญคือ เป็นกฎหมายที่ประชาชนเข้าถึงง่าย เข้าใจง่าย และประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง" คุณสาทรกล่าวทิ้งท้าย

ธนบัตรที่ระลึก เฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้าผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ทรงนำความปลื้มปิติและความทรงจำอันเป็นมงคลชีวิตมาสู่ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จในทุก ๆ แห่งหน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาธนาคารแห่งประเทศไทยในหลายโอกาส การเสด็จพระราชดำเนินมาทุกครั้ง ยังความปลื้มปิติแก่คณะผู้บริหารและพนักงาน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดพิมพ์ธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 10 ล้านฉบับ เพื่อน้อมนำจิตใจของปวงชนชาวไทยให้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณตลอดจนแสดงความจงรักภักดีถวายเป็นราชสักการะ โดยธนบัตรที่ระลึกฯ มีลักษณะ ดังนี้

● ภาพด้านหน้า สี ขนาดธนบัตร และลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง มีลักษณะเช่นเดียวกับธนบัตรชนิดราคา 100 บาท แบบ 16

● ภาพด้านหลัง เชิญพระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นภาพประธาน และเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์เมื่อครั้งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีโดยเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันแสดงถึงการที่ทรงแบ่งเบาพระราชภาระในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจของล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ ซึ่งยังประโยชน์ใหญ่หลวงแก่แผ่นดินไทยและปวงพสกนิกร

ลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงพิเศษที่จัดทำขึ้นในธนบัตรที่ระลึกนี้ เมื่อนำธนบัตรด้านหลังส่องกับแสงแบล็กไลท์ พระฉายาสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ลายประดิษฐ์และลายพื้นลายกนกใบเทศ และภาพดอกจำปีสิรินธร เฉพาะส่วนที่พิมพ์ด้วย**หมึกพิมพ์พิเศษสีเหลือง** จะเรืองแสงเป็นสีเหลือง

จากเรื่องราวที่จารึกร้อยเรียงบนธนบัตร ผนวกกับเทคโนโลยีต่อต้านการปลอมแปลงพิเศษ สู่การเป็นธนบัตรที่ระลึกเพื่อแสดงถึงความจงรักภักดี และความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อธนาคารแห่งประเทศไทยและประชาชนชาวไทยทั้งปวง และเพื่อตอบสนองความต้องการเก็บธนบัตรที่ระลึกฯ ในโอกาสสำคัญนี้ ธปท. จึงจัดพิมพ์ธนบัตรที่ระลึกฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน 10 ล้านฉบับ โดยสามารถแลกได้ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2558

ธนบัตรที่ระลึก เฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เจ้าฟ้าผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย ทรงนำความปลื้มปิติและความทรงจำอันเป็นมงคลชีวิตมาสู่ผู้เฝ้าทูลละอองพระบาทรับเสด็จในทุก ๆ แห่งหน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เสด็จพระราชดำเนินมาธนาคารแห่งประเทศไทยในหลายโอกาส การเสด็จพระราชดำเนินมาทุกครั้ง ยังความปลื้มปิติแก่คณะผู้บริหารและพนักงาน นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดพิมพ์ธนบัตรที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 10 ล้านฉบับ เพื่อน้อมนำจิตใจของปวงชนชาวไทยให้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณตลอดจนแสดงความจงรักภักดีถวายเป็นราชสักการะ โดยธนบัตรที่ระลึกฯ มีลักษณะ ดังนี้

● ภาพด้านหน้า สี ขนาดธนบัตร และลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง มีลักษณะเช่นเดียวกับธนบัตรชนิดราคา 100 บาท แบบ 16

● ภาพด้านหลัง เชิญพระสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นภาพประธาน และเชิญพระบรมสาทิสลักษณ์เมื่อครั้งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีโดยเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันแสดงถึงการที่ทรงแบ่งเบาพระราชภาระในการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจของล้นเกล้าล้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ ซึ่งยังประโยชน์ใหญ่หลวงแก่แผ่นดินไทยและปวงพสกนิกร

ลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงพิเศษที่จัดทำขึ้นในธนบัตรที่ระลึกนี้ เมื่อนำธนบัตรด้านหลังส่องกับแสงแบล็กไลท์ พระฉายาสาทิสลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ลายประดิษฐ์และลายพื้นลายกนกใบเทศ และภาพดอกจำปีสิรินธร เฉพาะส่วนที่พิมพ์ด้วย**หมึกพิมพ์พิเศษสีเหลือง** จะเรืองแสงเป็นสีเหลือง

จากเรื่องราวที่จารึกร้อยเรียงบนธนบัตร ผนวกกับเทคโนโลยีต่อต้านการปลอมแปลงพิเศษ สู่การเป็นธนบัตรที่ระลึกเพื่อแสดงถึงความจงรักภักดี และความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อธนาคารแห่งประเทศไทยและประชาชนชาวไทยทั้งปวง และเพื่อตอบสนองความต้องการเก็บธนบัตรที่ระลึกฯ ในโอกาสสำคัญนี้ ธปท. จึงจัดพิมพ์ธนบัตรที่ระลึกฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน 10 ล้านฉบับ โดยสามารถแลกได้ตั้งแต่วันที่ 27 เมษายน 2558

ทำความรู้จักธนบัตรแบบใหม่

ชนิดราคา 100 บาท แบบ 16

การเพิ่มบันทึกทางประวัติศาสตร์ของระบบเงินตราไทย เกิดขึ้นอีกครั้งในปี 2555 เมื่อธนบัตรแบบ 16 เริ่มเข้ามาทดแทนธนบัตรแบบเดิมที่ใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมาเป็นเวลากว่าสิบปีแล้ว โดยในปี 2558 ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำธนบัตรชนิดราคา 100 บาท ออกใช้อีกหนึ่งราคา และจะออกใช้จนครบ 5 ชนิดราคาในอีกไม่นานนี้

ธนบัตรแบบใหม่ รูปลักษณ์ทันสมัย

● ด้านหน้า เชิญพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นภาพประธาน และรูปพระครุฑพ่าห์ซึ่งเป็นตราแผ่นดิน และใช้เป็นสัญลักษณ์แทนองค์พระมหากษัตริย์ อันเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องคงไว้เสมอ

● ด้านหลัง เชิญภาพพระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเป็นภาพประธาน เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์แห่งกรุงธนบุรี ผู้ทรงเพียรพยายามปราบปรามอริราชศัตรูกอบกู้เอกราชของชาติไทยให้คืนคงดำรงอิสรภาพสืบมาตราบจนปัจจุบัน ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดในการออกแบบธนบัตรแบบ 16 ที่มุ่งเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ผู้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณูปการแก่ประเทศชาติในแต่ละยุคสมัย

จุดสังเกตใหม่ มั่นคงปลอดภัยกว่าเดิม

นอกจากจุดสังเกตหลัก ได้แก่ เนื้อกระดาษ ลายพิมพ์เส้นนูน ลายน้ำ ภาพซ้อนทับ ตัวเลขแฝง ที่คุ้นเคยกันดีอยู่แล้วยังมีลักษณะต่อต้านการปลอมแปลงที่ได้รับการพัฒนา เพื่อเสริมความมั่นใจ และสามารถสังเกตตรวจสอบได้ง่ายขึ้น ได้แก่

แถบฟอยล์ 3 มิติ ภายในมีตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ภายในตราสัญลักษณ์ฯ มีตัวเลข '100' เมื่อพลิกเอียงจะเปลี่ยนเป็นตัวเลข '๑๐๐' และเปลี่ยนสีสะท้อนแสงวาวับเมื่อพลิกธนบัตรไปมา

หมึกพิมพ์พิเศษสีเหลือบเขียว เมื่อพลิกเปลี่ยนมุมมองจะเห็นแถวตัวเลข '100' สลับกับลายประดิษฐ์ในแนวตั้งเป็นสีเหลือบเขียว

แถบสีม่วงแดง ฝังในเนื้อกระดาษ มีบางส่วนของแถบปรากฏให้เห็นเป็นระยะ เมื่อพลิกธนบัตร แถบจะเปลี่ยนเป็นสีเขียว ภายในแถบมีตัวเลขอารบิก ตัวอักษรไทย และตัวอักษรโรมัน ข้อความ '100 บาท 100 BAHT' ขนาดเล็ก สามารถอ่านได้ทั้งสองด้านเมื่อยกธนบัตรขึ้นส่องดูกับแสงสว่าง

สายออกบัตรธนาคาร ธปท. พร้อมก้าวสู่การเป็น World Class Organization ในด้านการผลิต และบริหารจัดการธนบัตร

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งโรงพิมพ์ธนบัตรแห่งแรกขึ้นในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2512 ธนาคารแห่งประเทศไทยมุ่งมั่นพัฒนา ทั้งในด้านการผลิตและด้านบุคลากร เพื่อให้ธนบัตรไทยทัดเทียมนานาประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมา สายออกบัตรธนาคารได้รับรางวัล Thailand Quality Class : TQC เป็นเครื่องการันตีการทำงานขององค์กรในระดับมาตรฐานโลก

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ได้รับการประยุกต์มาจากเกณฑ์ Malcolm Baldrige National Quality Award (MBNQA) ของสหรัฐอเมริกา โดยเกณฑ์ประกอบด้วย 7 หมวดที่สำคัญ ได้แก่ การนำองค์กร, การวางแผนเชิงกลยุทธ์, การมุ่งเน้นลูกค้า, การวัด วิเคราะห์ และจัดการความรู้, การมุ่งเน้นบุคลากร, การมุ่งเน้นการปฏิบัติการ และผลลัพธ์ ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานระดับโลกนี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในกว่า 70 ประเทศทั่วโลก องค์กรที่ได้รับคะแนนจากเกณฑ์ดังกล่าวสูงกว่า 650 คะแนน จะได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) และ 350 คะแนนขึ้นไปเพื่อรับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ (TQC)

ในแต่ละปีจะมีองค์กรของภาครัฐและเอกชนสมัครเข้าร่วมรับรางวัลทั้ง 2 ประเภท จำนวน 40 - 50 องค์กร โดยในปี พ.ศ. 2557 นี้ จากการพิจารณาไม่มีผู้ได้รับรางวัล TQA แต่มีองค์กรคุณภาพที่ได้รับรางวัล TQC ประจำปี พ.ศ. 2557 ถึง 4 องค์กร ได้แก่ บริษัท เคาน์เตอร์เซอร์วิส จำกัด, ธุรกิจ 7-Eleven บริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน), บริษัท ปตท. สผ. สยาม จำกัด และ สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดร. วรพร ตั้งสง่าศักดิ์ศรี ผู้ช่วยผู้ว่าการสายออกบัตรธนาคาร ได้กล่าวเนื่องในโอกาสนี้ว่า "สายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้นำเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมาประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยทำให้กระบวนการต่าง ๆ สอดประสานและส่งเสริมซึ่งกันและกัน ตลอดจนสามารถใช้ประโยชน์จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกในการวางแผนปรับปรุงองค์กรให้ดียิ่งขึ้น มุ่งสู่การเป็น World Class Organization ในด้านการผลิตและบริหารจัดการธนบัตร รวมถึงเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถดำเนินกิจการได้อย่างเหมาะสมต่อสภาวการณ์ขององค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน"

ระบบการชำระเงิน
กลจักรสำคัญสู่เศรษฐกิจดิจิทัล

'เศรษฐกิจดิจิทัล' ถือเป็นนโยบายหลักของประเทศในการพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจของไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถแข่งขันได้กับนานาประเทศ โดยหัวใจสำคัญของนโยบายนี้ คือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในกระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ ทั้งในมิติของภาคเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการผลิต การค้า การบริการ การเงินการธนาคาร รวมถึงมิติของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชน

หนึ่งในกลจักรสำคัญที่สนับสนุนให้กระบวนการและกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เข้าสู่ยุคดิจิทัล คือ **'การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Payment'** ที่ช่วยให้ทุกภาคส่วนทำธุรกรรมต่าง ๆ ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ครบวงจร เช่น ประชาชนและธุรกิจที่ซื้อขายสินค้าทางออนไลน์สามารถชำระเงินได้ทันทีด้วยบัตรเครดิตหรือธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ (Internet Banking) ภาครัฐให้บริการผ่านเว็บไซต์และรับชำระภาษีหรือค่าบริการได้โดยประชาชนและธุรกิจไม่ต้องเดินทางไปที่จุดบริการ เป็นต้น ซึ่งนอกจากจะทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายแล้ว ภาคธุรกิจและภาครัฐเองก็จะได้รับประโยชน์ อาทิ การรับเงินที่เร็วขึ้นและสามารถตรวจสอบการทำธุรกรรมได้อีกด้วย

ในช่วงที่ผ่านมา e-Payment เข้ามามีบทบาทในระบบเศรษฐกิจของไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ เห็นได้จากการใช้ e-Payment ของคนไทยที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลในปี พ.ศ. 2557 พบว่าคนไทยมีปริมาณการทำธุรกรรม e-Payment อยู่ที่ระดับ 35 รายการต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าตัวภายในระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี มีมูลค่าการใช้ e-Payment อยู่ที่ระดับ 21 เท่าของ GDP และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

พฤติกรรมของคนไทยเองก็เริ่มหันมาทำธุรกรรมการชำระเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการใช้บัตรเดบิตและเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) เพื่อชำระค่าสินค้าแทนเงินสด และการโอนเงินและจ่ายบิลผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Internet Payment และ Mobile Payment) รวมถึงการซื้อสินค้าออนไลน์ (e-Commerce) ที่มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง

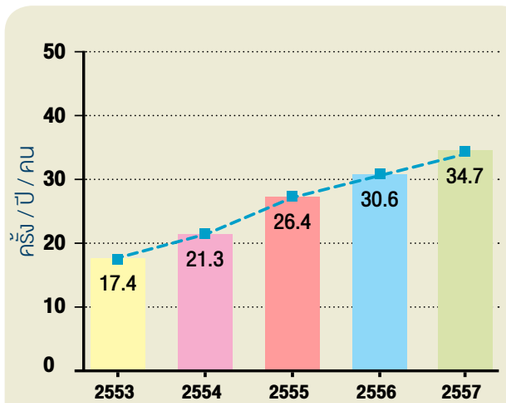
อย่างไรก็ดี การจะส่งเสริมให้ประเทศไทยมีการใช้ e-Payment เพื่อสนับสนุนการก้าวไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องมีการปฏิรูปในทุกภาคส่วน ธปท. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลเรื่องระบบการเงินและการชำระเงิน จึงได้ร่วมมือกับพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และภาคธนาคาร ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในหลายด้านเพื่อสนับสนุนให้ระบบการชำระเงินมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และมั่นคงปลอดภัย

หนึ่งในการปรับปรุงที่สำคัญ คือ **การเพิ่มบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง** (Stakeholders) ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาระบบการชำระเงิน โดย ธปท. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานภาคเอกชนของผู้ให้บริการการชำระเงินเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและนวัตกรรมบริการทางการชำระเงินใหม่ ๆ เช่น การจัดตั้งสำนักงานระบบการชำระเงิน (Payment Systems Office : PSO) ภายใต้สมาคมธนาคารไทย การจัดตั้งชมรมผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย เป็นต้น รวมถึงการเปิดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่สำคัญ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายการพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศ ผ่านคณะทำงานที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคธนาคาร ผู้ให้บริการการชำระเงิน ภาคธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจ e-Commerce หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานทางวิชาการ เพื่อให้การกำหนดนโยบายมีความรอบด้าน และมีการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายในการผลักดันนโยบายให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

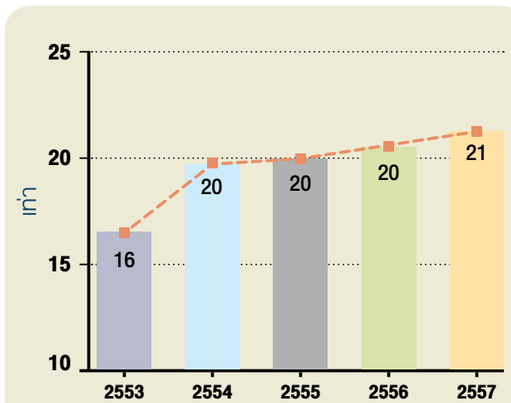
ธปท. ยังได้ให้ความสำคัญกับเรื่องของเทคโนโลยี โดยส่งเสริมให้มี**การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่**กับการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และผลักดันให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินที่สำคัญของประเทศ เช่น การพัฒนามาตรฐานกลางที่ภาคธุรกิจใช้ในการรับส่งข้อมูลกับธนาคาร และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลสินค้าระหว่างภาคธุรกิจ (e-Invoicing) เพื่อให้การทำรายการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์สะดวกรวดเร็วขึ้นในลักษณะ Straight-Through-Processing (STP) และสามารถตรวจสอบ (Reconcile) การชำระเงินกับรายการสินค้าได้โดยอัตโนมัติ รวมถึงการสนับสนุนการโอน e-Money ข้ามเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการโอนเงินโดยใช้หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น

อีกการปรับเปลี่ยนหนึ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน คือ การปฏิรูปกฎหมายในด้านระบบการชำระเงินของไทยให้มีความเป็นเอกภาพ จากที่ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแลระบบการชำระเงินอยู่หลายฉบับ ซึ่งมีความซ้ำซ้อน และยังขาดกฎหมายรองรับบางประเด็นที่สำคัญ ธปท. จึงได้ดำเนิน**การยกร่างกฎหมายระบบการชำระเงิน** รวมถึงปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมธุรกิจบริการการชำระเงิน เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

การดำเนินการใน 3 ประเด็นดังกล่าวข้างต้นเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของการ 'ปฏิรูป' ระบบการชำระเงินของไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัลเท่านั้น ซึ่ง ธปท. และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังต้องเตรียมพร้อมสำหรับการ 'ปรับตัว' เพื่อให้ระบบการชำระเงินของไทยก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคงปลอดภัย สามารถ 'ตอบสนอง' ความต้องการของผู้ใช้บริการและเป็นกลจักรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศให้ก้าวสู่เศรษฐกิจดิจิทัลอย่างสมบูรณ์

ปริมาณธุรกรรมต่อประชากร

มูลค่าการใช้ e-Payment ต่อ GDP

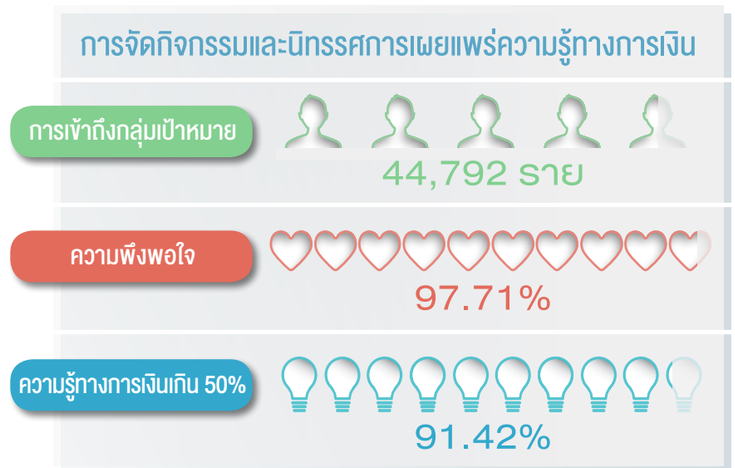
สถิติการให้ความรู้ทางการเงินปี2557

ทักษะทางการเงินเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญซึ่งหลายคนอาจมองข้าม การมีทักษะทางการเงินหมายถึงการมีความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติทางการเงินที่ดีและเหมาะสม ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญต่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของประชาชนและความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน หรือ ศคง. จึงมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ทางการเงินพื้นฐานเพียงพอที่จะสามารถดูแลตัวเองได้ ควบคู่ไปกับการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินด้วย

ในปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมา ศคง. ร่วมกับส่วนคุ้มครองและให้ความรู้ผู้ใช้บริการทางการเงิน สำนักงานภาคของแบงก์ชาติทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ ได้จัดกิจกรรมและนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ทางการเงิน แบ่งเป็นการจัดอบรมและบรรยาย 217 ครั้ง การออกบูธจัดนิทรรศการ 40 ครั้ง โดยหัวข้อการให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล การบริหารจัดการหนี้ ภัยทางการเงิน สิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงินและธนบัตร ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย 44,792 ราย และจากการประเมินผลพบว่ากลุ่มเป้าหมายกว่าร้อยละ 90 มีความพึงพอใจและมีความรู้ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ

ในส่วนของสื่อการให้ความรู้ทางการเงิน ได้มีการแจกจ่ายหนังสือ Booklet ชุดรู้รอบเรื่องการเงิน ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ไปกว่า 63,000 เล่ม นอกจากนี้ ยังได้ร่วมกันเผยแพร่ความรู้ทางการเงินผ่านสื่อและช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

1. โทรทัศน์และวิทยุ 2,262 ครั้ง
2. บทความในหนังสือพิมพ์และวารสาร 35 ครั้ง
3. Facebook แฟนเพจ Hotline1213 ของ ศคง. มียอด Like 23,523 ครั้ง
4. Website ศคง. www.1213.or.th มียอด View 863,590 ครั้ง

และเพื่อให้ความรู้ทางการเงินสามารถสื่อสารเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุดและตรงใจมากขึ้น รวมทั้งมีพลังมากพอที่จะทำให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางการเงินของตนเอง ในปี พ.ศ. 2558 ศคง. จึงได้จัดจ้างผู้เชี่ยวชาญมาทำการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายเชิงลึก (Consumer Insight) ในมิติต่าง ๆ เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่มมีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันทั้งในด้านพฤติกรรม ทัศนคติ การดำรงชีวิต การรับรู้แรงจูงใจ และการบริโภคสื่อ ซึ่งผลจากการศึกษาพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึกดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ทราบถึงทัศนคติและพฤติกรรมทางการเงิน การบริโภคสื่อ และความสนใจอื่น ๆ ของกลุ่มเป้าหมายในเชิงลึก

2. นำมาศึกษาพัฒนาแนวคิด รูปแบบ วิธีการสื่อสาร การให้ความรู้ทางการเงิน การมีวินัยทางการเงิน การออม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนัก มีความรู้ และเห็นความสำคัญ อันจะนำไปสู่การมีทัศนคติและพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น

3. สามารถกำหนดแผนกลยุทธ์การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่ตรงจุด สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายเชิงลึกจะใช้เวลาในการศึกษา 5 เดือน (เดือนกุมภาพันธ์ - มิถุนายน 2558) ซึ่งเมื่อได้ผลการศึกษาและแผนกลยุทธ์ฯ ที่สมบูรณ์แล้ว ไม่นานเกินรอ พวกเราจะได้พบกับ **มิติใหม่ของการให้ความรู้ทางการเงิน** อย่างแน่นอน

5 ความเชื่อผิด ๆ ที่ทำให้ชีวิตการเงินไม่ก้าวหน้า

จาก ‘We Care’ ในฉบับที่ผ่านมา เราได้พาไปดูความเชื่อที่จะทำให้มีหนี้ก้อนโตกันไปแล้ว ฉบับนี้ มีควันหลงเรื่องความเชื่อที่อยากนำมาเล่าต่ออีกเล็กน้อย ซึ่งถ้ายังเชื่อแบบนี้ต่อไป ชีวิตการเงินก็อาจจะไม่ก้าวหน้าได้

1. เห็นของ Sale ต้องคว้าไว้ เดี๋ยวก็ได้ใช้สักวันหนึ่ง

ซื้อของในช่วง Sale ดูเผิน ๆ ก็น่าจะดีเพราะช่วยให้เราประหยัดเงินได้ แต่การซื้อเพราะราคาถูกทั้ง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องใช้ แทนที่จะประหยัด เรากลับต้องเสียเงินโดยไม่ค่อยได้ประโยชน์ เช่น ซื้อมาแล้วก็ไม่ได้ใช้ หรือใช้ไม่ทัน กลายเป็นของเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ และยิ่งถ้าเป็นนักช้อปออนไลน์ที่เข้าถึงสินค้าได้ง่ายแค่ปลายนิ้ว ก็มีโอกาสที่จะวู่วามตัดสินใจซื้อของด้วยอารมณ์ชั่ววูบง่ายขึ้นไปอีก

แล้วควรจะทำอย่างไร : ฝึกตั้งสติก่อนซื้อ และใช้เวลาคิดให้ถี่ถ้วนด้วยการถามตัวเองดูว่า ถึงราคาจะถูกแต่มันจำเป็นหรือเปล่า ของเก่าหมดหรือยังซื้อมาแล้วแน่ใจไหมว่าจะได้ใช้ ไม่ใช่มากองรกบ้าน ถ้ามีของอื่นที่จำเป็นต้องซื้อกะทันหันในเดือนเดียวกันจะมีเงินพอไหม นอกจากนี้ การกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนเงินในการซื้อของในแต่ละเดือนก็น่าจะช่วยหยุดความรู้สึกที่เหมือนถูกแม่เหล็กดูดเข้าไปซื้อของทุกครั้งที่เห็นป้าย Sale ลงได้บ้าง

2. หนี้ไม่ใช่เรื่องใหญ่ ใคร ๆ เขาก็มีกัน

การมีหนี้ไม่ใช่เรื่องแย่เสมอไป ถ้าเป็นหนี้ที่ก่อประโยชน์หรือสร้างรายได้ เช่น หนี้เพื่อการประกอบอาชีพ แต่ไม่ว่าจะเป็นหนี้ชนิดไหนก็ต้องไม่ทำให้เราเดือดร้อนจนเกินไป คือ ภาระผ่อนหนี้เก่าบวกหนี้ใหม่ ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน แต่คนที่มีปัญหาส่วนใหญ่ต้องจ่ายหนี้มากจนเงินไม่พอใช้ และมักเข้าสู่วังวนให้ต้องไปก่อหนี้เพิ่มขึ้นอีก

แล้วควรจะทำอย่างไร : เขียนรายการหนี้ทุกประเภทที่มีโดยแจกแจงยอดคงค้าง อัตราดอกเบี้ย ยอดผ่อนต่อเดือน แยกประเภทเป็นหนี้สร้างรายได้กับหนี้ฟุ่มเฟือย (คือหนี้ที่กู้มากินใช้ไปเรื่อย ๆ) แล้วจัดลำดับตามอัตราดอกเบี้ยแพงไปหาถูก และคำนวณเลยว่ายอดผ่อนต่อเดือนเกิน 1 ใน 3 ของเงินเดือนหรือเปล่า ถ้าเกินก็ต้องหาทางลดลงมา เช่น ลดรายจ่าย ซึ่ง ‘บัญชีรายรับ-รายจ่าย’ จะเป็นผู้ช่วยที่ดีมากในการตามหาว่าจะลดรายจ่ายอะไรได้บ้าง

3. ฐานเงินเดือนใหม่ = ฐานเงินกู้ใหม่

สิ่งที่หลายคนตั้งใจทำเมื่อเงินเดือนขึ้นคือ ยื่น ‘กู้’ เพิ่มตามฐานเงินเดือนใหม่ แทนที่จะ ‘เก็บ’ เงิน ไม่ว่าจะเป็นเพราะดีใจที่จะซื้อของที่หมายตาไว้ หรืออยาก ‘ใช้สิทธิ์’ ของตัวเองให้เต็มที่ แต่อาจจะลืมคิดไปว่าหนี้เก่าก็ยังไม่หมดไป หนี้ใหม่ก็พอกเพิ่มมาอีก แม้ตอนนี้จะเอาตัวรอดได้ แต่หากมองไปข้างหน้าก็อาจตกใจว่าเหลือเวลาอีกไม่กี่ปีก็จะเกษียณ และถ้ายังเป็นแบบนี้ ก็คงไม่ได้เกษียณสุขเพราะยังต้องตามผ่อนหนี้ที่ค้างอยู่

แล้วควรจะทำอย่างไร : ยังไม่สายไปถ้าจะเปลี่ยนความเชื่อและปรับพฤติกรรมใหม่เป็น ‘ฐานเงินเดือนใหม่ = ฐานเงินออมใหม่’ เงินเดือนใหม่คูณอัตราส่วนที่ควรออมอย่างน้อย 1 ใน 4 ได้เงินออมก้อนใหญ่กว่าเดิม เราจะรู้สึกแสนจะภูมิใจที่ออมเงินได้เพิ่มในวันนี้ และสบายใจยิ่งกว่า เพราะจะมีเงินไว้ใช้อย่างสบายในวัยเกษียณ หรือใครที่ยังมีหนี้อยู่ก็จะผ่อนหนี้หมดไวยิ่งขึ้น เพราะนอกจากไม่มีหนี้ก้อนใหม่แล้ว ยังมีเงินมากขึ้นมาใช้หนี้ด้วย

4. โบนัสคือกำไร ได้เมื่อไหร่ใช้ให้เรียบ

คนที่เชื่อแบบนี้เรียกได้ว่าเป็นคน ‘คิดสั้น’ เพราะมักคิดว่าใช้ชีวิตปัจจุบันให้มีความสุขก็พอ แถมยัง ‘สายตาสั้น’ มองไม่เห็นโอกาสจากเงินก้อนใหญ่ที่จะช่วยเร่งสร้างอนาคตที่สดใสในวันข้างหน้า

แล้วควรจะทำอย่างไร : แทนที่จะตั้งเป้าหมายจะใช้ให้เรียบ มาเป็นตั้งเป้าหมายให้ชีวิตตัวเองดีกว่า ลองนึกดูดี ๆ ว่าเรามีความฝันในชีวิตอะไรบ้างที่อยากทำให้สำเร็จ เช่น อยากส่งลูกไปเรียนต่อปริญญาโทที่ต่างประเทศ ก็สามารถเริ่มตั้งเป้าหมายทางการเงินโดยเริ่มเอาเงินโบนัสบางส่วนมาเก็บออมไว้เป็นทุนการศึกษา โดยใช้หลัก SMART เป็นตัวช่วยดังนี้

- Specific ชัดเจน เจาะจงว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร
- Measurable วัดผลเป็นตัวเลขหรือตัวเงินได้
- Achievable ทำสำเร็จได้ และรู้ว่าทำอย่างไรให้บรรลุเป้าหมาย
- Realistic เป็นสิ่งที่อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง
- Time Bound มีกรอบเวลาที่แน่ชัด เช่น จะแบ่งเงินโบนัส 70% ทุกปี เป็นเวลา 15 ปี เพื่อออมไว้เป็นทุนเรียนปริญญาโทของลูก

ขอแถมคำแนะนำเล็กน้อยว่า ไม่จำเป็นต้องตั้งเป้าหมายหรูหราและกดดันตนเองจนทำได้ยากหรือทำไม่ได้ แต่ควรเริ่มต้นด้วยเป้าหมายที่ไม่ยากนักเพื่อให้มีกำลังใจให้ทำเป้าหมายต่อ ๆ ไปได้

5. จะคบกันได้ยังไง ถ้า Lifestyle ไม่เหมือนกัน

ความเชื่อแบบนี้อาจทำให้เราพยายามเปลี่ยนการใช้ชีวิตของตัวเองเพื่อให้เป็นเหมือนเพื่อนหรือแฟน จนบางครั้งลืมไปว่าเรามีฐานะการเงินหรือรายได้ไม่เท่าเขา ไม่ว่าจะเป็นการกินข้าว แฮงเอาท์ หรือนั่งชิลในสถานที่แสนสบายแต่จ่ายแพงมาก การอยากได้อยากมี หรืออยากเป็นเหมือนคนอื่นทั้ง ๆ ที่เราไม่ได้มีเงินมากขนาดนั้น อาจทำให้สร้างปัญหาให้เราเข้าสักวัน เหมือนที่เราเคยได้ยินได้ฟังมาบ้างว่าหลายคนเป็นหนี้บัตรเครดิตล้นตัวก็เพราะเรื่องแบบนี้

แล้วควรจะทำอย่างไร : กลับมาเป็นตัวของตัวเอง และใช้ชีวิตแบบที่จะไม่สร้างปัญหาในอนาคต ไม่ได้หมายความว่าเราจะต้องเลิกคบ แต่อาจจะลองชวนกันไปทำกิจกรรมที่ใช้เงินน้อยลงเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ และประหยัดเงินในกระเป๋ากันดูบ้าง ที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์แบบไหน การเปิดใจคุยกันเรื่องเงินเป็นเรื่องสำคัญมาก ก่อนที่ปัญหาจะลุกลามบานปลาย และหากจะมีความต่างหรือช่องว่างระหว่างกันบ้าง ก็อาจถือว่าเป็นความต่างที่ทำให้ชีวิตสมดุลและได้เรียนรู้กันมากยิ่งขึ้น

ปฏิรูปการทำงาน วางรากฐานสู่อนาคต

เมื่อเศรษฐกิจโลกหมุนเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งเชื่อมโยงถึงกันในแทบจะทุกมิติ ธนาคารแห่งประเทศไทยภายใต้การทำงานของฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในการนำเสนอข้อมูลบทวิเคราะห์ทิศทางเศรษฐกิจต่างประเทศที่รอบด้านและมุ่งไปข้างหน้า ร่วมกับฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน โดยมีทีมงานที่ดูแลและเก็บข้อมูลอย่างเข้าถึงและติดดินในทุกพื้นที่ การปรับทิศทางและเตรียมพร้อมมีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับแนวทางการวางนโยบายการเงินของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)

Cover Story ฉบับนี้ มีโอกาสสัมภาษณ์และพูดคุยกับผู้บริหารทั้ง 4 ท่าน ได้แก่ **คุณอลิศรา มหาสันทนะ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ, ดร. รุ่ง มัลลิกะมาส ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน, ดร. ดอน นาครทรรพ ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค และ ดร. ยรรยง ไทยเจริญ ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายการเงิน** ซึ่งล้วนมีส่วนสำคัญต่อการปฏิรูปรูปแบบการทำงาน เพื่ออนาคตของเศรษฐกิจไทยที่มั่นคง

‘เท่าทันอย่างรอบด้านในทุกการเปลี่ยนแปลงรอบโลก’

อลิศรา มหาสันทนะ

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจการเงินต่างประเทศนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย โดยเฉพาะผลต่อภาคการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการเคลื่อนไหวในตลาดการเงิน ดังนั้น การติดตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าของไทยอย่างใกล้ชิด จึงถือเป็นภารกิจสำคัญที่คุณอลิศรา มหาสันทนะ ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เห็นว่าจำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ควรจะมองไปข้างหน้าและมองรอบด้านให้ได้มากที่สุด

"ทิศทางการดำเนินนโยบายและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าสำคัญของไทย ซึ่งครอบคลุมทั้งเศรษฐกิจประเทศหลักและประเทศในภูมิภาค มีความเชื่อมโยงต่อภาวะเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการส่งออก นอกจากนี้ แนวนโยบายเศรษฐกิจของประเทศหลักก็ส่งผลต่อการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะมีบทบาทในการกำหนดเงินทุนไหลเข้า-ออกของไทยด้วย เราจึงต้องติดตามแนวนโยบายและภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยอย่างใกล้ชิด โดยจะมีการประเมินพัฒนาการเศรษฐกิจต่างประเทศร่วมไปกับการประเมินภาพเศรษฐกิจไทยทุก ๆ เดือน พร้อมกับการนำเสนอการประเมินแนวโน้มและวิเคราะห์เศรษฐกิจต่างประเทศในการประชุม กนง. ทุกครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสม"

ในการประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจต่างประเทศ แน่นอนว่าข้อมูลส่วนหนึ่งจะมาจากตัวเลขเศรษฐกิจที่ทางการประเทศต่าง ๆ ประกาศออกมาหรือเครื่องชี้ที่จัดทำขึ้นโดยนักวิเคราะห์ แต่คุณอลิศรายังฉายภาพให้เห็นถึงกรอบการทำงานของทีมงาน ที่ไม่ได้พิจารณาแค่ตัวเลขเหล่านั้น หากยังลงลึกและติดตามพัฒนาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย ไม่ว่าจะทางด้านการเมือง การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจที่สำคัญต่าง ๆ เนื่องจากประเด็นเหล่านี้ล้วนมีผลต่อแนวโน้มเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในระยะยาว

"ประเด็นด้านต่างประเทศที่เราทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อหยิบยกขึ้นหารือในที่ประชุม กนง. จึงไม่ได้มีเพียงแค่ภาวะเศรษฐกิจ แต่จะมีประเด็นอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อแนวโน้มเศรษฐกิจการเงินของประเทศเหล่านั้นในระยะยาวด้วย เช่น จีน ซึ่งเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย เมื่อเขามีการปฏิรูปเศรษฐกิจการเงิน ทำให้แนวโน้มเศรษฐกิจในระยะยาวชะลอลง เราก็ต้องประเมินผลกระทบจากพัฒนาการดังกล่าวต่อการส่งออกของไทยและภูมิภาค และต้องดูไปในระยะยาวด้วยว่า การปฏิรูปจะทำให้โครงสร้างเศรษฐกิจจีนเปลี่ยนไปเน้นภาคบริการและการบริโภคในประเทศมากขึ้นหรือไม่ แล้วจะมีผลกระทบต่อประเทศที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตของจีนอย่างไร ซึ่งไทยเป็นหนึ่งในนั้น"

ในการเลือกหยิบยกประเด็นขึ้นมาวิเคราะห์แต่ละครั้งนั้น ทางคุณอลิศราเห็นว่า "ต้องมองไปข้างหน้าและมองให้รอบด้าน เพราะในบางครั้งการเชื่อมโยงจากภาพใหญ่มายังภาคเศรษฐกิจย่อยถือเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจไทยและภูมิภาคเช่นกัน" ซึ่งปัจจุบันทีมงานที่ทำหน้าที่ประเมินเศรษฐกิจต่างประเทศนั้น ประกอบด้วยนักเศรษฐศาสตร์ทั้งรุ่นใหม่และที่มีประสบการณ์ 12 ท่าน ที่แบ่งกันดูแลประเทศต่าง ๆ โดยจะมีการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นระหว่างกันอยู่ตลอด รวมทั้งทำงานร่วมกับทีมที่ดูแลการประเมินภาพเศรษฐกิจการเงินไทยอย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์ประเด็นด้านต่างประเทศให้เชื่อมโยงไปจนถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจการเงินไทย เพื่อที่จะนำมาสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เหมาะสม

นอกจากนั้น ยังมีประเด็นสำคัญอื่น ๆ จากการติดตามภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศอย่างใกล้ชิดของทีมงาน ผสานการติดตามประเด็นและบทวิเคราะห์ขององค์กรการเงินระหว่างประเทศและสถาบันการเงินชั้นนำของโลก รวมถึงการเข้าร่วมการหารือกับภาคธุรกิจและสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ เพื่อรับฟังมุมมองและผลกระทบที่เกิดขึ้น อีกทั้งในหลาย ๆ ครั้ง ทางทีมงานฯ ยังได้รับคำแนะนำและชี้แนะจาก กนง. ให้ทำการศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นสำคัญอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อทิศทางเศรษฐกิจการเงินไทยด้วย

อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่เศรษฐกิจการโลกมีพัฒนาการอยู่ตลอดเวลา คุณอลิศราได้สรุปทิ้งท้ายว่า "ความท้าทายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ทั้งการพัฒนาด้านความรู้เชิงเทคนิค การเสริมสร้างทักษะให้ทีมงานมีมุมมองทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง รวมถึงมองไปข้างหน้ามากขึ้น เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงและประเมินผลกระทบที่จะมีต่อเศรษฐกิจการเงินไทยได้ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพของทีมงานจึงเป็นสิ่งที่เรามุ่งเน้นและจะทำอย่างต่อเนื่อง"

“ความท้าทายที่สำคัญที่สุด คือ การหาสมดุลให้กับงานระยะสั้น ซึ่งจะต้องส่งมอบงานอย่างมีคุณภาพที่ดี และยังต้องให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับงานในระยะยาว เพราะนั่นถือเป็นตัวชี้วัดความสามารถที่แท้จริง”

‘ลงลึก รอบทิศ พร้อมขับเคลื่อนสู่อนาคต’

ดร. รุ่ง มัลลิกะมาส ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน

จากเดิมที่การทำงานของฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การลงลึกด้านเศรษฐกิจและการนำเสนอนโยบายการเงิน ณ วันนี้ได้เปิดตัวทีมงานใหม่อย่างเป็นทางการ เพื่อขยายการติดต่อกับภาคเศรษฐกิจจริงของไทย โดยทาง ดร. รุ่ง มัลลิกะมาส ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน ได้แนะนำให้พวกเราได้พบกับทีมงาน ‘ส่วนเศรษฐกิจภาคกลาง’ ซึ่งมีหน้าที่หลัก ๆ ในการลงพื้นที่ไปติดต่อกับผู้ประกอบการ รวมถึงการขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาคให้ครอบคลุมทั้ง 21 จังหวัดภาคกลางของไทย

“ธนาคารแห่งประเทศไทยมีสำนักงานภาค เพื่อติดตามดูแลภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาค โดยสำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือสำนักงานภาคใต้ก็จะไฟกัสไปที่จังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคของตน ขณะที่สำนักงานใหญ่ของเราดูแลทั้งประเทศ ดูในภาพใหญ่เป็นหลัก ซึ่งจุดนี้อาจทำให้ธุรกิจในหลาย ๆ จังหวัดทางภาคกลางถูกละเลยไป เหมือนขาดใครสักคนที่จะมาเข้าใจในสิ่งที่พวกเขาเป็น หรือไม่ก็ยังไม่ครอบคลุมในความเป็นตัวเขามากเท่าที่ควร” ดร. รุ่งอธิบายถึงที่มาของการขยายทีมงานในส่วนเศรษฐกิจภาคกลาง เพื่อกำกับดูแลเศรษฐกิจและลงลึกในส่วนภูมิภาคภาคกลางมากขึ้น

เนื่องจากทิศทางของเศรษฐกิจในอนาคตกำลังก้าวเข้าสู่การเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งหมายความว่า เราต้องอาศัยการทำงานผ่านภูมิภาคต่าง ๆ มากขึ้น ดังนั้น จุดนี้ยิ่งฉายให้เห็นถึงความจำเป็นของการพัฒนาศักยภาพการทำงานและทรัพยากรที่จะต้องเพิ่มเติมในส่วนนี้

“เราต้องพยายามเข้าไปสัมผัสผู้ประกอบการหรือเข้าใจพื้นที่ท้องถิ่นให้มากขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะในอนาคตการเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีความสำคัญกับเรามากขึ้นเรื่อย ๆ ล้วนกระทำผ่านภูมิภาค ดังนั้น หากทิศทางของประเทศไปเช่นนี้ เราก็ควรจะต้องเสริมศักยภาพในการเข้าใจภูมิภาคมากขึ้น ไม่ใช่เข้าใจเฉพาะแค่กรุงเทพฯ และปริมณฑล”

ด้วยรูปแบบการทำงานที่ลงลึกเพื่อทำความเข้าใจและเก็บรายละเอียดข้อมูลมากขึ้น ดร. รุ่ง เห็นว่า รูปแบบการทำงานอาจไม่ได้แตกต่างไปจากเดิมขนาดหน้ามือเป็นหลังมือ แต่สิ่งที่จะได้กลับมา คือ ข้อมูลที่มากกว่าตัวเลขนั่นเอง

“เราจะมีสิ่งที่เรียกว่า Soft Side มากขึ้น ซึ่งการออกไปพบผู้ประกอบการจริงแล้วได้ถามพวกเขาว่า ‘พี่รู้สึกอย่างไรกับยอดขายแบบนี้’ มันเป็นเรื่องของ Sense ที่ไม่สามารถจับต้องได้ด้วยตัวเลข สิ่งที่เกิดขึ้นคือ เราจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบกับตัวเลข เพราะเราต้องยอมรับว่า ตัวเลขเป็นการบันทึกสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว ความสามารถของตัวเลขในการที่จะมองไปข้างหน้ามีจำกัด ฉะนั้น สิ่งที่ต้องการเป็นส่วนเสริม ด้วยความที่เราทำนโยบายการเงิน เราจึงต้องมองไปข้างหน้า ตัวที่เราอยากจะรู้ คือ อนาคต ซึ่งได้มาจากการคุยกับผู้ประกอบการ เพราะคนเหล่านี้ต้องวางแผนไปข้างหน้า เราจะได้ Sense จากตรงนั้น”

อย่างไรก็ตาม แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวได้ถูกนำไปปฏิบัติมาก่อนหน้านี้แล้ว เพียงแต่ในระยะหลังสัดส่วนของผู้ประกอบการรายเล็กและความถี่ในการลงพื้นที่จะมากขึ้นเรื่อย ๆ

“เป้าหมายที่เราต้องการหลังจากสร้างทีมนี้ขึ้นมา คือ เราพยายามเพิ่มศักยภาพ เพิ่มทรัพยากร เพิ่มคนลงไป เพื่อให้สามารถไปพบผู้ประกอบการรายย่อยได้มากขึ้น คือ มีจำนวนมากขึ้น แต่ขนาดเล็กลง นอกจากนี้เรามีอีกหนึ่งความต้องการ คือ ความพยายามจะครอบคลุมให้ได้หลากหลาย Sector มากขึ้น ซึ่งความท้าทายอยู่ที่การลงไปทำความรู้จักเขาอย่างจริงจัง ยิ่งเป็นธุรกิจรายเล็ก เขาอาจไม่ได้อยากคุยกับเราบ่อยนัก เราก็ต้องลงไปแนะนำตัว ต้องอธิบายว่าทำไมจึงมีโครงการนี้ เพราะเราอยากจะจับชีพจรเศรษฐกิจให้ดียิ่งขึ้น ฉะนั้น นอกจากต้องทำให้ข้อมูลของเรามีความหนาเพิ่มขึ้น ในอนาคตคุณภาพของข้อมูลยังต้องดีขึ้นมากกว่านี้อีกด้วย

อีกส่วนหนึ่ง คือ ณ ยามที่เกิดวิกฤติ เช่น น้ำท่วมใหญ่ จะเห็นได้ชัดเลยว่า ข้อมูลปกติที่เราใช้อยู่ช่วยเราได้น้อยมาก เราต้องคุยกับผู้ประกอบการแล้วถ้าจะให้เขาคุยกับเรา ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเขามาเป็นระยะเวลานาน นั่นก็คือ Investment หรือการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ถ้าในภาวะวิกฤติเขายังคิดจะคุยกับเรา ยังสละเวลาบางส่วนมาคุยกับเรา มันหมายถึงว่าเราจะต้อง Invest ในการประสานความสัมพันธ์นี้มาตั้งแต่ช่วงปกติก่อนที่จะเกิดวิกฤติ”

หากถาม ดร. รุ่ง ว่าการเพิ่มศักยภาพให้กระบวนการทำงานเช่นนี้สามารถก่อให้เกิดภาพรวมการทำงานและทิศทางการกำหนดนโยบายการเงินที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นไหม แน่นอนว่าผลตอบรับที่ได้มาคุ้มค่า “สิ่งที่เราได้เพิ่มขึ้นมา คือ ‘สาเหตุ’ เช่น ช่วงนี้มีข่าวว่าผู้ประกอบการยังไม่ค่อยลงทุน การลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์จะทำให้เราทราบว่าแต่ละรายมีเหตุผลในการชะลอการลงทุนที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งช่วยให้เราทราบว่า ใครชะลอการลงทุน เพราะอะไร เวลานำเสนอ กนง. เขาก็จะเห็นว่ามีธุรกิจบางประเภทที่ยังลงทุนอยู่ และสามารถบอกได้เลยว่ายังมีธุรกิจประเภทใดบ้างที่จะลงทุนในอนาคต โดยสรุปคือ ในภาพรวมอาจจะเหมือน ๆ กันว่า ธุรกิจภายในประเทศกำลัง ‘รอ’ แต่พอลงพื้นที่ เราจะทราบมากขึ้นว่า แต่ละรายรอเพราะอะไร ซึ่งทำให้เราได้ภาพที่ชัดเจนขึ้นมาก”

ความท้าทายหนึ่งในฐานะผู้อำนวยการอาวุโสที่จะต้องรับมือกับรูปแบบการทำงานที่ลงลึก รวมทั้งยังเรียกร้องประสิทธิภาพและความแม่นยำของข้อมูลมากขึ้น ทาง ดร. รุ่ง ได้สรุปให้ฟังว่า “ความท้าทายที่สำคัญที่สุด คือ การหาสมดุลให้กับงานระยะสั้นซึ่งจะต้องส่งมอบงานอย่างมีคุณภาพที่ดี และยังต้องให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับงานในระยะยาว เพราะนั่นถือเป็นตัวชี้วัดความสามารถที่แท้จริง เป็นการยกศักยภาพในระยะยาวของส่วนงาน ซึ่งเป็นความท้าทายมากขึ้นในระยะหลังด้วย เนื่องจากมีน้อง ๆ รุ่นใหม่เข้ามาเสริมทัพ พวกเขายังต้องการประสบการณ์ เราจึงต้องสั่งสมประสบการณ์ไปด้วยกัน โดยเฉพาะกับส่วนงานนี้ อยากให้ทุกคนในทีมเข้าใจว่า นี่เป็นงานที่จะผลิดอกออกผลในระยะยาวจริง ๆ”

‘ประเมินภาพเศรษฐกิจไทยอย่างรอบด้าน’

ดร. ดอน นาครทรรพ

ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค

“ในการกำหนดทิศทางของนโยบายการเงิน สิ่งสำคัญ คือ การมองไปข้างหน้า ในกระบวนการนี้ ความรับผิดชอบหลักของสำนักเศรษฐกิจมหภาคก็คือ การประเมินภาพเศรษฐกิจให้กับคณะกรรมการนโยบายการเงิน โดยใช้ข้อมูลจากทุกฝ่าย ทุกสำนักมาผนวกรวมกัน ทั้งในและต่างประเทศ เพราะหน้าที่ของเราไม่เพียงแต่การรายงานตัวเลข แต่ต้องประเมินภาพใหญ่ให้ได้ด้วย” ดร. ดอน นาครทรรพ ในฐานะผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค ได้อธิบายถึงภาพรวมของการทำงานที่มี Keyword อยู่ที่การ ‘รายงานตัวเลข’ ‘ประเมินภาวะ’ ‘วิเคราะห์แนวโน้ม’ และ ‘พยากรณ์เศรษฐกิจ’ เพื่อให้ทาง กนง. สามารถกำหนดทิศทางนโยบายการเงินได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

“ความท้าทายจริง ๆ คือเรื่องของการนำตัวเลขมาใช้ เนื่องจากตัวเลขที่เราได้มานั้น มีอยู่เยอะมาก ขณะที่การประเมินภาพเศรษฐกิจ เราจะต้องรู้จักการหยิบยกตัวเลขที่สำคัญหรือไม่สำคัญออกมา รวมถึงต้องพยายามผูกเรื่องขึ้นมาให้มันเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจ ซึ่งผมว่ามันค่อนข้างท้าทาย” ดร. ดอน อธิบายถึงความท้าทายในการเชื่อมโยงข้อมูลจากจุดต่าง ๆ เพื่อประเมินออกมาเป็นภาพรวมของแนวโน้มทางเศรษฐกิจที่น่าจะเกิดขึ้นในภายภาคหน้า

“ขณะนี้เราจึงพยายามพัฒนาศักยภาพของทีมงานอยู่ เพราะการทำงานนี้จะเป็นส่วนผสมระหว่างการเป็น Specialist และการเป็น Generalist เนื่องจากด้านหนึ่งเราก็ต้องการ Specialist ที่รู้เรื่องราวของแต่ละเซ็กเตอร์ ขณะเดียวกัน บุคคลภายนอกย่อมคาดหวังให้บุคลากรของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ทำงานในสายงานด้านเศรษฐกิจว่า พวกเราจะต้องเข้าใจภาพรวมของเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี ดังนั้น สิ่งที่พวกเราและ ดร. รุ่ง (ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน) พยายามผลักดันกันอยู่ คือตั้งการทำงานร่วมกันเป็น Cross-functional ให้มีการประสานงานร่วมกัน ทั้งในรูปของ Task Force หรือ Special Project ที่ทำด้วยกัน” ดร. ดอน ฉายภาพการดำเนินงานที่จะต้องเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าในอดีต

“ณ วันนี้ สำนักเศรษฐกิจมหภาคเริ่มหันมาใช้ข้อมูลทางการเงินมากขึ้น จากเดิมที่เราอาจจะเน้นเฉพาะข้อมูลภาคเศรษฐกิจจริง ตัวอย่างเช่น ในอดีตเรามีการใช้ข้อมูลสินเชื่อมาประกอบการประเมินภาวะการบริโภค ภาคเอกชนน้อยมาก ทั้งที่ในความเป็นจริง การใช้จ่ายผ่านสินเชื่อและบัตรเครดิตก็มีบทบาทอย่างมากในการบริโภค และอีกสิ่งหนึ่งที่เรามุ่งเน้น คือ การผลักดันให้บุคลากรตั้งแต่ระดับส่วนลงไปออกไปบรรยายข้างนอกมากขึ้น เพราะมันเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ทุกคนต้องหันมามองเศรษฐกิจในภาพรวม เนื่องจากบางคนอาจจะรู้เฉพาะหน้างานของตัวเอง แต่พอได้ออกไปปฏิสัมพันธ์กับคนภายนอกบ้าง มันกระตุ้นให้พวกเขาขวนขวายและเรียนรู้สิ่งที่อยู่นอกกรอบการทำงานของตัวเองด้วย ในอนาคตผมคิดว่าจะเป็นสิ่งที่ดีมาก”

“การพัฒนาข้อมูลด้านบริการและ SMEs จะเป็นอีกหนึ่ง Priority ของสายนโยบายการเงิน”

นอกเหนือจากการกำหนดประเด็นเพื่อวิเคราะห์และประเมินภาพรวมเศรษฐกิจให้กับทาง กนง. แล้ว อีกหนึ่งภารกิจหลักที่ทาง ดร. ดอน และสำนักเศรษฐกิจมหภาคพยายามผลักดันให้เกิดขึ้นจริง นั่นคือ การพัฒนาข้อมูลและเครื่องชี้วัดกิจกรรมทางเศรษฐกิจและทิศทางของภาคบริการและธุรกิจในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

“สิ่งที่สำคัญที่สุดตอนนี้ ซึ่งกำลังอยู่ในไปป์ไลน์ คือ การพัฒนาข้อมูลภาคบริการ เครื่องชี้วัดภาคอุตสาหกรรมที่หลายฝ่ายเห็นว่ามีข้อจำกัดนั้น เมื่อเทียบกับข้อมูลด้านบริการแล้ว ถือว่ามีปัญหาน้อยกว่ามาก คืออุตสาหกรรมภาคบริการของไทยคิดเป็นครึ่งหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ แต่ข้อมูลที่เป็นเครื่องชี้วัดด้านบริการกลับมีอยู่ไม่กี่ตัว ซึ่งเราต่างก็ตระหนักถึงเรื่องนี้ เพราะอนาคตเศรษฐกิจไทยจะขับเคลื่อนได้ดี ส่วนสำคัญจะอยู่ที่ภาคบริการ และอีกส่วนที่เรากำลังเร่งพัฒนา คือ ข้อมูลของ SMEs เนื่องจากข้อมูลตอนนี้ค่อนข้างกระจัดกระจาย ดังนั้น การพัฒนาข้อมูลด้านบริการและ SMEs จะเป็นอีกหนึ่ง Priority ของสายนโยบายการเงิน”

‘เสริมสร้างความเชื่อมั่นสู่อนาคตที่ยั่งยืน’

ดร. ยรรยง ไทยเจริญ

ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายการเงิน

ภายใต้ความผันผวนและปัจจัยเสี่ยงด้านเศรษฐกิจการเงินทั้งภายในและนอกประเทศ ส่งผลให้การดำเนินนโยบายการเงินมีความท้าทายเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ทาง ดร. ยรรยง ไทยเจริญ ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายการเงิน ตระหนักดีถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูลเศรษฐกิจ การสื่อสาร รวมถึงให้ความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อที่นโยบายการเงินจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยเติบโตได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ในการดำเนินนโยบายการเงินให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นที่น่าเชื่อถือ ทาง ธปท. ได้วางกลยุทธ์บนพื้นฐานของ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสม ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบมีความยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) ซึ่งสอดคล้องกับความเข้าใจของประชาชนถึงค่าครองชีพในชีวิตประจำวันได้ดีกว่า

2. ธรรมาภิบาลในกระบวนการดำเนินนโยบาย ภายใต้ พรบ. ธปท. ฉบับปัจจุบัน ได้กำหนดให้การดำเนินนโยบายการเงินอยู่ภายใต้กรอบธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งทาง ดร. ยรรยง เห็นว่าสิ่งที่สำคัญกว่าข้อกำหนดทางกฎหมายนั้น คือ การปฏิบัติจริง โดย ธปท. ยังมุ่งเน้นการยกระดับธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลอีกด้วย

3. การสื่อสารอย่างมีประสิทธิผล อันเป็นส่วนสำคัญต่อกลยุทธ์การดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางทั่วโลก ทาง ธปท. เองได้ให้ความสำคัญต่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิผลถึงทิศทางของนโยบายการเงินต่อกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ “แน่นอนว่าปัจจัยที่เข้ามากระทบเศรษฐกิจนั้นมีอยู่ตลอดเวลา กระทั่งนโยบายการเงินที่เหมาะสมก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในช่วงเวลาที่ต่างกัน ดังนั้น การสื่อสารอย่างโปร่งใสและ Proactive จะเป็นกลไกที่ยกระดับการแสดงความรับผิดชอบของ ธปท. ต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อการดำเนินงานของ ธปท ในระยะยาวด้วย”

ทั้งนี้ ธปท. ได้ดำเนินการผ่านช่องทางที่หลากหลายเพื่อสื่อสารผลการตัดสินใจของ กนง. ได้แก่ การแถลงข่าวหลังการประชุม ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญที่ตลาดและสาธารณชนใช้ติดตามนโยบายการเงินของ กนง. และประเมินทิศทางของนโยบายการเงินในระยะต่อไป นอกจากนั้น ยังมีรายงานการประชุม กนง. รายงานนโยบายการเงิน และจัดการประชุมกับนักลงทุนและนักวิเคราะห์ เพื่อชี้แจงเนื้อหาของรายงาน พร้อมตอบข้อซักถามต่าง ๆ ด้วย

“การสื่อสารที่ดีจำเป็นต้องสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) ธปท. จึงได้จัดให้มีช่องทางที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเราได้พบปะแลกเปลี่ยนรับฟังความคิดเห็นจากผู้บริหารขององค์กรธุรกิจ ทั้งภาคเศรษฐกิจจริงและภาคการเงิน ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ผ่านโครงการ Business Liaison Program (BLP) เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณานโยบายการเงินในช่วงต่อไป” ดร. ยรรยงบอกเล่าถึงภาพการทำงานผ่านช่องทางสื่อสารหลักของ ธปท.

“การสื่อสารอย่างโปร่งใสและ Proactive จะเป็นกลไกที่ยกระดับการแสดงความรับผิดชอบของ ธปท. ต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้”

อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัยล่าสุดในหัวข้อ Central Bank Transparency and Independence : Updates and New Measures ของ Eichengreen & Dincer (2557) พบว่า ระหว่างปี 2541 - 2553 ไทยเป็นประเทศที่มีการปรับเพิ่มขึ้นของดัชนีความโปร่งใสในการดำเนินนโยบายการเงินมากที่สุดเป็นลำดับที่ 3 จากทั้งหมด 120 ประเทศ ซึ่ง ดร. ยรรยงได้กล่าวสรุปถึงทิศทางของการดำเนินงานที่จะเพิ่มความเข้มข้นเพื่อยกระดับความโปร่งใสของการดำเนินนโยบายการเงินอย่างต่อเนื่อง “เมื่อ กนง. มีมติเห็นชอบให้เปิดเผยผลการลงคะแนนเสียงและรายงานการประชุมฉบับย่อ สิ่งเหล่านี้ย่อมช่วยให้ตลาดและสาธารณชนทราบถึงมุมมองของ กนง. ต่อภาวะและแนวโน้มของเศรษฐกิจ ประเด็นที่ กนง. ให้ความสำคัญ ตลอดจนเหตุผลในการตัดสินใจ ข้อมูลเหล่านี้ย่อมช่วยลดความคลาดเคลื่อนของการตีความผลการประชุม และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของนโยบายการเงินมากยิ่งขึ้น”

เคล็ดลับ คือ ‘ความไม่ลับ’ ของ

บรรยง พงษ์พานิช

จากประสบการณ์กว่าหลายทศวรรษในฐานะนักบริหารการเงินฝีมือเยี่ยม ส่งผลให้ชื่อของ ‘บรรยง พงษ์พานิช’ กลายเป็นที่รู้จักอย่างดีในแวดวงตลาดการเงิน-การลงทุนไทย อีกทั้งเคยก้าวสู่ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงในองค์กรชั้นนำต่าง ๆ โดยในวาระแห่งการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ คุณบรรยงยังถือเป็นหนึ่งในคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับทางธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแล ‘สถาบันการเงินเฉพาะกิจ’ หรือ SFIs อันถือเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิรูปฯ ครั้งนี้ด้วย

ทว่าการสนทนาในคอลัมน์ ‘Relax @ Reun Pae’ กลับมิใช่การมาเยือนครั้งแรกของคุณบรรยง เพราะในช่วงที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจของไทย หรือ วิกฤติต้มยำกุ้ง ย้อนกลับไปเมื่อปี พ.ศ. 2540 คุณบรรยงมีโอกาสได้เข้ามาที่สำนักงานใหญ่ของ ธปท. แทบจะทุกสัปดาห์เลยก็ว่าได้ เนื่องจากที่นี่ถือเป็นคลังข้อมูลบทวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นประโยชน์อย่างมากในสมัยนั้น จวบจนวันนี้คุณบรรยงกลายเป็นที่ยอมรับในฐานะกูรูนักคิด-นักบริหารการเงินอีกท่านหนึ่งของไทย มุมมองต่อการทำงานและการใช้ชีวิตของท่านจึงถือเป็นเคล็ดลับที่มีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้คนในยุคนี้

ทำในสิ่งที่เชื่อ

“หลังจากเรียนจบ MBA ผมก็ขัดเจนแล้วว่าจะทำงานอยู่ในตลาดการเงิน แล้วผมจึงพบว่า ถ้าจะประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ต้องทำแบบเบสิก เพื่อตอบสนองเป้าหมายของตลาดทุนที่ดี พยายามสนับสนุนให้สามารถพัฒนาสู่ตลาดทุนที่ดี หากเราทำแต่ส่วนที่ดีของมัน เราก็มั่งคั่งได้ ดังนั้น ผมจึงมองไม่เห็นเลยว่า ผลประโยชน์ส่วนตัว (Private Interest) กับผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) จะขัดกันทำไม ทั้งที่มันไปด้วยกันได้ ซึ่งผมคิดว่าจากการทำธุรกิจแบบนี้ ผมสามารถสร้างตัวเองและสร้างตลาดทุนที่ดีไปด้วยได้” คุณบรรยงเล่าถึงแรงผลักดันภายในที่ส่งผลให้เขาสนอกสนใจประเด็นซึ่งเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชั่น กระทั่งล่าสุดกับการเข้าร่วมเป็นหนึ่งใน Super Board หรือ คนร. ซึ่งมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการยกเครื่องปฏิรูปโครงสร้างใหญ่ของรัฐวิสาหกิจไทย

“ผมเชื่อในระบบทุนนิยมที่ดี เพราะทุนนิยมที่ดีมันย่อมจะพัฒนาเพื่อสิ่งที่ดีขึ้นอยู่เสมอ ตามปรัชญาของทุนนิยมได้บอกไว้อย่างขัดเจนแล้ว ยอมรับความจริงเถอะว่ามนุษย์เห็นแก่ตัว และพลังของความเห็นแก่ตัวนั้นมีประสิทธิภาพ และหากสร้างระบบที่ทำให้พลังความเห็นแก่ตัวของแต่ละคนไม่ไปเบียดเบียนคนอื่นในสังคม จะได้รับประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เหนือไปกว่านั้นคือ เราจะออกแบบระบบหรือกลไกอย่างไรให้พลังความเห็นแก่ตัวของแต่ละคน เมื่อรวมกันแล้วเกิดพลังทวี เกิด Synergy ทำให้ประสิทธิผลเพิ่มขึ้นและยั่งยืนได้”

ด้วยปรัชญาการทำงานที่เรียบง่าย หากแต่ขัดเจนในหลักการของความถูกต้อง ส่งผลให้คุณบรรยงเป็นที่ยอมรับอย่างสูงในระดับผู้นำในโลกของตลาดทุนตลาดเงิน ทั้งการดำรงตำแหน่งในฐานะผู้บริหารระดับสูง

ขององค์กรชั้นนำต่าง ๆ เช่น ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ภัทร จำกัด (มหาชน) อดีตบอร์ด บมจ. การบินไทย (พ.ศ. 2552-2554) รวมถึงในปัจจุบันยังคงเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจการเงินเกียรตินาคินภัทร อีกด้วย

"ผมไม่ได้เรียกตัวเองว่าเป็นคนดี ผมเพียงแค่ทำงานในแนวทางตามความเชื่อและ Passion ของผม แน่นอนว่าเราเลือกทางยาก-ทางข้า แต่เราไม่เอาทางลัด และต้องการพิสูจน์ว่ามันยั่งยืนได้ คือ ตัวผมเองนั้นอาจเปลี่ยนโลกทั้งใบไม่ได้ เพราะผมเป็นแค่คนตัวเล็ก ๆ แต่เราทำให้โลกดีขึ้นได้บ้างตามศักยภาพของเรา ส่วนไหนที่ทำได้ก็ทำ เพราะผมถือคติแบบนี้มาตลอดว่า ใครก็ตามถ้าอยากทำเรื่องที่คิดว่าดีมีประโยชน์ ซึ่งเราเห็นด้วยและเรามีศักยภาพที่จะช่วยได้ ผมทำ!"

เคล็ดลับ คือ ความไม่ลับ

เมื่อเอ่ยถามถึงเคล็ดลับการบริหารงานในฐานะผู้นำองค์กรที่ประสบความสำเร็จ คุณบรรยงตอบกลับมาสั้น ๆ ว่า "เคล็ดลับของผม ก็คือ ความไม่ลับ" ก่อนจะขยายความเพื่อเผยถึงเบื้องลึกของแนวคิดนี้ว่า "หากเราพูดจริง พูดหมด เราไม่จำเป็นต้องจำ เพราะจะพูดอีกกี่ครั้งก็ยังเหมือนเดิม ดังนั้น แค่พูดความจริง ชีวิตนี้มันก็ง่ายขึ้นเยอะ เคล็ดลับความสำเร็จของผมจึงเป็นความไม่ลับ"

"อย่างที่บริษัทหลักทรัพย์ ภัทร เราจะมีวินัย (Discipline) เรื่องการรักษาความลับของลูกค้าอยู่ในเกณฑ์ที่สูงมาก เพราะเรื่องพวกนี้มันไม่มี Second Chance พลาดไม่ได้เด็ดขาด แต่นอกเหนือจากความลับของลูกค้า ข้อมูลทุกอย่างที่เหลือ ตั้งแต่ระดับประธานบริษัท จนถึงพนักงานที่เพิ่งเข้ามาทำงาน พวกเราจะรู้เท่ากันหมดในดีลที่กำลังทำอยู่ เพื่อที่เราจะได้ระดมสมอง (Brainstorm) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการเปิดเผยข้อมูลทำให้ทุกคนในองค์กรสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว เวลาทำงานด้วยกันมันก็สนุก กลายเป็นองค์กรที่น่าทำงาน เรื่อง**ความโปร่งใส (Transparency)** จึงเป็นกุญแจที่ทำให้เราประสบความสำเร็จ"

นอกจากเรื่องความโปร่งใสแล้ว คุณบรรยงยังอธิบายถึงอีกหนึ่งหลักการบริหารงานที่เขาใช้มาตลอดระยะเวลากว่า 36 ปี นั่นคือ **การเคารพผู้อื่น (Always Respect Others)** ซึ่งเขาได้อ่านเจอบทความหนึ่งของ Harvard Business Review ที่เขียนถึงภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership) แบบที่น่าสนใจ โดยคุณสมบัติอันดับหนึ่งที่ Follower เก่ง ๆ มักเชื่อถือในตัวผู้นำคนนั้น คือ 'ผู้นำที่ขอบเปิดเผยจุดอ่อนของตนเอง' ตรงข้ามกับผู้นำอีกแบบหนึ่งซึ่งจากผลสำรวจพบว่ามักจะไม่ได้การยอมรับจากลูกน้องในทีม นั่นคือ 'ผู้นำที่คิดว่าตนเองเพอร์เฟคไปเสียทุกอย่าง'

"สำหรับผมจึงถือว่าเป็นเรื่องดี การเปิดเผยความไม่รู้หรือเปิดเผยความผิดพลาดของเรา เป็นเรื่องธรรมดา เพราะถ้าคนเราคิดว่าตัวเองเพอร์เฟค ทีมงานหรือคนเก่ง ๆ เขาไม่อยู่กับคุณหรอก เพราะคุณไม่ต้องการพวกเขา หรืออย่างน้อยคุณก็จะไม่ให้ค่าคนอื่น แต่ถ้าใครทำงานกับผม ไม่ว่าคุณจะเป็นใคร เด็กแค่ไหน ผมเคารพหมด เพราะเขาจะมีสิ่งที่เราไม่มีเสมอ เมื่อสำนึกได้ว่าคนอื่นเขามีส่วนที่คุณไม่มีเยอะแยะ เราจึงต้องเคารพผู้อื่น มันเป็นเรื่อง Simple แค่นี้เอง ถามว่าสำเร็จไหม ก็ไม่รู้นะ แต่มีความสุขดี ให้แลกชีวิตกับใครไม่เอาทั้งนั้น"

'ผมถูกสอนให้เรียน ไม่ได้สอนให้รู้'

จะโดยตั้งใจหรือไม่ หากย้อนไปในวัยเด็ก คุณบรรยงนับว่าเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้เขาสนใจค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ โดยเฉพาะแรงสนับสนุนจากครอบครัว และนิสัยรักการอ่านที่ติดตัวมาจนถึงปัจจุบัน

"เวลาพูดถึงระบบการศึกษา ระบบจะชอบสอนให้คนรู้ แต่ผมถูกสอนให้เรียน ไม่ได้สอนให้รู้ ซึ่งผมว่าสำคัญมาก คือ เราถูกกระตุ้นให้เรียนตลอดเวลา สอนให้ใฝ่คิด ขอบคิด โดยเฉพาะ 'พ่อ' เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิตของผมมาก สมัยเด็ก ๆ เขาก็จะฝึกฝนเราหลายอย่าง ยกตัวอย่าง เช่น เขาไม่เคยไม่ตอบคำถาม ไม่ว่าคำถามของผมจะเป็นคำถามที่โง่ขนาดไหน หรืออะไรที่เขาไม่รู้ ก็จะพยายามหาคำตอบให้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น เปิดสารานุกรมบ้าง สมัยก่อนก็ต้องเป็น Britannica คือ ในห้องหนังสือที่บ้านจะมีแต่หนังสือที่มีประโยชน์ทั้งนั้น"

ดังนั้น เมื่อให้เจ้าตัวแนะนำหนังสือที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักอ่านด้วยกันแล้ว คุณบรรยงยกให้ 'How to Win Friends and Influence People' ของนักเขียนชาวอเมริกันอย่าง Dale Carnegie ซึ่งถูกตีพิมพ์เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2479 พร้อมกับกล่าวถึงความพิเศษของหนังสือเล่มนี้ว่า "โอ้โห...ผมอ่านมันทุกอย่างเลย สำหรับผมมีหนังสือที่เปลี่ยนชีวิตของผมไปเลย คือ หนังสือของ Dale Carnegie เพราะตอนเด็กผมอ่านหนังสือเยอะมาก แต่ไม่มีเพื่อน เหมือนเราเป็นเด็กที่แก่เร็ว คุยกับคนวัยเดียวกันไม่รู้เรื่องแล้ว สนใจคนละอย่าง แต่หนังสือพวกนี้มันทำให้ผมกลับเข้ามาเข้าสังคมได้ จากเดิมที่เอาตัวเองเป็นศูนย์กลางของจักรวาล (Self-centered) แต่งานเขียนเล่มนี้ของ Dale Carnegie ทำให้ผมเปลี่ยนได้"

หนังสือเปรียบเสมือนเพื่อนในวัยเด็กของคุณบรรยง ทำให้เขาอ่านงานเขียนแทบจะทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นนวนิยาย ไปจนถึงหนังสือที่ให้ความรู้ในแขนงต่าง ๆ จนกระทั่งเติบโตมาเป็นนักบริหารในสายการเงิน การลงทุน หนังสือก็ยังคงเป็นอาวุธสำคัญที่คอยลับคมความคิดให้กับนักบริหารยอดฝีมือท่านนี้

"อีกหนึ่งเล่มคงเป็น Principle-centered Leadership ของ Stephen R. Covey ผมว่าหนังสือเล่มนี้ดีมากสำหรับการสร้างองค์กร อ่านเล่มนี้แล้วทำให้ผมตั้งใจที่จะสร้างองค์กรเป็น Principle-centered Organization คือ องค์กรที่ Lead โดย Principle ไม่ได้ Lead โดยคน เพราะสมรรถภาพในการคิดและตัดสินใจของมนุษย์มันไม่สม่ำเสมอในแต่ละวัน บางวันดี บางวันแย่ แต่ Principle นี้เป็นขัยชนะที่แท้จริง นี่คือหลักการของหนังสือเล่มนี้" คุณบรรยงอธิบายถึงเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน ซึ่งเขายึดถือเป็นคู่มือในการบริหารมาตลอดระยะเวลากว่า 20 ปี

"แต่แปลกนะ เมื่อก่อนผมอ่านหนังสือประเภทนวนิยายเยอะมาก นวนิยายกำลังภายใน จะของกิมย้งหรือโกวเล้ง อ่านครบทุกเล่ม แต่พออายุมากขึ้น อ่านหนังสือพวกนี้สนุกกว่า เพราะมันอาจจะเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของผมมากกว่า" คุณบรรยงตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับรูปแบบการอ่านของตนเองในปัจจุบัน

"ตัวผมเองนั้นอาจเปลี่ยนโลกทั้งใบไม่ได้ เพราะผมเป็นแค่คนตัวเล็ก ๆ แต่เราทำให้โลกดีขึ้นได้บ้างตามศักยภาพของเรา ส่วนไหนที่ทำได้ผมก็จะทำ"

สำคัญกว่า คือ 'การตั้งคำถาม'

นอกเหนือจากการอ่านแล้ว คุณบรรยงถือเป็นกูรูนักคิด-นักเขียนที่มีผลงานเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้ว อาทิ 'หางกระดิกหมา' คู่มือต้านคอร์รัปชั่นที่ไปไกลกว่าการร้องหาคนดี 'บรรยง พงษ์พานิช เขียน' และ 'บรรยง พงษ์พานิช คิด' รวมถึงบทความที่เขียนให้กับเว็บไซต์ ThaiPublica และการเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ตามที่ต่าง ๆ

"ในบทความของหางกระดิกหมา ผมพยายามนิยามให้คนมองคอร์รัปชั่นเป็นวิทยาศาสตร์ อย่าเอาแต่ความดี-ความเลว ผมเขียนตาม Sense ของผมนะ จากที่เราสั่งสมความรู้มานาน ไม่ได้ยึดติดว่าจะนิยามตัวเองเป็นนักเขียนแนวไหน เพราะโลกสมัยนี้เปลี่ยนไปแล้ว เมื่อก่อนข้อมูลข่าวสาร (Information) เป็นของหายาก ใครมีอยู่ก็ถือว่าได้เปรียบ มันถึงต้องเก็บเป็นเคล็ดลับไง แต่สมัยนี้ไม่ได้แล้ว เพราะ Information เยอะและดาษดื่นมาก สาเหตุมาจากอินเทอร์เน็ตนี่แหละ ความรู้ทั้งหมดอยู่ในมือถือเรา บริบทจึงเปลี่ยน การรู้ Information ไม่ใช่ข้อได้เปรียบอีกต่อไป การใช้ Information ต่างหาก จากเดิมการหาคำตอบเป็นเรื่องสำคัญ แต่ตอนนี้สำคัญกว่าคือ การตั้งคำถาม ถ้าคุณตั้งคำถามถูกต้องและให้ Relevant ทุกคำถามมีคำตอบอยู่ในมือถือของคุณ" คุณบรรยงแสดงทัศนะถึงการเสาะหาข้อมูลให้กับงานเขียนของตน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกของความใฝ่คิดและใฝ่รู้ที่ติดตัวเขาผู้นี้มาตลอด

'วันหนึ่งต้องสำเร็จ'

แม้ว่าบทบาทของการเป็นผู้นำองค์กรอาจทำให้ภารกิจของการทำงานใน Super Board ดูเป็นสิ่งที่ต้องใช้พละกำลังอย่างมาก เพื่อเสาะหาความหวังที่จะพลิกฟื้นปฏิรูปรัฐวิสาหกิจไทย เสมือนการมองหาแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ก็ไม่ปาน แต่คุณบรรยงได้อธิบายในประเด็นนี้อย่างชัดเจนว่า

"ผมอาจจะไม่ได้มองโลกในแง่ดี (Optimist) มาก แต่ผมคิดดี (Always Think Good) เสมอ คำว่าแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์ มันดูจับต้องไม่ได้ ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าแปลว่าอะไร เพราะสิ่งที่พวกเราทำ มันไม่ได้ให้ทางสว่างขนาดนั้น (Enlighten) หลายคนอาจบอกว่า อย่างเรื่องคอร์รัปชั่นในไทยมันอยู่ในสภาวะสิ้นหวัง ดิ้นรนไปก็ไม่เกิดผลหรอก แต่ผมเชื่อว่ามันต้องดีขึ้นเรื่อย ๆ ก็ทั่วโลกที่เขาลุกขึ้นมาปฏิรูป ประเทศอื่น ๆ ที่ทำ เขายังดีขึ้นได้ แล้วมันมีเหตุผลอะไรที่เราจะแย่อยู่ที่เดียว"

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางสภาวะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบรัฐวิสาหกิจบ้านเรา คุณบรรยงสรุปทิ้งท้ายถึงความท้าทายดังกล่าวให้ฟังว่า "จะสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็เรื่องหนึ่ง ต่อให้ไม่สำเร็จ เวลาที่ลงไปก็ได้กำไร อย่างน้อยเราได้จุดประกายให้สังคมรับรู้ถึงปัญหา ได้จุดประกายให้สังคมได้รับรู้ถึงวิธีการที่ดีอย่างน้อยถึงยังไม่สำเร็จ แต่วันหนึ่งมันต้องสำเร็จ"

ความภูมิใจ ไม่รู้จบ

นาฬิกาในรถบอกเวลา 12.55 น. ฉันเลี้ยวรถผ่านประตูรั้วธนาคาร
“พนักงานจอด P3 P4 นะครับ”
พนักงานรักษาความปลอดภัยบอกอย่างแข็งขัน บ่ายวันอาทิตย์แบบนี้
ยังมีพนักงานเดินทางมาธนาคารอย่างไม่ขาดสาย

เป็นเวลาเกือบ 8 ปี ที่ชาวธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่ได้มีงานเฉลิมฉลองยิ่งใหญ่ นับตั้งแต่พิธีเปิดอาคารสายออกบัตรธนาคาร เมื่อปี พ.ศ. 2550 วันนี้ พนักงาน ธปท. พร้อมใจกันแต่งกายด้วยสีม่วงหลายเฉด ในมือถือธงชาติและธงตราสัญลักษณ์ ใบหน้าล้วนเปื้อนยิ้ม แม้จะต้องยืนกลางแจ้งตั้งแต่บ่ายสามโมง บ้างพูดคุย บ้างเขย่งมองประตูรั้ว รอเวลาที่รถตำรวจนำขบวนเสด็จจะเลี้ยวผ่านรั้วโปร่ง ลอดร่มไม้ริมถนนสามเสนเข้ามา

“ดีใจและปลื้มใจที่ได้รับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันเปิดอาคาร 2 ตอนนั้นรู้สึกได้เลยว่า รอบ ๆ ตัวเต็มไปด้วยรอยยิ้มและการรอคอยอย่างใจจดใจจ่อ เมื่อเสด็จมาถึงทุกคนก็ร่วมกันโบกธงชาติและธงตราสัญลักษณ์ สธ. เพื่อแสดงความจงรักภักดี และยิ่งดีใจเป็นทวีคูณที่ได้เห็นพระองค์ใกล้ ๆ อีกครั้งขณะประทับรถกอล์ฟผ่านหน้าไป”

นางสาวกมลวรรณ สาลีคงประยูร
เจ้าหน้าที่บริหารวัตถุพิพิธภัณฑ์อาวุโส (ควบ)

อาคาร 2 ชั้น 1 เป็นฐานปฏิบัติการของทีมต้อนรับและผู้เตรียมงาน การซักซ้อมพิธีการครั้งสุดท้ายกำลังดำเนินไป ในขณะที่ทีมประชาสัมพันธ์ 1-2 เตรียมการถ่ายทอดสดจากห้องออดิทอเรียมเพื่อให้พนักงานและสื่อมวลชนที่ประจำ ณ ห้องประชุมป่วยอึ้งภากรณ์ ได้ชมวินาทีที่น่าภาคภูมิใจของชาว ธปท. ไปพร้อม ๆ กัน

“เมื่อได้รับมอบภารกิจให้ดูแลการตั้งขบวนรับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี กลุ่มของพวกเราประกอบด้วยพนักงานและอดีตพนักงานรวมประมาณ 400 คน ทุกคนมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ การแต่งกายที่แสดงถึงความตั้งใจมารับเสด็จเป็นบรรยากาศที่ใช้ความรู้สึกสัมผัสได้ ช่วงเวลาทั้งหมดตั้งแต่ เริ่มตั้งขบวนรับเสด็จจนถึงการส่งเสด็จในช่วงสุดท้าย เป็นภาพที่แสดงถึงความจงรักภักดีของพวกเรา ทุกคนที่ผมจดจำได้อย่างแม่นยำ แม้บางภาพจะไม่ได้ถูกบันทึกไว้ แต่ในความทรงจำของผมไม่มีอะไรจะลบความปลื้มปีติที่ได้ทำหน้าที่รับเสด็จพระองค์ท่านในครั้งนี้ได้”

นายนันทวัฒน์ สังข์หล่อ
ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์

นางสมฤดี รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ

“รู้สึกประทับใจในพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารีได้มีต่อ ธปท. เสมอมา และซาบซึ้งใจในแขกผู้มีเกียรติที่เป็น Stakeholders ที่สำคัญของ ธปท. ที่กรุณาสละเวลามาร่วมงาน แม้จะเป็นวันหยุด ขอขอบพระคุณผู้บริหารที่ได้มอบหมายให้ดูแลภาพรวมการเตรียมการงานสำคัญที่เป็นประวัติศาสตร์ของ ธปท. ในครั้งนี้ค่ะ”

16.27 น. ภายในห้องออดิทอเรียม ซึ่งเป็นสถานที่ประกอบพิธีเปิดอาคาร 2 มีเสียงพึมพำเบา ๆ “ท่านเสด็จแล้ว ๆ” ผู้ร่วมพิธีทุกคนมีท่าทางตื่นเต้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ที่ไม่เปลี่ยนแปลงเลยคือทุกคนยังมีรอยยิ้มก่อนที่จอจะปรากฏภาพถ่ายทอดสดรถนำขบวน และพระราชยานพาหนะเลี้ยวผ่านประตูรั้วธนาคารช้า ๆ เคลื่อนผ่านหน้าเรือนหม่อมละม้ายเลี้ยวซ้ายไปจอดด้านหน้าอาคาร 2 ท่ามกลางเสียงร้อง “ทรงพระเจริญ” จากหัวใจของพนักงาน และอดีตพนักงาน ธปท. ที่ยืนเฝ้ารับเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลงจากพระราชยานพาหนะด้วยพระพักตร์ที่ยิ้มแย้ม ทรงมีพระราชปฏิสันถารกับคณะผู้บริหาร ธปท. ที่รับเสด็จอยู่ด้วยพระกิริยาที่ผ่อนคลาย ทรงเสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่อาคาร 2 ห้องประกอบพิธี

ผู้ว่าการประสาร ไตรรัตน์วรกุล ถวายรายงานเรื่องการปรับปรุง และเปิดใช้อาคาร 2 หลังจากนั้นนายอำพน กิตติอำพน ประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย และรองผู้ว่าการ สายงานบริหาร นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือ ‘72 ปี ธนาคารแห่งประเทศไทย’ และวารสาร ‘BOT พระสยาม MAGAZINE’ ต่อจากนั้นทรงทอดพระเนตรวีดิทัศน์ ‘วันนั้น วันนี้ วันหน้า’ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของธนาคาร

พิธีการสุดท้าย ผู้ว่าการประสาร ทูลเกล้าฯ ถวาย ปากกาอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อทรงลงพระนามาภิไธย บนกระดานอิเล็กทรอนิกส์ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย

หลังจากนั้น ทรงเสด็จทอดพระเนตรสถานที่ทำงานที่สำคัญ อาทิ ห้อง Dealing Room ซึ่งมีการทำงานอยู่จริง ๆ รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน คุณผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ และผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์การลงทุน คุณสันติ รังสิยาภรณ์รัตน์ ถวายรายงานเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ห้องและส่วนงานต่าง ๆ ในอาคาร 2 ทรงแสดงความสนพระทัยโดยมีพระราชปุจฉา และพระราชปฏิสันถารกับผู้รอต้อนรับ และพนักงานตลอดเส้นทาง

"สิ่งที่ประทับใจและภาคภูมิใจคือได้มีโอกาสถวายรายงานต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งไม่ได้อยู่ในกำหนดการเดิม และท่านได้ให้ความสนใจและใส่ใจกับทั้งเนื้องานและบุคลากร โดยได้รับสั่งว่าคนที่นั่งอยู่ข้างในทำอะไรบ้าง เหมือนที่ท่านคอยดูแลและเป็นห่วงพสกนิกรทั้งประเทศ"

นายสันติ รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์การลงทุน

"เป็นความภาคภูมิใจที่ธนาคารมอบหมายให้ทำหน้าที่ขับรถพระที่นั่งถวายพระองค์ท่าน ผมและทีมงานได้ฝึกซ้อมเตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และได้ตั้งใจถวายงานซึ่งถือว่าเป็นเกียรติยศสูงสุดในชีวิต"

นายถนอม จันทเพชร
ผู้บริหารทีม ทีมลูกค้าสัมพันธ์

หลังจากนั้น เสด็จประทับรถกอล์ฟโดยมีคุณถนอม จันทเพชร เป็นผู้ขับ ในการเสด็จพระราชดำเนินภายใน ธปท.

ทีมผู้จัดงานยืนเรียงรายริมทางอีกครั้ง เพลงมหาชัยเริ่มบรรเลง รถนำขบวน และพระราชยานพาหนะเคลื่อนที่ออกจากบริเวณวังบางขุนพรหมช้า ๆ พระองค์ทรงโบกพระหัตถ์และแย้มพระสรวลให้ผู้รอส่งเสด็จตลอดทาง ยังความปลื้มปีติให้แก่ทีมงานทุกคน พวกเราเปล่งเสียง "ทรงพระเจริญ" ดังสุดเสียง พร้อมปรบมือด้วยความยินดี จนขบวนเสด็จลับตาไป

แสงแดดหายไปแล้ว มีเพียงแสงดาวบนผืนฟ้าสีน้ำเงินเข้ม พิธีเปิดอาคาร 2 เสร็จสิ้นลง ทีมงานทุกคนดูเหนื่อยล้า แต่ภูมิใจที่ได้ทำหน้าที่และจะเป็นความภาคภูมิใจอันไม่รู้จบของพวกเราชาว ธปท. ตลอดไป

BOT Sports Day 2015

Work Hard, Play Hard(er)

การสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน (Work-life Balance) นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ที่ ธปท. ถึงแม้งานที่ทุกคนรับผิดชอบจะหนักหน่วงแค่ไหน พวกเราก็ไม่ลืมที่จะเต็มที่กับกิจกรรมนอกเหนือจากงานด้วยเช่นกัน และเมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมา ธปท. ได้จัดงาน 'สัปดาห์กีฬาสี 2558' หรือ 'BOT Sports Day 2015' เพื่อใช้ 'กีฬา' สร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร แม้กิจกรรมจะกินเวลาไปมากกว่าหนึ่งสัปดาห์ เพราะทุกคนต้องฝึกซ้อม ต้องเตรียมพร้อมก่อนงานจริง กิจกรรมครั้งนี้จึงไม่เพียงแค่ทำให้เห็นความสามัคคี แต่ยังเห็นศักยภาพในการจัดสรรเวลาของบุคลากรใน ธปท. ได้เป็นอย่างดี

วันนี้เราได้พูดคุยกับ 8 คนรุ่นใหม่ของ ธปท. ตัวแทนเชียร์ลีดเดอร์จาก 4 สี ได้แก่ สีม่วง สีส้ม สีชมพู และสีเขียว ซึ่งทุกคนต่างมีงานประจำที่ต้องรับผิดชอบ แต่พวกเขาก็สามารถจัดสรรเวลาได้อย่างลงตัวทั้ง 'Work' และ 'Play' แนวคิดของพวกเขาได้สะท้อนให้เห็นว่า ถ้าตั้งใจจริง ทุกสิ่ง 'Balance' ได้

สีบ่วง

การเตรียมความพร้อมของทีมเชียร์ลีดเดอร์ภายใต้เวลาที่จำกัด (มาก)

อุ๊ : เพื่อน ๆ ในทีมทุกคนตั้งใจฝึกซ้อมมาก ทุกคนมีทัศนคติในเชิงบวก คิดเสมอว่าเราจะทำออกมาให้เต็มความสามารถโดยไม่แข่งกับใคร เวลามองย้อนกลับมาจะได้รู้สึกภูมิใจว่าเราทำเต็มที่แล้ว ไม่ว่าผลจะออกมายังไง

ตอง : เวลาเป็นสิ่งที่คนในทีมวิตกกังวลมากที่สุด เพราะเวลามีจำกัดมาก และแต่ละคนก็มีเวลาว่างไม่ตรงกัน พวกเราจึงพยายามจัดสรรเวลาในการมาซ้อม โดยใช้เวลาที่นอกเหนือจากเวลางานตลอด ไม่ว่าจะเป็นช่วงพักกลางวัน หลังเลิกงาน หรือวันหยุด หากเพื่อนๆ มาซ้อมไม่ได้ เราจะแก้ปัญหาด้วยการอัดคลิปวิดีโอ เพื่อให้ไปซ้อมเองที่บ้าน เวลาที่มาพร้อมหน้ากันจึงไม่ต้องเสียเวลาทวนท่าหรือสอนท่าใหม่สักเท่าไหร่ เราจะเน้นไปที่ความพร้อมเพรียงของท่า และภาพรวมของการแสดงเป็นหลัก ซึ่งจะช่วยให้พวกเราเก็บรายละเอียดและใส่ลูกเล่นไปในการแสดงได้มากขึ้นด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม BOT Sports Day 2015

อุ๊ : การทำงานเป็นทีมที่ดีเราต้องรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามในเวลาที่เหมาะสม และที่ประทับใจที่สุดคือมิตรภาพดี ๆ ระหว่างพี่ ๆ น้อง ๆ ทั้งในสีเดียวกันและสีอื่น ๆ ทุกคนมีน้ำใจต่อกัน และเต็มที่กับสิ่งที่ตัวเองรับผิดชอบ

ตอง : สิ่งแรกที่ผมได้เรียนรู้ คือ 'ความรับผิดชอบ' ทั้งในงานหลักของตนเอง และกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ผมจะต้องแบ่งเวลาเพื่อให้งานในหน้าที่ของตนสำเร็จตามที่วางแผนไว้ และเพื่อให้มีเวลาในการซ้อมเชียร์ด้วย สิ่งต่อมาคือ 'การทำงานเป็นทีม' การที่ทีมจะทำงานออกมาให้ประสบผลสำเร็จได้ ทุกคนในทีมจะต้องมีความสามัคคีและไว้ใจกัน ทุกคนต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และต้องกล้าแสดงความคิดเห็น รวมถึงยอมรับฟังความคิดเห็นจากคนในทีมด้วย สุดท้ายนี้ 'มิตรภาพ' เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ผมได้เรียนรู้ครับ เคยได้ยินมาว่า 'มิตรภาพสร้างได้จากใจ' ตอนนี้เข้าใจแล้วว่า มิตรภาพนั้น สร้างได้ไม่ยากเลยจริง ๆ เพียงเปิดใจหากัน แสดงความจริงใจต่อกัน มีน้ำใจให้กัน แค่เท่านี้ก็เพียงพอแล้ว

สุนิสา ตั้งฐานะตระกูล (อุ๊)
ผู้วิเคราะห์ ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร
อภิวัฒน์ ปุญญาภิวัฒน์ (ตอง)
นักวิเคราะห์ระบบ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

สีส้ม

การแบ่งเวลาเพื่อให้เต็มที่ทั้ง Work & Play

เฟิร์น : ต้องจัดลำดับความสำคัญของงานก่อน เพราะจะทำกิจกรรมได้ งานประจำต้องเรียบร้อยก่อน งานไหนสำคัญต้องรีบจัดการให้เสร็จ พอหมดเวลางานก็จะทุ่มเทให้กิจกรรมเต็มที่ ตาม Concept - Work Hard, Play Hard (er) เพราะเวลาทำกิจกรรมก็เหมือนได้พักผ่อนไปในตัว แต่ถ้างานเยอะมากก็ต้องเก็บกลับไปทำที่บ้านค่ะ (หัวเราะ)

ไอซ์ : ต้องสื่อสารกับผู้บังคับบัญชาให้เข้าใจตรงกันก่อนว่าเราจะทำกิจกรรมอะไร ใช้เวลามากเท่าไหร่ เพื่อวางแผนร่วมกัน จากนั้นก็ตั้งใจ Work งานที่ได้รับมอบหมาย ถ้า Work มีประสิทธิภาพทำเสร็จได้เร็วกว่ากำหนด นั่นหมายความว่าเราจะมีเวลา Play มากขึ้น เราต้องทำให้ได้ดีทั้งในส่วนของ Work และ Play ถึงเราจะ Play มากขนาดไหน เราก็จะไม่ทำให้เสีย Work แน่นอน

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม BOT Sports Day 2015

เฟิร์น : ได้เรียนรู้พลังสามัคคีของการเป็นทีมเวิร์กค่ะ เพราะแต่ละคนมารวมตัวกันก็มีพื้นฐานการเต้นไม่เท่ากัน เราก็ช่วยกันซ้อมช่วยกันฝึกสุดท้ายทุกคนทำภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะการเชียร์ความสวยงามอยู่ที่ความพร้อมเพรียง สนุกสนาน และมีอารมณ์ร่วมไปกับทีม ทีมเวิร์กของเราน่ารัก เฮฮา (หัวเราะ) ทำให้ได้เชียร์ออกมาสนุกสนาน นอกจากนี้สาวนครชัยศรี (สายออกบัตรธนาคาร) ได้มีโอกาสรู้จักเพื่อนน่ารัก ๆ ในกรุง (สำนักงานใหญ่) เพิ่มขึ้นอีกหลายคนด้วยค่ะ

ไอซ์ : ที่ชอบมากที่สุดสำหรับกิจกรรมนี้ก็เป็นการได้รู้จักเพื่อนใหม่ ๆ ได้เรียนรู้ว่าบางสิ่งที่สำคัญกว่าชัยชนะคือมิตรภาพที่มีให้กันระหว่างเพื่อน ๆ บรรยากาศดี ๆ ในการทำกิจกรรมร่วมกัน การช่วยเหลือเติมเต็มเป็นกำลังใจให้กันและกัน ยังมีพูดแซว ๆ กันในกลุ่มเลยครับว่าน่าจะมีรางวัลเชียร์ลีดเดอร์ EQ ยอดเยี่ยม รับรองไม่มีทางหลุดรอดมือสีส้มแน่นอนครับ

นุชาพร ชีวสาธน์ (เฟิร์น)
นักพัฒนาเทคนิค แผนกพัฒนาและสนับสนุนเทคนิค โรงพิมพ์ธนบัตร
อิศรา อังศุศิริพงศ์ (ไอซ์)
ผู้วิเคราะห์ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน สายออกบัตรธนาคาร

สีชมพู

กิจกรรมผ่อนคลายหลังเลิกงาน (ช่วงที่ไม่มีงานกีฬาสี)

กิ่ง : วันธรรมดาหลังเลิกงานก็จะพยายามไปเล่น Pilates ทุกวันอังคาร และพฤหัสฯ แล้ววิ่งรอบวังต่อค่ะ แต่ถ้าเลิกงานค่ำก็เหลือแค่เวลาอาหารค่ำ ซึ่งกิ่งชอบตระเวนชิมอาหารรอบเกาะรัตนโกสินทร์ กิจกรรมหลังนี่บ่อยกว่าค่ะ (หัวเราะ)

เต้ : ขอจัดกลุ่มเป็น 3 ส. นะครับ ส. แรก 'สนุก' คือไปทำสิ่งที่ตัวเอง Enjoy & Fin กับมัน เช่น นัดกินข้าวกับเพื่อน เดินห้าง โดยเฉพาะดูหนังนี่ชอบเป็นพิเศษ ส. ที่สอง 'สุขภาพ' คือไปออกกำลังกาย ผมเห็นด้วยกับคำพูดที่ว่า "แข่งกันแทบตายสุดท้ายวัดกันที่สุขภาพ" ดังนั้น จึงย้ำกับตัวเองเสมอว่า "ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น จงออกกำลังกาย" และ ส. สุดท้าย 'สงบ' คืออยู่กับตัวเอง ทำอะไรที่เรียบง่าย สบาย ๆ นอกจากได้ผ่อนคลายจิตใจแล้ว ยังไม่เปลืองเงินอีกด้วย

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม BOT Sports Day 2015

กิ่ง : เป็นช่วงเวลา 2 เดือนที่ได้อะไรมากจริง ๆ ค่ะ ทั้งได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ อย่างการเดินแบบ จัดหาเชียร์ลีดเดอร์ ซ้อมเต้น และเป็นตัวแทนกิจกรรมต่าง ๆ ของสี ได้การพัฒนา Soft Skills ด้านการประสานงาน ฝึกเป็นผู้นำ การทำงานเป็นทีม การบริหารเวลาทำงานและกิจกรรม และได้มิตรภาพจากสมาชิกสีชมพูทุกท่าน โดยเฉพาะความเป็นกันเองของพี่ ๆ รวมทั้งข้อคิดดี ๆ เช่น การเป็นผู้นำต้องกล้า เสียสละ และรับฟัง

เต้ : การได้เรียนรู้เรื่องการแบ่งเวลา ความสามัคคี และการทำงานเป็นทีม เป็นเรื่องพื้นฐานที่เราได้อยู่แล้ว แต่สำหรับผม สำคัญที่สุดคือเราได้เพื่อนดี ๆ อย่างทีมเชียร์ลีดเดอร์ เราซ้อมด้วยกันหนักเลยทำให้สนิทกันเร็ว ทุกวันนี้กลุ่มไลน์ที่สร้างขึ้นก็ยังคงอยู่ ไม่ได้สิ้นสุดไปตามกิจกรรม และยังได้ประสบการณ์และความทรงจำสุดประทับใจ ที่ติดตัวเราไปตลอดชีวิต

สิริกานต์ กิจเจริญ (กิ่ง)
ผู้วิเคราะห์ ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน
ภัทร ทองสุพรรณ (เต้)
ผู้ตรวจสอบอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีฯ

สีเขียว

ถ้าต้องมาร่วมกิจกรรม แล้วบังเอิญติดงานสำคัญ...

ก้อย : ต้องรู้จักการเรียงลำดับความสำคัญ และการวางแผนล่วงหน้า หากพิจารณาแล้วว่าจำเป็นต้องมาร่วมกิจกรรมจริง ๆ ก็ต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อนในทีม การขอความช่วยเหลือไม่ใช่สิ่งผิด เพราะมันคือการทำงานเป็นทีมค่ะ เรื่องนี้เป็นสิ่งที่เราได้รับการปลูกฝังมาตลอด เราจึงมองถึงผลสำเร็จของงานเป็นหลัก ทุกคนในทีมจึงพร้อมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ภู : ผมจะรีบทำงานให้เสร็จ และกลับไปร่วมกิจกรรม แต่ในระหว่างนั้นผมจะหาตัวแทนมาช่วยเหลือด้านกิจกรรม และจะคอยติดตามเป็นระยะ ซึ่งจะทำให้ผมไม่พลาดทั้งเรื่องงานและเรื่องกิจกรรม

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม BOT Sports Day 2015

ก้อย : ปกติไม่ค่อยทำกิจกรรมเท่าไหร่ เมื่อมีโอกาสได้ร่วมงานกีฬาสีจึงได้เรียนรู้ว่าหัวใจสำคัญที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมก็เหมือนกับการทำงานค่ะ คือต้องรู้จักหน้าที่ของตัวเอง มีความรับผิดชอบ ต้องให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม และรู้วิธีประสานงานร่วมกับผู้อื่น ไม่มีใครเป็น One Man Show

ภู : 'รับฟัง' และ 'เปิดใจ' ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือผู้ตาม ถ้ารู้จักรับฟังความคิดเห็นและเปิดใจเข้าหากัน ไม่ว่าจะเป็นงานหรือกิจกรรมที่ยากแค่ไหน ก็จะสำเร็จได้ด้วยดี และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ผมได้รับจากกิจกรรมนี้ คือ มิตรภาพดี ๆ ที่หาซื้อที่ไหนไม่ได้

เสาวนีย์ คำพิมูล (ก้อย)
จนท. บริหารหลักประกันอาวุโส ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร
ภูชิษณุ์ พิชัยจุมพล (ภู)
นักวิเคราะห์ระบบ ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

BANGKOK's Best Retro-Getaways

เสน่ห์ของสถาปัตยกรรมหรือวัฒนธรรมในอดีต จะต่างยุคต่างสมัยเพียงใด ถือเป็นอีกหนึ่งสีสันที่มักพบได้จากการเดินทางรอบกรุง โดยเฉพาะไอเดียการปรับปรุงพื้นที่เดิม จากบ้านเรือนโบราณ อาคารสำนักงาน หรือแม้กระทั่งโรงเก็บเรือเก่า ให้กลายมาเป็นพิพิธภัณฑ์ ร้านอาหารสุดเท่ และคาเฟ่แสนเก๋ ที่สำคัญอยู่ใกล้แบงก์ชาติแบบที่เดินยังไม่ทันเหนื่อยก็ถึงแล้ว รับรองว่านี่จะเป็นอีกหนึ่งประสบการณ์การเดินทางที่ไม่ซ้ำแบบใคร

พิพิธภัณฑ์เหรียญ
Exploring Day at Coin Museum

การเดินทางมาเยี่ยมชม 'พิพิธภัณฑ์เหรียญ' ณ อาคารสีเหลืองที่ตั้งตระหง่านอยู่บนเกาะรัตนโกสินทร์ ซึ่งกรมธนารักษ์ได้ปรับปรุงจากอาคารสำนักงานบริหารเงินตราเดิม ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมองค์ความรู้ในหลากหลายแง่มุมเกี่ยวกับเหรียญเอาไว้ ภายใต้การออกแบบพื้นที่ในรูปแบบ 'Universal Design' (การออกแบบเพื่อมวลชน) ทุกคนจึงสามารถเข้าชมได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้สูงอายุ ผู้พิการ หรือเด็ก รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ด้วยการจัดทำการบรรยายเสียงข้อมูลถึง 7 ภาษา นอกจากนั้นยังมีการนำเทคโนโลยี 4D Animation มาฉายบนผนังถ้ำแบบ 360 องศา เป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมได้เป็นอย่างดี

Where : *พิพิธภัณฑ์เหรียญ ถนนจักรพงษ์ แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ*

When : *อังคาร-อาทิตย์ ตั้งแต่ 10.00-18.00 น.*

Contact : *0 2282 0818 หรือ www.facebook.com/coinmuseumthailand*

SHEEPSHANK PUBLIC HOUSE
New American Industrial Charms

จากอู่ต่อเรือเก่ากลายมาเป็น Sheepshank Public House ร้านแฮงเอาท์สุดเท่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตกแต่งสไตล์ Industrial เน้นความดิบ เท่ ด้วยผนังเปลือยที่เผยเสน่ห์ของวัสดุที่ใช้ พร้อมบรรยากาศท่ามกลางอุปกรณ์การเดินเรือ รวมถึงมีการเพิ่มหมุดเข้าไปยังโครงเหล็ก เพื่อคงกลิ่นอายของอู่ต่อเรือเดิมเอาไว้ สำหรับคอนเซ็ปต์อาหารเป็นแนว New American ทั้งสลัดอกเป็ดรมควันเนื้อนุ่ม หรือจะเติมความอร่อยแบบหนักท้องด้วยเนื้อส่วนที่ดีที่สุดของหางวัวห่อด้วยพาสต้าในเมนู Oxtail Tortellini with Brown Butter & Walnuts แล้วเพิ่มสีสันให้มื้ออาหารด้วยเครื่องดื่มยอดนิยมอย่าง Mojito รสเปรี้ยวอมหวาน จิบเบา ๆ ก็สดชื่นได้อย่างไม่น่าเชื่อ

Where : *47 ถนนพระอาทิตย์ แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ*

When : *อังคาร-อาทิตย์ ตั้งแต่ 17.30-24.00 น.*

Contact : *09 5892 2965, 0 2629 5165 หรือ www.sheepshankpublichouse.com*

THE FABULOUS BAR & DESSERT CAFÉ
Homemade French Bistro

พบกับที่สุดของบรรยากาศสไตล์ Modern Retro ที่โฮมเมดเบเกอรี่ย่านข้าวสารอย่าง 'The Fabulous Bar & Dessert Café ซึ่งคอยต้อนรับทุกคนตั้งแต่ยามบ่ายจนถึงเที่ยงคืน เคล้าคลอด้วยดนตรีแนวแจ๊สเพลิน ๆ ภายในตกแต่งสไตล์บ้านพักฝรั่งเศส หากมาถึงแล้วต้องลอง Fabulous Signature เลเยอร์ช็อกโกแลตรสเข้มข้น เสิร์ฟพร้อมวานิลลามูสที่มีผลไม้สดอย่างส้ม กีวี และแอปเปิล แนะนำให้ตักจากบนลงล่างเพื่อจะได้สัมผัสครบทุกรส อ้อ! อย่าลืมเรียกความสดชื่นด้วย Marocchino Freddo กาแฟผสมโกโก้เย็นสักแก้วก่อนกลับด้วยล่ะ

Where : *The Fabulous Bar & Dessert Café ซอยต้มยำกุ้ง ถนนข้าวสาร แขวงชนะสงคราม เขตพระนคร กรุงเทพฯ*

When : *เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่ 14.00-24.00 น.*

Contact : *0 2629 1144 หรือ www.facebook.com/thefabulousdessertcafe*

WORK SMARTER

Makeover ชีวิตการทำงาน ด้วย Gadget สุดสมาร์ท

พัฒนาการของเทคโนโลยีในปัจจุบันไม่เพียงแค่เปลี่ยนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนให้สะดวกสบายยิ่งขึ้นเท่านั้น แต่สรรพคุณหลัก ๆ ของ Gadget ณ ตอนนี้ ยังผสานฟังก์ชันที่ครบครัน ตอบโจทย์รูปแบบการทำงานได้แทบทุกสไตล์ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพชีวิตการทำงานของคนในยุคสมัยนี้ให้เป็นไปได้อย่างไร้ขีดจำกัด ไม่เชื่อก็ลองดูตัวอย่าง Gadget สุดสมาร์ททั้ง 5 ที่ 'BOT พระสยาม MAGAZINE' หยิบยกมาแนะนำกันในฉบับนี้ รับรองว่าตัวช่วยทีเด็ดเหล่านี้จะทำให้ไลฟ์สไตล์การทำงานของคุณสะดวกสบายขึ้นได้อย่างน่าเหลือเชื่อ!

1. Application Dragon Dictation

แอปพลิเคชันแปลงเสียงพูด ไม่ว่าจะเป็นการประชุม ไอเดีย ข้อความ หรือบทสัมภาษณ์ ให้เป็นตัวอักษร แล้วส่งต่อทาง e-mail sms ทวีต หรือจะโพสต์สเตตัสบน Facebook ก็ทำได้ง่าย ไม่ต้องก้มหน้าก้มตาพิมพ์ ในปัจจุบันมีการปรับปรุงให้รองรับภาษาไทยได้ด้วย โดยมีความถูกต้องสูงถึง 90% ลองดาวน์โหลดได้ทั้งจาก App Store และ Google Play

2. Livescribe Smartpen

ปากกาที่เหมือนกับโผล่ออกมาจากภาพยนตร์ Sci-Fi พร้อมกับสมุดสุดไฮเทคที่ทำหน้าที่เหมือนคีย์บอร์ดคอมพิวเตอร์ เพียงเอาปากกาจิ้มลงไปบนสัญลักษณ์ต่าง ๆ ก็จะสามารถอัดเสียง ฟังเสียงที่อัดไว้ คำนวณโจทย์เลข บันทึกนัดหมายในขณะที่กำลังจดข้อความสำคัญ หรือวาดกราฟ แต่ถ้าคิดว่ายังฉลาดไม่พอ เจ้าปากกา Livescribe นี้ยังแปลงข้อมูลทั้งหมดที่ว่ามาให้เป็นไฟล์ดิจิทัลเพื่อเก็บไว้แบบเบา ๆ ในคอมพิวเตอร์ได้อีกด้วย ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.livescribe.com และชมวิดีโอการใช้งานได้ที่ www.youtube.com/user/nevermissaword

3. iConvert

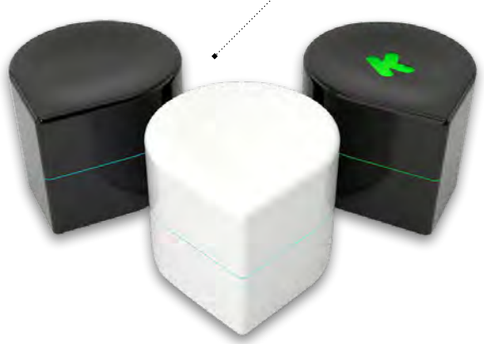
ขอเชิญพบกับ iConvert อุปกรณ์ Scanning Dock ที่สแกนภาพถ่าย หรือเอกสารให้กลายเป็นไฟล์ แล้วส่งเข้า iPad ภายในขั้นตอนเดียว มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา พกพาสะดวก และใช้งานง่าย เก็บเอกสารสำคัญของคุณให้เป็นไฟล์ได้ทุกที่ ทุกเวลา ชมวิดีโอการใช้งานได้ที่ www.brookstone.com/iconvert-ipad-scanner

4. Harinacs Stapler-free Stapler

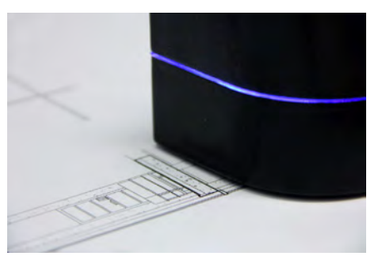
อุปกรณ์เย็บกระดาษจาก Kokuyo บริษัทผลิตเครื่องเขียนชั้นนำของญี่ปุ่นรุ่นนี้ ใช้วิธีการตัด พับ สอด บางส่วนของเอกสารแทนการใช้ลวดเย็บกระดาษ สามารถยึดเอกสารให้ติดกันได้สูงสุด 5 หรือ 8 หรือ 12 แผ่น (ขึ้นอยู่กับรุ่น) นอกจากไอเดียแหวกแนวแล้ว ยังปลอดภัยกว่าอุปกรณ์เย็บกระดาษทั่วไปอีกด้วย มีขายทางเว็บไซต์ไทยในราคาประมาณ 350 บาท หรือชมรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.kokuyo-st.co.jp/stationery/sl-stapler

5. Zuta : Pocket Printer

ใครว่าเครื่องพิมพ์ต้องมีขนาดใหญ่เสมอไป Zuta เป็นเครื่องพิมพ์จิ๋วที่พกไปได้ทุกที่ เพียงวางไว้บนกระดาษที่ต้องการ สั่งพิมพ์ด้วย Smart Device เจ้า Zuta จะเคลื่อนที่อย่างคล่องแคล่วไปบนกระดาษขณะพิมพ์ข้อความ มีราคาประมาณ 7,000 บาท สั่งซื้อและชมวิดีโอการใช้งานได้ที่ www.zutalabs.com

ปฏิรูปสุขภาพด้วย 2Es (Eat Clean & Exercise)

หลายคนคุ้นหูกับประโยคที่ว่า 'You are what you eat' ในขณะที่นักโภชนาการจากสหรัฐฯ หลายรายเชื่อว่า 'การกินอาหาร' เป็นปัจจัยที่มีส่วนกำหนดรูปร่าง (Shape) และความแข็งแรงของร่างกายมากกว่า 65% และกรรมพันธุ์มีส่วนเพียงแค่ 10% ที่เหลือเป็นเรื่องของการออกกำลังกาย

ชาวเอเชียเชื่อว่า อาหารเป็นได้ทั้ง 'ยา' และ 'ยาพิษ' ในเวลาเดียวกัน ขึ้นอยู่กับการที่คุณเลือกกิน หรือกินไม่เลือก 'BOT พระสยาม MAGAZINE' ขอนำเสนอแนวคิดในการเลือกกินอาหารเพื่อประโยชน์ต่อสุขภาพ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในหมู่ผู้รักสุขภาพทั่วโลก นั่นคือ แนวคิด 'Eat Clean' หรือที่หลายคนรู้จักในชื่อ 'Clean Food'

EAT CLEAN
กินอย่างไรให้ได้ประโยชน์

Clean Food คือ อาหารที่ไม่ผ่านการปรุงแต่งด้วยสารเคมีต่าง ๆ ไม่ผ่านการขัดสี ไม่ปรุงรสจัด เน้นอาหารที่มีความเป็นธรรมชาติให้ได้มากที่สุด แต่ถ้าเลี่ยงไม่ได้ก็เลือกอาหารที่ผ่านการแปรรูปน้อยที่สุด เช่น เลือกกินหมูชิ้นแทนไส้กรอก เลือกไข่ต้มแทนไข่เจียว เป็นต้น

อาหารที่ต้องเลี่ยงเด็ดขาด คืออาหารที่ผ่านการสังเคราะห์และมีสารปนเปื้อนสูง เช่น ไส้กรอก น้ำตาล เหล้า เบียร์ น้ำอัดลม ทอดมัน อาหารหมักดอง บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป อาหารแช่แข็ง ขนมกรุบกรอบ เป็นต้น

ส่วน 'Eat Clean' หมายถึงการกิน Clean Food ควบคู่กับการกินอาหารให้ครบทุกหมู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม คือต้องมีทั้งคาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมันเกลือแร่ และวิตามิน ในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และที่สำคัญคือการดื่มน้ำให้เพียงพอ โดยเน้นเฉพาะน้ำเปล่า

"Eat Clean จึงไม่ใช่การงดแป้ง งดไขมัน ไม่ได้กินแต่ผักผลไม้ ไม่ใช่มังสวิรัติ และก็ไม่ใช่การกินแบบคำนวณแคลอรี แต่ให้ประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ลดน้ำหนัก เพราะอาหารส่วนใหญ่มีแคลอรีน้อย"

ตัวอย่างของ Clean Food ได้แก่ ผักผลไม้สดทุกชนิด (ควรเลือกผักออร์แกนิคที่ปลอดสารเคมี) อะโวคาโด ถั่ว อัลมอนด์ และธัญพืช เน้นกินสดหรือทำให้สุกโดยไม่ใช้น้ำมัน และไม่ใส่สารปรุงรส กินโปรตีนจากนม โยเกิร์ต ไข่ ปลา เต้าหู้ เนื้อไก่ไม่ติดหนัง และเนื้อหมูไม่ติดมัน (Lean Meat) คาร์โบไฮเดรตเลือกจากข้าวโอ๊ต ข้าวกล้อง ข้าวไม่ขัดสี ขนมปังโฮลวีต และไขมัน เลือกจากน้ำมันมะพร้าว น้ำมันมะกอก น้ำมันดอกทานตะวัน น้ำมันงา น้ำมันรำข้าว ปืนต้น

ดังนั้น Eat Clean จึงไม่ใช่การงดแป้ง งดไขมัน ไม่ได้กินแต่ผักผลไม้ ไม่ใช่มังสวิรัติ และก็ไม่ใช่การกินแบบคำนวณแคลอรี แต่ให้ประโยชน์อย่างมากสำหรับผู้ลดน้ำหนัก เพราะอาหารส่วนใหญ่มีแคลอรีน้อย และเป็นอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งน้อย ร่างกายจึงย่อยง่าย เผาผลาญเป็นพลังงานได้ทันที ยิ่งถ้าออกกำลังกายร่วมด้วย ร่างกายก็จะเผาผลาญอาหารเหล่านี้ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

EXERCISE
เสียเหงื่ออย่างไรให้ได้ผล

ทุกคนรู้ว่าการออกกำลังมีประโยชน์ แต่มีหลายคนที่ไม่รู้ว่าการออกกำลังกายให้มีประสิทธิภาพในการลดน้ำหนักและสร้าง 'ความฟิต & เฟิร์ม' ต้องทำอย่างไร ก่อนอื่นเราต้องทำความเข้าใจก่อนว่า รูปแบบของการออกกำลังแบ่งกว้าง ๆ เป็น 2 รูปแบบ คือ Cardio กับ Strength Training

Cardio หรือชื่อเต็มว่า Cardiovascular เป็นการออกกำลังกายแบบเน้นให้หัวใจมีอัตราการเต้นที่เร็วขึ้นด้วยการเคลื่อนไหวเร็ว ๆ เพื่อให้เกิดการเผาผลาญไขมัน (หรือที่เรียกกันว่า 'เบิร์น') ตัวอย่างของ Cardio Training ก็เช่น การเต้นแอโรบิก วิ่ง ว่ายน้ำ ปั่นจักรยาน เป็นต้น

สำหรับอัตราการเต้นของหัวใจที่มีประสิทธิภาพในการเบิร์นมากที่สุดอยู่ที่ระดับ 70%-85% ของระดับการเต้นของหัวใจสูงสุด (MHR = Max Heart Rate) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร MHR = 220 - อายุ เช่น อายุ 30 ปี MHR หรืออัตราการเต้นของหัวใจสูงสุดที่ร่างกายรับได้ คือ 190 ครั้งต่อนาที ดังนั้น เพื่อให้ร่างกายเผาผลาญไขมันได้ดีที่สุด คุณควรออกกำลังให้หนักจนหัวใจเต้นอยู่ระหว่าง 133-162 ครั้งต่อนาที

สาว ๆ ส่วนใหญ่มักออกกำลังโดยเน้น Cardio เพียงอย่างเดียว ผลลัพธ์ก็คือ น้ำหนักลดลงดีในช่วงแรก แต่หลังจากนั้น น้ำหนักตัวจะไม่ค่อยลดลงหรือลดลงช้ามาก นั่นเพราะร่างกายเริ่มปรับตัวด้วยการผลิตฮอร์โมนตัวหนึ่งซึ่งทำหน้าที่สลายกล้ามเนื้อและสะสมไขมันทดแทน

"We are what we repeatedly do. Excellence, then, is not an act, but a habit."
- Aristotle -

สำหรับผู้ที่กำลังลดน้ำหนักอยู่จึงควรออกกำลังกายทั้งแบบ Cardio และการออกกำลังแบบใช้แรงต้าน (Strength Training) ร่วมด้วย ไม่ว่าจะเป็นการยกเวท (Weight Training) หรือการออกกำลังที่ใช้ร่างกายเป็นแรงต้าน (Body Weight Training) เช่น สควอช ซิทอัพ วิดพื้น เป็นต้น

แม้ว่าการออกกำลังแบบนี้จะเบิร์นน้อยกว่า แต่ร่างกายจะเบิร์นต่อเนื่องไปได้นานถึง 24 - 48 ชั่วโมง ต่างจาก Cardio ที่เมื่อหยุดออกกำลังก็ไม่มีการเบิร์นต่อ และหากหยุดออกกำลัง น้ำหนักจะไม่ขึ้นง่ายเหมือนกับการทำ Cardio อย่างเดียว และที่สำคัญคือการออกกำลังแบบใช้แรงต้านยังช่วยสร้างกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอีกด้วย ซึ่งจะช่วยให้ร่างกายโดยรวมแข็งแรงขึ้น

ดังนั้น ถ้าหากคุณอยากลดน้ำหนักและรักษารูปร่างที่ดีให้คงอยู่นาน ๆ ก็ควรหมั่นออกกำลังทั้ง 2 แบบควบคู่กันไป และถ้าอยากให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงแบบถาวร ก็อย่าลืมลุกขึ้นมาปฏิรูปตัวเอง ด้วยการ Eat Clean และ Exercise อย่างสม่ำเสมอให้ติดเป็นนิสัย

เหมือนกับคำกล่าวของ Aristotle ที่ว่า "We are what we repeatedly do. Excellence, then, is not an act, but a habit." หรือก็คือ "เราจะเป็นในสิ่งที่เราทำบ่อย ๆ จนเป็นนิสัย ไม่ใช่จากการกระทำแค่ครั้งเดียว"

"ถ้าอยากให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงแบบถาวร ก็อย่าลืมลุกขึ้นมาปฏิรูปตัวเอง ด้วยการ Eat Clean และ Exercise อย่างสม่ำเสมอให้ติดเป็นนิสัย""

พิธีมอบรางวัลธรรมาภิบาล
ก้าวแรก...สู่งานชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์

ด้วยสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ ตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs ว่ามีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมอย่างสำคัญ เพื่อสนับสนุนและให้กำลังใจ SMEs ที่ประกอบธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อพนักงาน ผู้ถือหุ้น ผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม สังคม และประเทศชาติ เพื่อพิสูจน์ว่า 'การทำความดีเป็นการลงทุนเพียงอย่างเดียวที่ไม่เคยทำให้ใครสัมละลาย' เฉกเช่นเดียวกับที่อาจารย์ป๋วย ได้ยึดมั่นโดยดำเนินชีวิตตามอุดมการณ์ 'ความจริง ความงาม และความดี' ตลอดชีวิตของท่าน

ในด้านของการประกอบธุรกิจนั้น ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ SMEs ประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน นอกเหนือจากความสามารถในการประกอบธุรกิจ SMEs เหล่านั้นยังต้องประกอบธุรกิจด้วย 'ธรรมาภิบาล' หรือ 'Good Governance' **'ธรรมาภิบาล'** หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมือง สังคม องค์กร หรือธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty) ความเปิดเผย โปร่งใส (Transparency) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ความชอบธรรม ยุติธรรม (Fairness) ความมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ (Quality and Efficiency) และการมีมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม (Ethical and Moral Standard) อันเป็นหลักที่มีคุณค่าและสำคัญมาก จึงควรค่าแก่การนำมาปรับใช้เพื่อนำพาให้สังคมไทยและธุรกิจไทยโดยรวมมีความเข้มแข็งและก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

และเพื่อเป็นการปลูกฝังหลัก 'ธรรมาภิบาลที่ดี' อย่างต่อเนื่องให้กับ SMEs ธปท. จึง **'ยื่นมือ'** เข้ามามีส่วนร่วมในการมอบ **'รางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น'** ให้แก่ SMEs ที่เหมาะสมและสมควรจะได้รับรางวัล

ทั้งนี้ โครงการมอบรางวัลให้แก่ SMEs ที่มีธรรมาภิบาลดีเด่น จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยจัดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2544 ริเริ่มโดย สถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กำลังใจและยกย่องเป็นแบบอย่างในการพัฒนาธุรกิจบนหลักธรรมาภิบาลในกลุ่ม SMEs อย่างกว้างขวาง เพื่อยังประโยชน์ให้แก่เศรษฐกิจและสังคมไทยในอนาคต

โดยในช่วงแรก ธปท. เข้ามามีส่วนร่วมในฐานะเบื้องหลังที่สนับสนุนการจัดพิธีมอบรางวัล จนวันที่ 30 ตุลาคม พ.ศ. 2555 ธปท. ได้ร่วมลงนามบันทึกความร่วมมือกับสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสมาคมธนาคารไทย เพื่อเข้ามาเป็นอีกกำลังหลักในการสร้างความแข็งแกร่งให้กับการมอบรางวัลธรรมาภิบาลนี้

"ผมเชื่อว่า ธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการยกมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ในการประกอบธุรกิจ ตามปณิธานของการมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นที่จัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปี" ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ผู้ว่าการ ธปท. กล่าวบนเวทีมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นในปีนี้

สำหรับพิธีมอบ **'รางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี 2558'** ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 9 มีนาคมที่ผ่านมา นับเป็นครั้งที่ 12 โดย SMEs ที่ได้คัดเลือกให้ได้รับรางวัลชนะเลิศธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี 2558 ได้แก่ บริษัท วินเซ็นท์ แฟคทอรี่ จำกัด ดำเนินธุรกิจผลิตงานเครื่องหนัง รางวัลเฉพาะด้านมี 2 บริษัท ได้แก่ บริษัท ซีพีเอ็ม เอ็นจิเนียริ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด ดำเนินธุรกิจออกแบบและติดตั้งงานท่อในงานอุตสาหกรรม ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อพนักงานดีเด่น และบริษัท อัลลายแอนซ์ ออโต้ ออคชั่น จำกัด (AAA) ดำเนินธุรกิจประมูลขายทอดตลาดรถยนต์ ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อผู้บริโภคดีเด่น ส่วนรางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่นในปีนี้ คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีบริษัทใดมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลนี้

"เป็นที่น่ายินดีที่ขณะนี้ความร่วมมือในการส่งเสริมการดำเนินธุรกิจ SMEs ด้วยธรรมาภิบาลระหว่าง 4 สถาบันเริ่ม 'ผลิดอกออกผล' ให้สังคมได้ชื่นชมกันแล้ว กล่าวคือ บลจ.บัวหลวง ร่วมกับมูลนิธิเพื่อคนไทย ได้เสนอขาย 'กองทุนรวมคนไทยใจดี' ที่เน้นการลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาด MAI ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม มีธรรมาภิบาลที่ดี และมีส่วนต่อต้านคอร์รัปชั่น ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายอันเป็นเจตนารมณ์ของความร่วมมือ" สารจาก ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ประธานกรรมการสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์

"ผมเชื่อว่า ธรรมาภิบาลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการยกมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรม ในการประกอบธุรกิจ ตามปณิธานของการมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นที่จัดให้มีขึ้นเป็นประจำทุกปี"

ดร. ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ผู้ว่าการ ธปท.

การก้าวมาถึงปีที่ 12 ของการมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแก่ธุรกิจ SMEs เป็นข้อพิสูจน์ที่ดีประการหนึ่งว่า แม้จะเป็นธุรกิจขนาดย่อม แต่หากยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล ก็สามารถเติบโตและแข่งขันทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลนับเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างความน่าเชื่อถือ และทำให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม อันจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงของธุรกิจ และส่งเสริมให้ธุรกิจเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน

"ผมขอใช้โอกาสนี้ในการเชิญชวนให้ SMEs ทั้งหลายที่ดำเนินธุรกิจอยู่ในปัจจุบัน หรือผู้ที่กำลังจะเข้าสู่การทำธุรกิจ ได้รับทราบข้อมูลและตระหนักถึงการทำธุรกิจด้วยธรรมาภิบาลที่นอกจากจะได้รับผลกำไรทางธุรกิจแล้ว ยังสร้างความพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแต่ละกลุ่ม และเป็นการช่วยกันยกมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมในสังคมของประเทศไทย" ผู้ว่าการ ธปท. กล่าวทิ้งท้าย

งานพิธีมอบ 'รางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี2558' ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่9 มีนาคม พ.ศ.2558 ที่ผ่านมา จึงถือเป็นการประกาศนับหนึ่งอย่างเป็นทางการของกิจกรรมที่จะจัดเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสครบรอบ 100 ปี ชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ระหว่างวันที่ 9 มีนาคม 2558 ถึง 9 มีนาคม พ.ศ. 2559 อย่างสมเกียรติ

รางวัล ธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี 2558 :
คุณมนทกานติ อุมาแสงทองกุล *กรรมการผู้จัดการ*
บริษัท วินเซ็นท์ แฟคทอรี่ จำกัด

รางวัล ธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อผู้บริโภคดีเด่นแห่งปี 2558 :
คุณประสงค์ ตั้งสีฟ้า *กรรมการผู้จัดการ*
บริษัท อัลลายแอนซ์ ออโต้ ออคชั่น จำกัด (AAA)

รางวัล ธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อพนักงานดีเด่นแห่งปี 2558 :
คุณศุภชาติ พินิจสุวรรณ *กรรมการผู้จัดการ*
บริษัท ซีพีเอ็ม เอ็นจิเนียริ่ง เซ็นเตอร์ จำกัด

Money Expo 2015

มหกรรมการเงินกรุงเทพ ครั้งที่ 15 ปีนี้ขยายขนาดงานยิ่งใหญ่ขึ้น โดยมีพื้นที่ถึง 45,000 ตารางเมตร รองรับบูธธนาคารและสถาบันการเงินที่เข้าร่วมงานกว่า 230 สถาบัน ซึ่งคาดว่าจะให้บริการทางการเงินและการลงทุนได้อย่างครอบคลุม งานจะจัดขึ้นในวันที่ 7-10 พฤษภาคม 2558 ที่อาคารชาเลนเจอร์ 2-3 อิมแพ็ค เมืองทองธานี

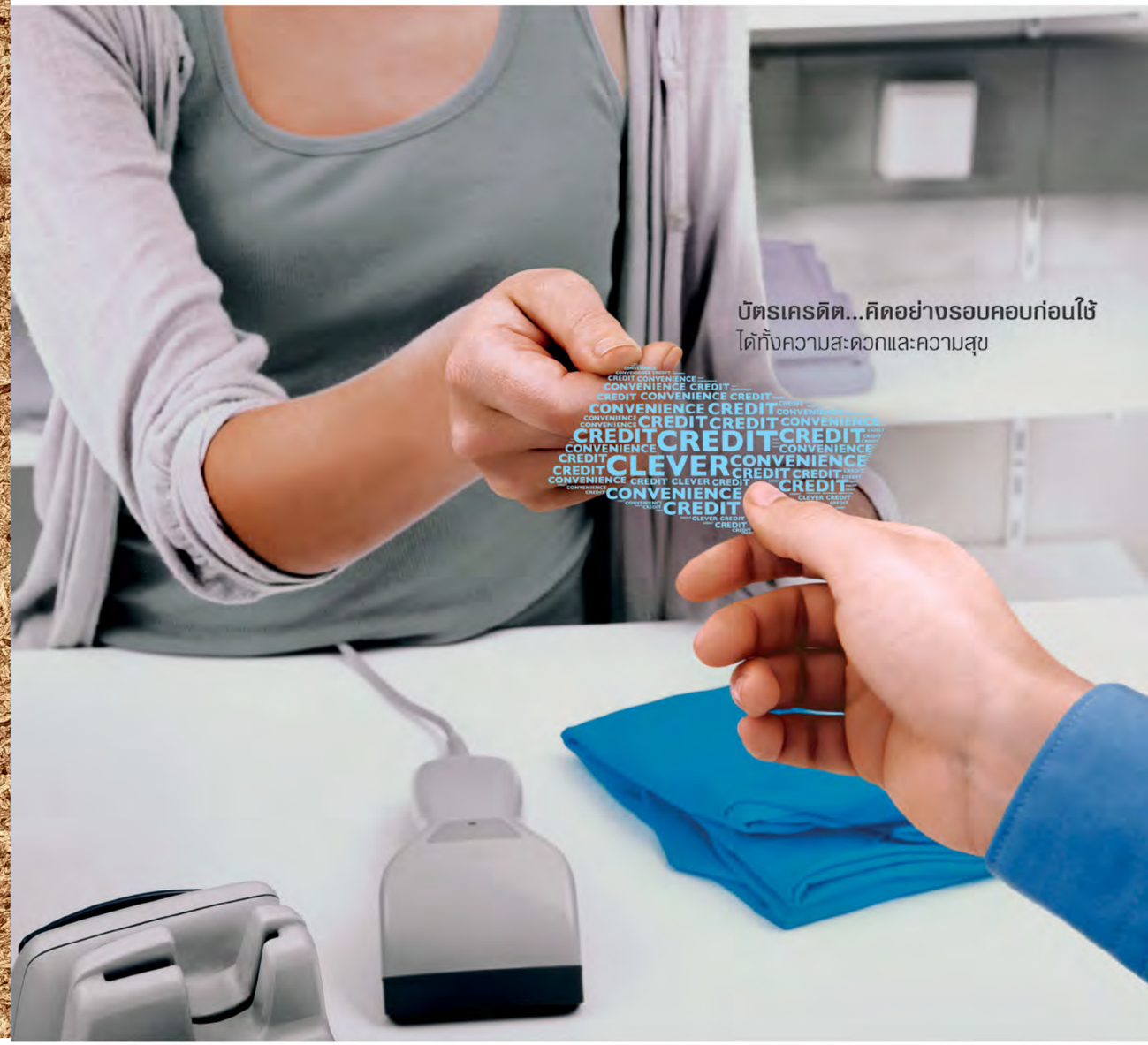
สำหรับปีนี้ ธปท. จะไปร่วมงานเพื่อ 'ยื่นมือ' ให้ความรู้แก่ประชาชนเช่นเคย โดยมีแนวคิดว่า 'BOT Lively Money Library' และพร้อมเชิญชวนให้ผู้มาชมงานเข้าร่วมกิจกรรมที่น่าสนใจภายในบูธ

BOT Photo Exhibition

ผ่านไปแล้วกับการประกวดภาพถ่าย BOT Photo Contest ครั้งที่ 1 ซึ่งมีพนักงาน และบุตรพนักงานส่งภาพเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมาก ภาพถ่ายของผู้ที่ได้รับรางวัล และผู้ได้รับคัดเลือกจะถูกนำมาจัดแสดงให้ทุกคนได้ชมที่ชั้น 1 อาคาร 2 ธปท. สำนักงานใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน - 17 กรกฎาคม 2558

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ถ้าใช้บัตรเครดิตเต็มวงเงิน 75,000 บาท แล้วจ่ายขั้นต่ำ 10% ทุกเดือน ต้องใช้เวลาเกือบ 4 ปี ถึงจะปลดหนี้ได้

If you max out your credit card limit of ฿75,000 and make only a minimum payment of 10% each month, it will take almost 4 years to pay off your debt.

โทร 1213
ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย
www.bot.or.th

พกพา 'BOT พระสยาม MAGAZINE' ติดตัวไปอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา
เพียงแค่ดาวน์โหลดแอพพลิเคชั่น 'BOT MAGAZINE'
จาก App Store และ Google Play (ดาวน์โหลดฟรี)

Available on the App Store
ANDROID APP ON Google play

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย